

Olympiatoppen

OLYMPISKE- OG PARALYMPISKE LEKER I BEIJING 2022

OPPSUMMERING AV EVALUERING

Rapport 2022

Olympiske- og paralympiske leker i Beijing 2022

Olympiatoppens oppsummering av evaluering

*Therese Johaug feirer seieren på vei
mot mål i 30 km fellestart i Zhangjiakou.
Foto: Alessandra Tarantino, AP/NTB*

Innhold

1. INNLEDNING.....	8
2. MÅLPROSESSER OG RESULTATER OL OG PL	10
2.1. Innledning	10
2.2. Best forberedt.....	10
2.3. Overordnet organisering	11
2.4. Målprosesser.....	11
2.5. Medaljevinnere OL og Paralympics.....	12
2.6. Resultatanalyse	13
3. OLYMPISKE LEKER - OL	14
3.1. Innledning	15
3.2. Idrettens forberedelser	15
3.2.1. Innledning	15
3.2.2. Curling	16
3.2.3. NSF, Alpint.....	16
3.2.4. NSF, Freeski.....	18
3.2.5. NSF, Hopp	18
3.2.6. NSF, Kombinert.....	19
3.2.7. NSF, Langrenn.....	20
3.2.8. Skiskyting	22
3.2.9. Skøyter	22
3.2.10. Snowboard.....	23
3.3. Teknologi & utstyrsavdelingen	24
3.3.1. Innledning	24
3.3.2. Ski 2022.....	24
3.3.3. Aero 2022.....	25
3.3.4. Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	27
3.4. Fagavdeling Idrettscoaching.....	27
3.5. Idrettspsykologi.....	27
3.5.1. Generelt	27
3.5.2. Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	29
3.6. Fagavdeling ernæring	30
3.6.1. Generelt	30
3.6.2. Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	30
3.7. Fagavdeling utholdenhet	30
3.7.1. Generelt	30
3.7.2. Løpsdisponering.....	32
3.7.3. Treningslokalet på Eagle Nest.....	32
3.8. Fagavdeling motorikk og ferdighetsutvikling	33
3.9. Fagavdeling styrke.....	33
3.9.1. Innledning	33
3.9.2. Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	34

Vilde Nilsen med sølv i
langrenn sprint, fri teknikk.
Foto: Kristin Bentsdal, OLT

3.10. Helseteamet.....	34
3.10.1.Forberedelser.....	34
3.10.2.Gjennomføring	36
3.10.3.Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	38
3.11. Presseattachéteamet.....	39
3.11.1.Forberedelser.....	39
3.11.2.Gjennomføring	40
3.11.3.Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	40
3.11.4.Spørreundersøkelse media	41
3.12. Olympisk avdeling.....	44
3.12.1.Forberedelser.....	44
3.12.2.Gjennomføring	44
3.12.3.Tilbakemeldinger fra utøvere og trenere..	46
3.13. Klær og sko.....	46
3.13.1.Tilbakemelding fra utøvere og trenere ..	48
3.14. Oppsummering og læring av forberedelser og gjennomføring av OL	49
4. PARALYMPISKE LEKER - PL.....	52
4.1 Innledning	53
4.2. Måloppnåelse	53
4.3. Premisser for forberedelse og gjennomføring	53
4.4. Organisering	54
4.5. Uttaksprosessen	55
4.6. OLT-Coach.....	55
4.6.1. Innledning	55
4.6.2. Paracurling.....	55
4.6.3. Paraalpint	56
4.6.4. Paralangrenn.....	56
4.6.5. Paraskiskyting.....	58
4.7. Olympisk- og paralympisk avdeling	59
4.8. Helseavdelingen	60
4.9. Ernæring	61
4.10. Idrettspsykologi.....	63
4.11. Media	64
4.12. Tilbakemeldinger fra utøvere og trenere.....	66
VEDLEGG 1 RESULTATER OL.....	68
VEDLEGG 2 RESULTATER PARALYMPICS	72

1. Innledning

Denne rapporten er en evaluering av planlegging og gjennomføring av de olympiske leker og Paralympics i Beijing.

Evalueringsarbeidet foregår i tett samarbeid med de deltagende olympiske og paralympiske idrettene. Disse har utviklings- og resultatansvar for sine øvelser og utøvere.

Olympiatoppens overordnede ansvar er knyttet til resultatutviklingen i norsk toppidrett. Mandatet er å kvalitetssikre prioriterte særforbunds toppidrettsarbeid. Olympiatoppens oppgaver i denne sammenheng er knyttet til faglig utviklingsarbeid over lengre tid i forkant av lekene, og planlegging, logistikk, ledelse og kontakt med IOC/IPC og organisasjonskomiteén under lekene.

Det er to hovedhensikter med å utarbeide en slik evaluering etter OL og Paralympics. **Læring** er det aller viktigste. Olympiatoppen søker svar på spørsmålene «hva gikk bra, hva kunne vært gjort bedre, hva bør vi ta med oss videre og hva bør vi endre på?» En slik oppsummering er også en **dokumentasjon** av prosessene knyttet til deltagelse i OL og Paralympics.

Både forberedelsene og gjennomføringen av lekene ble sterkt preget av pandemien. Logistikken ble mer kompleks. Grunnlaget for beslutninger endret seg flere ganger underveis og i større grad enn vi har erfart tidligere. Dette påvirket bl.a. frakt, reiser og opphold.

Vi fikk stifte bekjentskap med verdens strengeste smittevernregime. Noen utøvere og ledere ble isolert under hele eller deler av lekene, under til dels dårlige forhold. Noen kom aldri til Kina på grunn av covid-smitte. Men med stor felles innsats ble de krevende forholdene håndtert på en svært god måte av troppene.

Resultatene ble flotte. Det ble skapt mange stolte idrettsøyeblikk gjennom glimrende prestasjoner. I OL ble vi beste nasjon. Ingen nasjoner har tatt flere gull i et OL (16). Paralympics-resultatet med 8 medaljer, med én utøver som tok 5 av disse, viser at vi som nasjon har mer å gå på. En fullstendig resultatoversikt er inntatt som vedlegg avslutningsvis i rapporten.

Vi har vist at den norske modellen for toppidrett fungerer godt og er robust. Vi opplever at norsk toppidrett har håndtert usikkerheten og begrensningene som har vært gjeldene under pandemien bedre enn de fleste.

I evalueringen ønsker vi «å vaske ut» det som kan gjøre oss enda bedre i framtiden. Det er helt nødvendig, for vi merker at stadig flere nasjoner profesjonaliserer satsingen sin mot vinter-OL og Paralympics. Det er ingen grunn til å tro at konkurransesituasjonen blir enklere framover.

Som vanlig byr OL og PL på mange vurderinger og valg i planlegging og gjennomføring. Evalueringen fra Beijing har gitt oss muligheten til å sette ord på hva som har vært bra, hva som kunne vært bedre og hva vi har lært.

God lesning!

Tore Øvrebø
Toppidrettssjef

Helge Bartnes
Vinteridrettssjef

«Vi fikk stifte bekjentskap med verdens strengeste
smittevernregime, men med stor felles innsats
ble de krevende forholdene håndtert på
en svært god måte av troppene.»
Foto: Kristin Bentdal, OLT

2. Målprosesser og resultater

2.1. INNLEDNING

Norge hadde tidenes beste OL i PyeongChang i 2018 med hele 39 medaljer. Det var gode forutsetning for å gjenta suksessen i Beijing. Stammen av utøvere, trenere og ledere var den samme, og vi kunne benytte mye av de ferske erfaringene når OL og PL denne gangen skulle arrangeres i Beijing. Likheter som ble trukket frem var at begge mesterskapene var i Asia med nesten samme tidsforskjell, konkurranse-tidspunkter, reisetid (ca. 15 timer) og i klima (kaldt, tørt og vindfullt). En viktig forskjell var imidlertid at alle FIS-øvelsene og skiskyting gikk i høyden ca. 1650 moh.

2.2. BEST FORBEREDT

Forberedelsene til mesterskapene i Beijing ble sterkt påvirket av covid. Erfaringene fra sommer-OL i Tokyo et halvt år i forveien, og erfaringene idrettene hadde med sine World-Cup konkurranser, gjorde likevel at planleggingen gikk langt bedre enn hva det ellers ville gjort.

Før avreise Beijing hadde Olympiatoppen fem digitale samlinger hvor alle deltagende idretter deltok. To av disse var for både utøvere og trenere og samlet ca. 250 deltagere. Tre samlinger var kun for trenere og ledere. I tillegg ble det holdt en rekke faglige samlinger innenfor ulike fagområder som for eksempel helse og utstyr/teknologi. Siden alle testevent og inspeksjonsturer ble avlyst grunnet covid, inviterte arrangøren til egne digitale samlinger med hver idrett, slik at de kunne få oppdatert informasjon om anlegg og planlagt gjennomføring. Her ble det også lagt til rette for dialog direkte med ansvarlige personer i de ulike anleggene.

Olympiatoppens prestasjonsteam til OL ble ledet av vinteridrettssjef og består av OLT-coacher, fagpersoner fra de fagavdelingene som er involvert

i oppkjøringen og gjennomføring av OL samt en representant fra Olympisk avdeling. Prestasjons-teamet har møttes gjennom hele fireårsløpet med en progressiv møtehyppighet. Andre fagpersoner har også blitt invitert til og deltatt i møtene der dette ble vurdert som gunstig for å få bedre forutsetning til å diskutere aktuelle tema. Et eksempel var at kombinert ble invitert inn for å presentere sin samlingsplan og høydestrategi ett år før OL.

I prosessen rundt å være best forberedt inn mot lekene i 2018, konkretiserte vi sammen med idrettene hva vi skulle prioritere. Disse punktene ble tatt med inn i planleggingen av lekene i Beijing:

1. Tidssoneakklimatisering
2. Vær, føre og klima
3. Precamp
4. Gode hygieniske forhold
5. Kvalitetssikring av bosted
6. God og riktig mat
7. God søvnkvalitet
8. Treningsfasiliteter før og under mesterskapet
9. Innhenting av konkurransespesifikk informasjon
10. Rolleavklaring internt i Olympiatoppen og med idrettene

I siste forberedelsesfase ble punktene spisset. Sammen med å tydeliggjøre fireårsløpet med idrettene, prestasjonsteamet og Olympiatoppen, ble særlig følgende punkter prioritert inn mot lekene i Beijing:

- Høy kvalitet på daglig trening
- God helse
- Konkurransedyktig utstyr
- Samhold og trivsel i landslagene

I forberedelsene opplevde mange situasjonen som krevende – spesielt med tanke på forhold rundt smittevern og datasikkerhet i Kina. I denne situasjonen var det ekstra viktig å ha fokus på de tingene vi kunne gjøre noe med. Olympiatoppens kjerneoppgaver er som kjent:

1. Daglig treningskvalitet
2. Relasjoner i prestasjonsteamene
3. Konkurransforberedelser og -gjennomføring

Med mange eksterne forstyrrelser, som det var denne gangen, var det essensielt å ha fokus på prioriteringene og Olympiatoppens kjerneoppgaver. Vi visste at om vi var gode på disse tre områdene, var det det som avgjorde om vi var godt forberedt når vi stod på startstreken i Beijing.

2.3. OVERORDNET ORGANISERING

Etter omorganiseringen av Olympiatoppen i 2014 med sommer- og vinteridrettssjef, har resultatene for Norge sin del fått et vesentlig løft med henholdsvis 39 medaljer i OL 2018 og 37 medaljer i OL 2022. I begge mesterskapene har Norge blitt beste nasjon. Bakgrunn for ny organisering fra 2022 vil ikke denne rapporten berøre, og det henvises isteden til evalueringsrapporten «Utvikling i utfordrende samhandling» og «Olympiatoppen strategiplan 2028».

2.4. MÅLPROSESSER

Olympiatoppen og idrettene startet arbeidet med kartlegging av relevante prestasjonsfaktorer og målsettinger for Beijing like etter at evalueringen fra PyeongChang var ferdigstilt.

Målet med kartleggingen som ble etablert i 2017 var å styrke Olympiatoppens utfordrerrolle og evne til å støtte utvikling av toppidrettsarbeidet i samarbeid med den enkelte idrett. Dette har bidratt til bedre innsikt i idrettens organisering og tilrettelegging av hvert enkelt forbunds toppidrettsarbeid. I 2021 ble disse skjemaene digitalisert for å være mer tilgjengelig og enklere å oppdatere ved behov for endringer.

I perioden desember 2019 til januar 2022 ble så å si alt av inspeksjonsturer, testkonkurranser og inspeksjonsturer til Beijing for norske utøvere, trenere og ledere kansellert grunnet covid. Dette gjorde at Olympiatoppen måtte hente konkurranserelevant informasjon gjennom andre tilgjengelige kanaler. Informasjonsbehovet var stort. 2021 ble derfor et meget hektisk år med stor digital møtevirksomhet både internt i Olympiatoppen og med idrettene. I disse møtene var covid og digital sikkerhet to temaer det ble brukt mye tid på. I tillegg var det fokus på de forhold som normalt er relevant før OL og PL, men denne gangen uten å ha førstehåndsinformasjon grunnet reiseforbudet.

Å utøve lederskap i denne situasjonen var komplekst og krevende. Prioriteringer måtte gjøres løpende, og beslutninger ble tatt av toppidrettssjef og vinteridrettssjef i samråd med tilhørende team på bakgrunn av tilgjengelig informasjon og troppens målsetting.

For å ferdigstille den endelige målsettingen til OL og PL, hadde vi en felles samling der alle idrettene presenterte sin målsetting for hverandre. Dette ble gjort for å skape en fellesskapsfølelse og samlet eierskap til den norske troppens målsetting. Gode resultater i mesterskapene i perioden 2018 til 2022 gjorde at målsettingen til OL ble noe høyere enn til PyeongChang, fra 30 til 32 medaljer. Til PL ble målsettingen å prestere «bedre en PyeongChang». Der tok Norge tok 8 medaljer, hvorav én medalje var gull.

“

Tillit og lojalitet i et prestasjonsteam må bygges over tid i forkant av en så stor operasjon som et OL.

2.5. MEDALJEVINNERE OL OG PARALYMPICS

I 2018 tok den norske troppen 39 medaljer, hvorav 14 var gull. Ingen andre nasjoner hadde tidligere tatt så mange medaljer i et vinter-OL. I Beijing i 2022

vant norske utøvere 37 medaljer, hvor hele 16 var gullmedaljer. Så mange gullmedaljer i samme vinter-OL hadde ingen annen nasjon vunnet tidligere. Her er de norske medaljevinnerne:

Johannes Thingnes Bø	4 Gull		1 Bronse
Marte Olsbu Røiseland	3 Gull		2 Bronse
Therese Johaug	3 Gull		
Johannes Høsflot Klæbo	2 Gull	1 Sølv	1 Bronse
Tarjei Bø	2 Gull	1 Sølv	1 Bronse
Jørgen Graabak	2 Gull	1 Sølv	
Tiril Kampenhuug Eckhoff	1 Gull	1 Sølv	1 Bronse
Jens Lurås Oftebro	1 Gull	1 Sølv	
Hallgeir Engebråten	1 Gull		1 Bronse
Vetle Sjaastad Christiansen	1 Gull		1 Bronse
Birk Ruud	1 Gull		
Marius Lindvik	1 Gull		
Erik Valnes	1 Gull		
Espen Bjørnstad	1 Gull		
Espen Andersen	1 Gull		
Peder Kongshaug	1 Gull		
Sverre Lunde Pedersen	1 Gull		
Sturla Holm Lægreid	1 Gull		
Aleksander Aamodt Kilde		1 Sølv	1 Bronse
Mons Røisland		1 Sølv	
Kristin Skaslien		1 Sølv	
Magnus Nedregotten		1 Sølv	
Pål Golberg		1 Sølv	
Hans Christer Holund		1 Sølv	
Emil Iversen		1 Sølv	
Sebastian Foss-Solevåg			1 Bronse
Håvard Lorentzen			1 Bronse
Simen Hegstad Krüger			1 Bronse
Rasmus Windingstad			1 Bronse
Fabian Wilkens Solheim			1 Bronse
Timon Haugan			1 Bronse
Mina Fürst Holtmann			1 Bronse
Thea Louise Stjernesund			1 Bronse
Maria Therese Tviberg			1 Bronse

I Paralympics i Beijing ble Norge 8. beste nasjon med 4 gull, 2 sølv og 1 bronse. Norge stilte med utøvere i alpint, langrenn, skiskyting og curling. Snowboard og parahockey klarte ikke å kvalifisere seg til mesterskapet.

Jesper Saltvik Pedersen	4 Gull	1 Sølv	
Vilde Nilsen		1 Sølv	1 Bronse
Thomas Oxaal			1 Bronse
Kjartan Haugen			1 Bronse

2.6. RESULTATANALYSE

Med 37 medaljer, hvorav 16 gull, vant Norge medaljestatistikken i OL med god margin. Bak Norge fulgte Tyskland (12), Kina (9), USA (8) og Sverige (8). Med 37 pallplasser reiste Norge hjem med totalt 57 medaljer fordelt på 33 ulike utøvere, noe som betyr at 41 % av alle utøverne i OL-troppen kom hjem med medalje. Til sammenlikning vant Norge 68 medaljer fordelt på 43 utøvere i 2018. En årsak til at flere utøvere kom hjem med OL-medalje i PyeongChang, var at Norge den gang lyktes svært godt i lagkonkurranser og stafetter hvor vi vant hele 11 medaljer, mot 8 medaljer i Beijing.

Gjennomsnittsalderen hos medaljevinnerne i Beijing var 28 år mot 27 år i PyeongChang. Gjennomsnittsalderen hos gullmedaljevinnerne var 27 år, som er det samme som i PyeongChang. Som nevnt tok Norge 16 gull i Beijing, og disse ble vunnet av 18 ulike utøvere. I PyeongChang i 2018 var 14 gull fordelt på 21 utøvere.

Den norske troppen til Beijing bestod samlet av 83 utøvere, hvorav 30 var kvinner, dvs. en andel på 36 %. I 2018 ble 26 kvinner (24 %) tatt ut. Mens 7 norske kvinner reiste hjem med fire gullmedaljer fra PyeongChang, vant tre kvinnelige utøvere 7 gullmedaljer i Beijing. Totalt vant de norske kvinnene 7 medaljer i Beijing mot 13 i PyeongChang.

Det var 45 debutanter i den norske OL-troppen til Beijing, noe som utgjorde 54 % av troppen. Av disse reiste 16 utøvere hjem med medalje. Til sammenlikning var andelen 56 % til PyeongChang i 2018, hvorav antallet debutanter med medalje var 19.

I denne evalueringsrapporten vil det relativt ofte refereres til «tilbakemeldinger fra utøvere og trenere». Det refereres da til en undersøkelse gjennomført rett etter OL og PL ved hjelp av analyseverktøyet «Enalyzer». Svarprosenten ligger fra 60 % til 86 % for de ulike gruppene.

Når vi spør trenere og leder om de er fornøyde med egen innsats, svarer 82 % bekreftende, mens 59 % av utøverne oppgir at de samme. Dette gjenspeiler også graden av måloppnåelse. 50 % av trenerne og utøverne samlet oppgir at de har nådd sine mål, mens 38 % av utøverne oppgir det samme.

Siden covid preget store deler av forberedelsene til lekene i Beijing, spurte vi om dette hadde påvirket muligheten til å trene optimalt. Her svarte 32 % av utøverne at det hadde påvirket treningen i liten grad, mens 61 % svarte at det hadde påvirket muligheten for optimal trening i noen grad. Bare 4 % oppga at covid hadde påvirket treningen i stor grad. Treneres tilbakemeldinger var på dette spørsmålet så å si likt.

I Paralympics i Beijing ble Norge 8. beste nasjon med 4 gull, 2 sølv og 1 bronse. Med dette oppfylte vi Norges langsiktige målsetting om å være blant de ti beste nasjonene, og det er tjue år siden forrige gang dette målet ble nådd. Fire av utøverne reiste hjem med medalje, mot seks i forrige Paralympics. Det var denne gangen tynnere i toppen, men prestasjonen var desto bedre for én av utøverne, som tok fem av syv av de norske medaljene.

Sverre Lunde Pedersen, Peder Kongshaug og
Hallgeir Engebraaten feirer seieren i lagtempo
i Beijing, 15. februar 2022.
Foto: Geir Owe Fredheim, Team Norway

3. Olympiske leker – OL

3.1. INNLEDNING

I dette punktet vil forberedelsene til OL presenteres og evalueres. Først gis en gjennomgang av de ulike idrettens forberedelser (3.2). Deretter tar evalueringen utgangspunkt i de enkelte fagavdelingene hos Olympiatoppen (3.3-3.13). I punkt 3.14 gis det til slutt en oppsummering av gjennomføring og læringspunkter fra lekene.

3.2. IDRETTENS FORBEREDELSE

3.2.1. Innledning

I dette kapitlet evalueres Olympiatoppens arbeid med idrettene som var representert under OL. Evalueringsarbeidet har vært ledet av ansvarlig OLT-coach:

Alpint og langrenn: Arthur Koot

Curling: Ståle Frey

Freeski og snowboard: Petter Thoresen

Hopp og Kombinert: Helge Bartnes

Skiskyting: Mikko Kokklien

Skøyter: Roger Gjelsvik

Innledningsvis presenteres noen tilbakemeldinger fra utøvere og trenere på OLT-coachenes arbeid med idrettene.

Hele 85 % av trenerne opplever samarbeidet med OLT-coach som godt eller meget godt. Hos utøverne er det 53 % som opplever det samme, mens 25 % av utøverne ikke har hatt samarbeid med OLT-coachen. Her er noen sitater som gir et bilde på hva trenerne tenker om samarbeidet:

«Veldig bra kommunikasjon, bidrar positivt inn i teamet rundt laget. Stiller opp når vi trenger noe. Om man skulle ønsket noe mer så er det litt bedre over-

sikt over hva man har muligheten til å bruke OLT til og hva OLT er sterke på i forhold til vår idrett. Det er ofte mest innsats inn mot år med OL, og litt mindre ellers. Skulle gjerne også ønsket litt flere som har en mer fleksibel arbeidshverdag enn det det er nå, slik vi har i teamet vårt. Samtidig går dette begge veier, der vi burde og kan være tidligere ute og ha mer konkrete planer for hva og hvordan OLT kan bidra inn i vårt opplegg»

«Fungerer veldig bra, fra min side. Støtter, er på og nysgjerrig, og gjør sitt ytterste for å utfordre og legge til rette for gode prestasjoner i teamet vårt. Var også ekstremt viktig under OL, når det dukket opp utfordringer, ved å pushe, legge til rette og ta unna litt for trenere/støtteapparat»

«OLT-coachen var til stede og var ikke påtrengende. Han var lett å prate med og lyttende når det var nødvendig. Kunne vært en fordel at han kjente utøverne bedre på forhånd»

De aller fleste utøverne er veldig positiv til OLT-coachens samhandling og arbeid med idrettene, og de fleste svarene ligner veldig på dette:

«Jeg synes coachen har fungert veldig godt. Han har pushet oss, men samtidig gitt spillerom og stoler på våre vurderinger»

Dette svaret skiller seg ut, men vurderes også som meget interessant og til ettertanke:

«Utfordringene ligger i det første leddet (særforbund-Olympiatoppen). Søknad om støtte (stipend), planlegging og rapportering av sesongen blir gjort uten utøver, og kompetansen/kapasitet hos særforbund er for dårlig til å nå gjennom med gode forslag til utvikling. OLT-coach bør i større grad stille høyere krav til trener/sportssjef, spesielt i forbindelse med

planer for hva som skal gjennomføres for å nå målene for hver sesong. OLT-coach bør også forlange en evaluering fra utøvere som retter fokus på samarbeidet internt (særforbund-utøver) for å kunne bidra til å bedre samarbeidet og få innsikt i utfordringer»

3.2.2. Curling

Curling kvalifiserte seg med mix-double og herrelag til OL. Utøverne som var med til OL har bodd i Oslo-området og på Lillehammer. Målet var å ta én medalje, noe som ble innfridd gjennom en sølv-medalje i mix-double.

Fagteamet som har jobbet med curling har bestått av fagpersoner fra motorikk og ferdighetsutvikling, ernæring, idrettspsykologi, utholdenhet og fag idrettscoaching.

Selv om relativt mange fagpersoner har vært involvert, har det ikke nødvendigvis samlet sett vært stor involvering fra OLT side. Innen motorikk og ferdighetsutvikling ble det mer en «happening» enn kontinuerlig jobbing, men dette var nok også et ønske fra spillerne. Etter en kartlegging ble det utviklet individuelle styrke- og motorikkøkter som utøverne skulle prioritere i sin trening.

Involveringen fra fag idrettscoaching har imidlertid vært betydelig. Arbeidet har først og fremst bestått av samhandlingen med lagets trener på følgende områder:

- Støtte i lederskapet til trener, strategi og ledelse av lagets prosesser
- Lederskap som viser en retning for utviklingen
- Samarbeid og relasjoner i laget
- Individuell utvikling til det beste for lagets prestasjoner og utvikling

At én og samme landslagstrener har oppfølging av flere lag, gjør arbeidet krevende. Det er også vanskelig å nå målet om å trene best i verden når utøverne jobber eller studerer mye ved siden av idretten.

To ressurser fra fag idrettspsykologi har vært involvert i curling. Deres fokus har vært å støtte utøverne i arbeidet mot å bli mentalt klar (robust) til konkurransesesong – en jobb som helst bør gjøres før sesongstart. Et grunnleggende fokus er å gjøre

utøvere selvstendig med hensyn til fokusferdigheter, restitusjon og stressmestring, samt å være en støtte ved løpende utfordringer som oppstår, f.eks. skader, sviktende prestasjon, trivsel osv.

Innen fagområdene ernæring og utholdenhet har det vært begrensede bidrag etter avklaring med idretten.

3.2.3. NSF, Alpint

Landslagene på det øverste nivået i NSF alpint er organisert i verdenscuplag for herrer og damer med felles sportssjef. Det er én sjef for hvert lag som leder trenerteamene til lagene og egne hovedtrenere fordelt på fartsdisipliner og tekniske disipliner. Verdenscuplagene for sesongen 21/22 besto av 12 herrer og 8 damer. Alpint har også et «Sport science»-team som ledes av Sport Science-ansvarlig. Sport Science samarbeider tett med lagene på definerte utviklingsområder/prosjekter, og er også sentral i samarbeidet med flere av fagavdelingene til Olympiatoppen.

Alpint har de siste sesongene hatt flere utøvere med betydelige skadeutfordringer. I disse tilfellene har det vært jobbet tverrfaglig i definerte team som har inkludert Olympiatoppens helseavdeling, Skiforbundets trenere/støtteapparat og Olympiatoppens fagavdelinger. Samarbeidet mellom de involverte blir trukket frem som avgjørende for å få utøverne tilbake og «utnytte» skadeperioden til å styrke utøvernes forutsetninger. Erfaringer fra arbeidet i rehabiliteringsteamene har vist at samarbeid gjennom god koordinering, involvering, arbeidsmetodikk og ikke minst tett oppfølging i det daglige, er avgjørende. Dette er ekstremt ressurskrevende, og tilbakemeldingene fra fagpersonene er at OLT sammen med idrettene bør sikre mer forutsigbar kontinuitet i ressurstilgang.

I forberedelsene til de to siste sesongene har fagområdene kraft/styrke og motorikk og ferdighetsutvikling vært spesielt tungt inne i barmarksperiodene. Dette for å sikre en mer tverrfaglig, spesifikk og individuelt tilpasset tilnærming for å øke utøvernes fysiske forutsetninger til alpint både på herre- og kvinnesiden. Det har vært samarbeid og involvering med utøvere, trenere/støtteapparat samt Olympiatoppens fagpersoner. Det har blitt gjennomført trening individuelt, i mindre grupper og som lag. Det har også vært en klar målsetting at utøverne tar med seg deler av denne tilnærmingen i sine daglige

rutiner – også på skisamlinger. Erfaringer fra dette arbeidet har vært positivt. Opplevelsen av når det har fungert best, er der utøvere, trenere og fagpersoner engasjerer seg i planlegging, gjennomføring og oppfølging. I det videre arbeidet er det også viktig å finne en balanse i organiseringen slik at treningen vil kunne treffe utøverne individuelt, men også at laget kan brukes for å heve nivået hos hver enkelt.

Ernæring har bidratt mot lagene med enkelte tiltak som bevisstgjøring, rutiner, spesifikke forberedelser til sesong, men også individuell oppfølging av utøvere i rehabilitering og for øvrig enkeltutøvere etter behov og. Idrettspsykologi har fulgt opp utøvere individuelt og bidratt etter behov i rehabilitering og i tverrfaglig sammenheng. Utholdenhet har bidratt hovedsakelig med sparring i planarbeidet og noe kompetanseheving mot lag. Idrettscoaching har jobbet med tematikken lagarbeid, relasjoner i laget og lederskap på kvinnesiden, og utvikling/styrking av leder/trener-teamet på herresiden.

Samspillet med trenerne og støtteapparatet i alpint har vært meget bra og en forutsetning for å kunne treffe på tiltakene som har vært avtalt. De siste to sesongene har det periodevis vært krevende å møtes fysisk. Likevel har man greid å ha nødvendig kontakt og på enkelte områder tettere enn tidligere gjennom digitale møter. For å videreutvikle samarbeidet er det et ønske om å opprettholde tett kontakt og kontinuitet samt i økt grad også styrker henholdsvis de fysiske og tverridrettslige møteplassene. Her ligger det et ansvar både på alpint og OLT.

“

Det er gode tilbakemeldinger fra idrettene på samspillet under forberedelser og gjennomføring av mesterskapet, men det kan alltid bli bedre!

*Magnus Nedregotten og Kristin Skaslien
vant sølvmedalje i mixed double.
Foto: Andreas Hillergren, NTB*

3.2.4. NSF, Freeski

NSF Freeski har bygget videre på stammen av unge og lovende utøvere fra 2018.

OL gullvinner Øystein Braaten la opp i 2020, men etterveksten har vært god. Landslaget har også fått helt ny ledelse. Freeski mønstret et godt lag i OL Beijing – både på kvinne- og herresiden. De skulle kjempe om til sammen fire medaljer, og for første gang konkurrere i Big Air.

Freeskis tre største utfordringer i perioden var følgende:

- Etablere en fornyet prestasjonskultur; nye utøvere skal lede an og ledes av ny ledelse
- Minimere effekten av løpende skader
- Ha konkurransedyktige treningsfasiliteter

Internasjonalt har trening på airbag sommer/ vinter vært en «gamechanger» i sporten. Tidligere «snøfattere» nasjoner har begynt å hevde seg helt i toppen. Olympiatoppen har vært opptatt av å være en aktiv utfordrer i Freeskis utviklingsprosesser samt aktiv støtte i gjennomføringen av tiltakene.

Prioriterte tiltak 2022:

1. Utvikle mentale ferdigheter
2. Robusthet
3. Ny ledelse- nytt lag
4. Airbag (anlegg)

Freeski er en sport som krever stor overvåkenhet og sterk psyke. Ferdigheter som oppmerksomhet og tilstedeværelse er meget sentrale for å lykkes i kritiske faser av utøvelse av triks, ikke minst i konkurranser. Det har vært drevet et individuelt tilpasset og systematisk arbeid med å styrke utøvernes ferdigheter på de prioriterte områdene.

Freeski er en risikoidrett, og «robuste» utøvere er en forutsetning for gode prestasjoner over tid. Dette har vært et mål i laget. Det har vært jobbet tverrfaglig fra OLT individuelt mot den enkelte utøvers behov med hensyn til forberedelse på de fysiske og mentale belastningene utøverne møter i idretten sin. Sentralt begrep i arbeidet er «daglig treningskvalitet».

Å hjelpe utøvere ut av skadesituasjoner, og styrke dem menneskelig, fysisk og mentalt, har hatt fokus

i Olympiatoppen. Olympiatoppen har en stående og operativ beredskap for Freeski som har vist seg meget nyttig og har gitt gode resultater. De sentrale fagene som har vært involvert er teknikk/ ferdighetsutvikling, kraft/styrke, idrettspsykologi og ernæring og helse.

Freeski har fått et nytt og ungt lederskap, og Olympiatoppen har vært en utfordrer og støtte i å rekruttere samt etablere denne ledelsens «golden strategy». I tillegg har Olympiatoppen bidratt med ressurser på generell ledelsesutvikling.

En «game changer» i freeski på internasjonalt nivå og rekruttering til dette, har som nevnt innledningsvis vært muligheten for å lære nye hopp-triks med landing på airbag – sommer som vinter. Dette muliggjør flere repetisjoner, større trygghet på egne ferdigheter og redusert skaderisiko pga. mykere landinger. Olympiatoppen har vært en pådriver og katalysator for at NSF Freeski og Brettforbundet kunne gå til anskaffelse av en felles airbag i Norge i 2021.

En visjon har vært å skape «verdens beste rekrutterings- og utviklingsarena» for freeski/snowboard rundt Oslo med Airbag i Rælingen, SNØ i Lørenskog, Trampolinehaller, Olympiahallen og alpinanlegget Wyller.

3.2.5. NSF, Hopp

I de to siste årene av denne OL-perioden har det vært et felles hopplandslag for kvinner og menn. Antall utøvere har ligget på rundt 12 utøvere, 5 kvinner og 7 menn. Utøverne er bosatt i Trondheim, Lillehammer og Oslo. Det har ikke vært et rekruttlag i regi av NSF, hopp i denne OL-perioden.

Olympiatoppens fagteam har hatt god kontinuitet. Eneste skiftet av fagpersoner i arbeidet med NSF, hopp, er innen ernæring hvor det ble ett skifte et halvt år før OL. Dette er selvfølgelig verken gunstig for utøvere eller trenere da fagfeltet er av stor betydning for arbeidskravet i skihopp, og relasjon er viktig for mulig påvirkning.

Innen motorikk og ferdighetsutvikling har fagteamet ressurser fra alle de tre nente kraftsentre, og det er her fagavdelingene i Olympiatoppen bidrar med størst omfang innenfor daglig treningsaktivitet. Daglige treningsrutiner med søkelys på kvalitet og presisjon i sittestilling, kraftutvikling gjennom hofte,

lukningsfase og landing strategier, blir spesielt trukket frem. Økt frekvens av slike økter samt stor variasjon med spesifisitet, vektlegges som viktig i evalueringen av arbeidet som er lagt ned.

Både kvinne- og herresiden har de to siste årene hatt utfordringer med tanke på skader og helse. Tverrfaglige team har jobbet iherdig for at utøverne skal komme tilbake i bakken. Samarbeidet mellom idrettens trener- og helseteam sammen med Olympiatoppens fagressurser oppleves som meget god. En målsetting videre bør være å jobbe for at landslagsutøverne får færre dager uten best mulig treningspåvirkning.

Fra våren 2020 har et prioritert tiltak vært bruk av simuleringstrening i idrettspsykologisk laboratorium ved NIH. Alle utøvere har hatt én eller flere økter her i perioden, med ulikt fokus.

Det ble lagt ned betydelig planleggingsarbeid for å innhente relevant filmmateriale fra Beijing til bruk i laboratoriet, i VR-briller og på egne skjermer hjemme. Dessverre kunne planene ikke gjennomføres grunnet pandemien.

Vår idrettspsykologiske ressurs opplever det som positivt at det er lav terskel hos de fleste utøverne for å ta kontakt. Kombinasjonen med å være med på 1-2 samlinger/konkurranser og samtaler på telefon/Teams, virker å fungere godt.

En stor andel av Olympiatoppens prosjektstøtte går til å optimalisere sport science og spesielt aerodynamiske betingelser. Samarbeidsprosjektet Aero 2022 har gjennom prosjektleder prioritert tiltak for at landslagsutøverne skal ha utstyr i verdensklasse, samt heve kunnskap og forståelse av aerodynamikk blant utøvere og trenere. Etter vårens evaluering med involverte idretter, forlenges prosjektet til 2026.

OL endte med et historisk gull til Marius Lindvik, men OL-målsettingen for hopperne samlet sett ble likevel ikke nådd.

3.2.6. NSF, Kombinert

Målsettingen for kombinert var å vinne to gull og totalt tre medaljer. Sett i forhold til resultater i WC og VM i 2021, var dette en realistisk målsetting, men vesentlig høyere enn OL i 2018 hvor eneste medalje var sølv i lagkonkurransen. I Beijing ble det fire

medaljer, med gull i lagkonkurransen og individuelt stor bakke, og sølv individuelt liten og stor bakke.

De fagavdelingene i Olympiatoppen som har jobbet med kombinert i siste fireårsperiode, er motorikk og ferdighetsutvikling, ernæring, fag idrettscoaching, idrettspsykologi og teknologi gjennom prosjektene Ski 2022 og Aero 2022.

Herrelaget i NSF kombinert har vært organisert med ett landslag bestående av fem utøvere hvor to utøvere bor i Trondheim, én på Lillehammer og to i Oslo-området. Fagteamet i Olympiatoppen har fulgt opp utøverne i daglig trening sammen med team- og landslagstrenerne. Dette gjelder spesielt på teknisk- og motorisk trening barmark for skihopping og teknikk/pacingøkter på rulleski. Kvinnelaget, som har bestått av tre utøvere, har blitt fulgt opp på samme måte, men da først og fremst fra OLT MN siden alle tre utøvere har bodd der.

Fag idrettscoaching gjennomførte en lagprosess tre år før OL. Samhandlingen i landslaget siden den gang har vært fulgt opp med samtaler med sports-sjef, trenere og til dels utøvere. Gjennom prosessen med utøverne og trenere ble det utviklet begreper som skulle kjennetegne utviklingskulturen i laget (Positiv, Ærlig, Råskap, Respekt og Samhold – PÆRRS). Sett i ettertid er det mye som tyder på at lagprosessen har skapt trygghet og ro til å fortsette prestasjonsutviklingen i kombinert.

I kvinnelaget er det også jobbet med samhandling og prestasjonskultur i laget. Selv med meget gode resultater er det mer å hente på dette området.

Enkelte utøvere har benyttet seg av fagteamets ressurs innen psykologi, noe som kan ha bidratt til å avgjøre de tette og spennende konkurransene under ekstreme omstendigheter i OL til Norges fordel.

Det er avgjørende å ha konkurransedyktig utstyr både i hoppbakken og i langrennsløypa. Gjennom Olympiatoppens tverridrettslige prosjekter, Ski 2022 og Aero 2022, er Olympiatoppens bidrag til kombinert betydelig. Samhandlingen mellom prosjektene og sport science/smører i kombinert er meget god og avgjørende for å få full effekt av utviklingen som skjer i prosjektene.

Alt i alt er det mye som har fungert godt mellom NSF kombinert og OLT i siste OL-periode, noe som sportssjef, landslagstrenerne og fagteamet i OLT har mye av æren for.

3.2.7. NSF, Langrenn

Landslagene på det øverste nivået i langrenn har vært organisert i tre lag; kvinner elite, herrer elite allround og herrer elite sprint. Lagene ledes av to trenere på damesiden og tre på herresiden, og rapporterer til langrennssjef. Utover dette har langrenn vært godt organisert med et stort helseteam, smøreteam og øvrig støtteapparat. Siste sesong talte elitelagene totalt 22 utøvere, likt fordelt på kvinner og menn.

Langrenn har på flere områder samarbeidet med Olympiatoppens fagavdelinger om definerte prosjekter eller tiltak som skal styrke lagenes/utøvernes utvikling i daglig trening, relasjoner i lagene og i konkurransegjennomføring. Samarbeidet mellom langrenn og OLT har vært godt, og bygger primært på hva de ulike lagene har definert som utviklingsområder og behov for støtte/bidrag.

Olympiatoppens GPS-prosjekt har i samarbeid med utholdenhet vært tett involvert i arbeidet knyttet til løpsdisponering i høyde og i lavlandet. Fra 2018 har det vært søkelys på å optimalisere løpsdisponering på individuelle distanserenn med særskilt fokus på konkurranse i høyde. Det er primært åpningsfart samt hvordan disponere krefter i ulike typer terreng som har vært viktig. Det har også blitt arbeidet noe med taktikk i felt samt hvordan oppvarming bør gjennomføres. Metodikken har først og fremst vært tilbakemelding til utøver basert på et stort omfang av GPS/sensor-filer (fra klokke eller Catapult) fra økter på en rekke samlinger og konkurranser over flere år samt løpende dialog og samtaler med utøvere og trenere. Erfaringene er at dette arbeidet for de fleste utøverne har hatt en positiv effekt på prestasjon. For flere har det også hatt positiv effekt på prestasjon i høyden, selv om det ble gjennomført færre tester en planlagt. Erfaringen er også at det krever en kontinuerlig dialog mellom utøvere, trenere og fagpersoner for å holde kvaliteten på arbeidet.

Utholdenhetsavdelingen har delvis vært involvert inn mot de overordnede sesong- og periodeplanene for elitelagene. Covid gjorde det nødvendig å endre

planene, noe som gikk ut over flere høydesamlinger. Det førte også til at det ble individuelle forskjeller på hva utøverne gjennomførte av samlinger. Utholdenhetslab har testet enkeltutøvere på fysiske tester, og regelmessig fulgt opp testing av luftveier i samarbeid med langrenns helseteam. Testing sammen med en kontinuerlig evaluering av treningsprosess har vært et suksesskriterium historisk sett i samarbeidet med langrenn. Testhistorikk viser at færre langrennsløpere er inne til jevnlig testing, til tross for at dette har vært et ønsket fokusområde i flere år. Noe av dette skyldes konsekvenser knyttet til covid. Fremover blir det viktig å få til mer systematisk testing, tettere dialog og sparring inn mot planarbeidet, men også treningsprosess. Her har både OLT og NSF et ansvar.

Idrettscoaching har bidratt inn mot elite kvinner og elite sprint herrer i samspill med trenerne. For kvinner elite har det gjennom systematisk sparring vært søkelys på verdi og lagprosess, samarbeid mellom trenere og trenerutvikling. For sprint herrer har det vært lagprosess og systematisk sparring med trener. Idrettsernæring har samarbeidet med kvinner elite og hatt mest fokus på individuell oppfølging samt noen kompetansehevende tiltak på ernæring i høyden og matkultur. Ernæring har hatt tett dialog med langrenns helseteam. På områdene innen Idrettsspsykologi, motorikk/ferdighetsutvikling og kraft/styrke har det ikke vært betydelig etterspørsel fra de ulike lagene. Det er likevel blitt gitt bidrag på forespørsel i enkeltsaker og i forbindelse med oppfølging av enkeltutøvere i kortere perioder.

Erfaringene fra arbeidet med langrenn er at samarbeidet fungerer best der det er godt forankret hva, hvordan og hvorfor man skal bidra med innsatser mot lagene. Dette krever at det er tett og jevnlig dialog mellom utøver, trener og fagpersoner over tid. Med erfaring fra andre idretter mener involverte fagpersoner at det er mer å gå på i det tverridrettslige arbeidet, spesielt i tilfeller der man har utøvere som ikke utvikler seg som forventet eller i annen oppfølging som krever tverridrettslig kompetanse. Her kan OLT bli bedre til å involvere hverandre gjennom mer systematiske møteplasser. Samtidig må så NSF langrenn legge til rette dersom det er ønskelig med forbedringer på dette området.

*Johannes Høsflot Klæbo til topps i sprint fri teknikk foran
Federico Pellegrino fra Italia og Alexander Terentjev fra Russland.
Foto: Geir Owe Fredheim, Team Norway*

3.2.8. Skiskyting

Norges Skiskytterforbund hadde sesongen 2021/22 seks løpere på hvert av elitelandslagene. Både elitelaget for kvinner og elitelaget for menn har to trenere hver og en sportsjef som øverste sportslig leder. Utover elitelagene er det fire utviklingslag i Norges Skiskytterforbund (to kvinnelag og to herrelag fordelt på henholdsvis rekrutt og u-23). Det kan nevnes at to av løperne som er tatt ut til å representere Norge i OL, for tiden tilhører herrer rekrutt. Skiskyting har en god struktur på organiseringen av landslagene, og har et godt fungerende medisinsk team samt et stort og dyktig smøreteam.

I arbeidet med skiskyting har alle Olympiatoppens fagavdelinger vært mer eller mindre involvert. Hovedfokus har vært daglig treningskvalitet og oppfølging av enkeltutøvere innenfor motorikk- og ferdighetsutvikling, kraft/styrke, idrettspsykologi, ernæring og utholdenhet (hovedsakelig med utholdenhetslaben for fysiske tester og testing av luftveier). Kvinner elite samarbeider med Olympiatoppens fagavdeling idrettscoaching. Skiskyting er også sterkt delaktig i prosjektet «Ski 2022».

Fra fagfeltet motorikk- og ferdighetsutvikling og kraft/styrke har det vært jobbet tverrfaglig inn mot begge elitelagene. På kvinner elite er det gjort prosjekter med enkeltutøvere, mens det på menn elite er gjort mer felles inn mot gruppa. Fokus har vært utvikling teknikk og ferdigheter. Samhandling med idretten, spesielt rundt samlinger, fungerer godt, og trenere og utøvere oppleves som åpne og nysgjerrige.

Ernæring er også inne og jobber med begge lag og enkeltutøvere, og fremhever et godt samarbeid med det medisinske teamet til skiskyting. Fag idrettscoaching har fungert som en støtte for trenerteamet på kvinnelaget i deres arbeid med sammen med utøverne å utvikle sitt lederskap og skape en god utviklingskultur arbeidet med felles og individuell utvikling. Utholdenhetsavdelingen er involvert hovedsakelig gjennom arbeid og tester utført i utholdenhetslaben.

Skiskyting har som nevnt en velfungerende landslagsstruktur med mange dyktige trenere og annet støttepersonell. Pandemien har gjort tilstedeværelse og forutsigbarhet i samhandlingen mer

krevende enn tidligere år. For å videreutvikle samarbeidet med Olympiatoppen i tiden fremover, blir det viktig å enes om hva man ønsker å utvikle, og legge gode planer for dette basert på en god evaluering sammen med idretten. Dette innebærer også hvilke fagområder man skal prioritere inn mot skiskyting fra Olympiatoppens side. Av tiltak som kan bidra til forbedring, pekes det blant annet på oppstartsmøter med hvert enkelt lag, større tilstedeværelse hos idretten fra de involverte fagpersonene fra Olympiatoppen og bedre intern tverrfaglig samhandling.

Målet for skiskyting var å være beste nasjon under mesterskapet i Beijing – som også ble innfridd.

3.2.9. Skøyter

Olympiatoppen har jobbet tett sammen med skøyter i hele perioden fra forrige OL. Fokus har endret seg gjennom perioden, og noen områder har hatt større fokus og vært viktigere enn andre.

Lagprosess

I samarbeid med fagavdelingen for coaching ble det gjennomført en lagprosess som har inneholdt arbeid både mellom utøverne, mellom utøvere og trenere og en prosess for trenerteam. Det største fokuset har vært på trenerteamet. Målet med tiltaket var å skape et sammenspleiset trenerteam som bidro med sin egenkompetanse inn i teamet, og at hele gruppen stilte opp for hverandre og fremsto utad som én enhet med sprint, mellom- og langdistanse. Prosessen har vært viktig og bidratt til at vi har et sterkt trenerteam i skøyter. I etterkant kan det stilles spørsmål om prosjektet skulle hatt en mer tydelig formulert start- og sluttdato. Dette blir viktig å reflektere over ved et eventuelt senere prosjekt i samarbeid med fagavdelingen for coaching.

Treningsstyring

Sondre Skarli avsluttet som landslagssjef i skøyter i 2018, og det var viktig at det gikk noe tid før han ble involvert som fagperson for utholdenhet fra Olympiatoppens side inn mot skøyter. Etter som tiden har gått har det grodd frem en svært god dialog mellom trenerne i skøyter og Olympiatoppen. Dette har gjort at han i siste fase av OL-syklusen har blitt mer og mer involvert og spiller i dag en svært god rolle som sparringspartner for trenerne. Sondre vil i den neste OL-syklusen bli enda viktigere for skøyter enn han har vært de siste 4 år.

Teknikk og ferdighetsutvikling

Morten Braathen og Lars Arne Andersen har i hele perioden deltatt og bidratt i diskusjon rundt temaet sammen med trenerne i skøyter. Engasjementet har vært mindre enn i perioden 2014-2018, men likevel betydelig. Med ny hovedtrener i skøyter etter 2018 var det behov for at ting ble kjent og trygt internt i idretten før Olympiatoppens fagfolk ble involvert. Etter hvert som dette har gått seg til har trener-teamet i skøyter et sterkt ønske om å jobbe sammen med OLTs ressurser i neste periode.

Helse

Sykkelulykken til Sverre Lunde Pedersen i 2021 skapte behov for et vesentlig arbeid med rehabilitering. Arbeidet rundt utøveren ble intensivert i de siste åtte månedene før OL. Det ble lagt ned betydelig innsats fra alle involverte, både lege, psykolog og andre fagfolk. At dette endte med OL-gull på lagtempo var langt i overkant av hva en kunne forvente.

I tillegg til ovennevnte har både avdelingen for ernæring, testing, OLT Midt-Norge, OLT vest og mange flere bidratt med betydelig kompetanse. Dette har bidratt til at skøyter for andre OL på rad vant flere medaljer og OL gull. Skøyter har i 2018 og 2022 samlet sett tatt like mange medaljer som de gjorde i hele perioden fra 1994 til og med 2014.

Mye har fungert bra i samhandlingen mellom Olympiatoppen og skøyter. Hvis OL-resultatene beskrives som suksess, vil det være lett å si at det meste har vært bra. Punkter for ytterligere forbedring kan være at Olympiatoppen blir enda skarpere i utfordringen av idretten, enda tettere på prosessene og enda bedre på å tidsavgrense enkelte prosjekter slik at det legges til rette både for større fokus i det aktuelle prosjekt, men også for andre tiltak i øvrige perioder.

For å løfte nivået i norsk skøytesport ytterligere trengs videre en tydeligere avklaring med idretten av hva som skal til for å ta flere steg på kortere tid, herunder prioritering av tiltak og være tettere på prosessene. Et felt som også må bli bedre, men som kanskje ikke er åpenbart, er å bidra til økt tilgang på is i Norge. Her står vi langt bak de beste nasjonene. Dette må til dersom Norge skal kunne være i posisjon til å vinne 10 medaljer i hvert OL, noe som bør være en målsetting.

3.2.10. Snowboard

Snowboardlandslaget har satt et overordnet mål om å være verdens beste snowboardlandslag i 2022. Olympiatoppen har hatt som mål å utfordre og hjelpe til i denne prosessen, på lagsnivå og individuelt siden 2018.

I perioden har Brettforbundet hatt tre store utfordringer:

- Skadesituasjon
- Generasjonsskifte og ettervekst, spesielt på jentesiden etter at store profiler har lagt opp
- Svekket økonomi i Brettforbundet

Internasjonalt har trening på airbag sommer/ vinter vært en «gamechanger» i sporten. Effekten av dette ser vi ved at spesielt Japan og Kina har blitt sterke nasjoner.

Å minimere effekten av utfordringene samt forsterke mulighetene for god utvikling her hjemme, på en smartere og billigere måte, har vært et naturlig fokus for samarbeidet i perioden og i jakten på å bidra til å skape verdens beste landslag.

Prioriterte tiltak 2022:

1. Lagbygging
2. Robusthet
3. Airbag (anlegg)

I lagbyggingsprosessen de siste to sesongene har Olympiatoppen jobbet tett med landslagsledelsen i Snowboard med fokus på deres operative lederskap. I prosessen har utøverne blitt involvert og fått være med på å sette felles mål, ha felles verdier og utarbeide like spilleregler for laget. Formålet har vært å skape et trygt og offensivt prestasjonsmiljø hvor lista er «verdens beste landslag» og hvor alle bidrar til lagets og den enkeltes beste i løpet fram mot OL.

Snowboard er en risikoidrett, og «robuste» utøvere er en forutsetning for gode prestasjoner over tid og har vært et mål i laget. Et delmål med prosessen har vært å forlenge utøvernes karriere.

Det har vært jobbet tverrfaglig fra OLT individuelt mot utøverne og deres ulike behov, med å forberede utøverne på de fysiske og mentale belastningene de utsettes for i en risikoidrett med høye krav til finmotoriske ferdigheter.

I dette ligger også viktigheten av å skape trygghet hos utøver om å bli tatt vare på dersom uhell skjer, og det er fokus på å få utøverne raskest mulig tilbake i prestasjonsmodus etter skader. I Olympiatoppen har det vært en stående og operativ beredskap for Snowboard.

De sentrale fagene som har vært involvert er teknikk/ferdighetsutvikling, styrke, idrettspsykologi, ernæring og helse.

En «game changer» i snowboard på internasjonalt nivå og rekruttering til dette, har vært muligheten for å lære nye hopp-triks med landing på airbag – sommer som vinter. Det muliggjør flere repetisjoner, større trygghet på egne ferdigheter og skaderisiko i prosessen reduseres pga. mykere landinger. Olympiatoppen har vært pådriver og katalysator for å at Brettforbundet og NSF Freeski har kunne gå til anskaffelse av en felles airbag i Norge i 2021.

3.3. TEKNOLOGI OG UTSTYRSAVDELINGEN

3.3.1. Innledning

Tradisjonelt sett har teknologiavdeling hatt mest fokus på vinteridrettene. Også av OLTs FoU-midler fordeles den største andelen av teknologiprojektene inn mot vinteridrettene. Prosjektet som har fått mest støtte er Ski 2022, fulgt av Aero 2022 og alpint- og GPS Teknisk Taktikk- prosjektene. Sistnevnte er beskrevet i evalueringen til utholdenhetsavdelingen, mens Ski 2022 og Aero 2022 presenteres i det følgende.

3.3.2. Ski 2022

Ski 2022 er et samarbeidsprosjekt mellom Olympiatoppen, Norges Skiforbund (langrenn, kombinert og hopp) og Norges Skiskytterforbund. Prosjektet skal tilgodese kunnskap til både Olympiske og Paralympiske utøvere. Prosjektet er finansiert med midler fra særforbundene og Olympiatoppen.

Målsettingen til Ski 2022 er som følger:

- Være et ledende FOU-prosjekt som gir kunnskap og erfaringer i relevante fagområder og som skal sikre norske utøvere konkurransefordeler i prosjektperioden fra 2018 til etter OL/PL 2022.
- Legge til rette for implementasjon av ny kunnskap i smørebundene og hos den enkelte smører,

slik at kunnskapen blir anvendt og bedrer prestasjonene til utøverne i konkurranser frem til, og gjennom OL/PL i 2022, med OL/PL som hovedmål.

Hva har fungert bra:

Ski 2022-prosjektet har pågått over fire år siden forrige OL og i lignende form over flere OL- perioder. Samarbeidet mellom prosjektdeltagerne blir trukket frem som en faktor for suksess i prosjektet over tid. Kjerneteamet i prosjektet har jobbet sammen i over 16 år og har veldig gode kontakter til alle grener. Det fungerte også bra i OL der slipetraileren ved hoppbakken ble en naturlig møteplass midt mellom de to arenaene til skiskyting og langrenn/kombinert. Utveksling av informasjon ble gjort både digitalt (Database, Whatsapp, Signal) og direkte ved flere anledninger. Informasjonsflyten fra prosjektet til grenene ble trukket frem som positiv i evalueringen.

Ski 2022-prosjektet hadde med seg to ekstra testere. I tillegg ble returreisen for prosjektets leder Knut Nystad utsatt med flere dager (etter en senere ankomst). Med motiverte testere kunne prosjektet jobbe målrettet med utvikling av slip ved begge arenaene til relevante konkurransetidspunkter.

Prosjektet valgte å ta med seg sin slipetrailer. Norge var én av få nasjoner som tok med seg enten en kontainer med utstyr eller en hel trailer. Prosjektets medarbeidere gjorde en betydelig jobb i forkant og var forberedt på alle eventualiteter. Ankomsten ble valgt så tidlig som mulig slik at prosjektet kunne sette i gang og løse eventuelle utfordringer i god tid før løypene skulle åpne. Vi hadde samme tilnærming i forkant av OL 2018 og det viste seg å være veldig viktig også i 2022. Flere nasjoner (blant annet FIN, GER, SWE og AUT) fikk store utfordringer med forsinket ankomst av utstyr, ikke fungerende maskiner eller manglende hjelp fra arrangøren. Med god hjelp av kontaktene våre og konsekvent oppfølging kunne vi sikre at slipetraileren var operativ før utøverne kom til Kina.

Gode arbeidsbetingelser i slipetraileren var også en forutsetning for en god utvikling av slip og senere en stabil god kvalitet av slipte ski. Dette ble fremhevet i evalueringen fra smøresjefene.

Samarbeidet med Jan Kocbach, som for første gang var med i OL, fungerte også veldig bra. Jan har bidratt sterkt med sin kompetanse og tok ansvar for å lage visuelle værrapporter som ble delt med hele laget.

Vi opplevde flere forskjellige typer vær under oppholdet i Kina. Dermed var det veldig viktig å utnytte alle forhold til utvikling og testing av relevante slip/produkter osv. Innovasjonen sammen med grenene fungerte bra både i forkant og underveis i lekene.

Det skal også trekkes frem at vi kunne hente inn noe informasjon om blant annet klima, løyper og bosituasjon via nordmenn som har jobbet tett sammen med organisasjonskomitéen i Kina og diverse kinesiske lag. Selvfølgelig hadde vi helst hentet inn informasjon direkte selv, men med hensyn til situasjonen klarte vi å forberede oss bedre enn fryktet og stilte rimelig godt forberedt til OL.

Hva kan fungere bedre:

Som for alle andre ble covid et hinder for å kunne gjennomføre testsamlinger i OL-arenaene i forkant av mesterskapet. Dette var uheldig, men ikke noe vi kunne påvirke. Normalt ville vi ha reist til OL-anleggene ved flere anledninger til relevant tidspunkt i årene før OL.

Å planlegge logistikk for alt av utstyr viste seg å være en utfordring, noe som skapte en god del frustrasjon hos flere i teamet. Prosessen begynte tidlig, men mye usikkerhet og uklare svar fra Kina i kombinasjon med kompliserte dokumentasjonskrav gjorde prosessen tidkrevende. Vi fikk alt av utstyret med oss til Kina, men returtransporten skapte store utfordringer. Slipetraileren ble overlevert 21. februar fra oss i Kina. Av uforståelige årsaker måtte traileren tømmes, og innholdet ble satt i en konteiner som kom til Norge først sju måneder senere.

I prosjektets interne evaluering ble det trukket fram at bedre samlingsplasser ble etterspurt. Dette er et ansvar hos prosjektledelsen. Spesielt i starten av mesterskapet var det på grunn av strenge smittevernregler og mistanke om smitte ikke lett å samles. Vi skulle gjerne ha hatt flere felles møter på tvers av grenene for å utveksle erfaringer og resultater. Rapportering via Skigli- databasen fungerte ikke

optimalt, blant annet feil som følge av utfordringer med at datering ble påvirket av tidssonen. Slike ting er vanskelig å teste i forkant, og skapte også en del frustrasjon.

3.3.3. Aero 2022

Bakgrunn for prosjektet

Aerodynamikk er en viktig faktor i mange tradisjonelle norske vinteridretter som alpint, skihopp, kombinert og skøyter. I 2018 startet Olympiatoppen (OLT) sammen med NTNU samarbeidsprosjektet Aero2022 for å styrke den aerodynamiske kunnskapen i norsk toppidrett. Aero2022 har hatt som hovedmål å være et ledende forsknings- og innovasjonsprosjekt som skal gi kunnskap og erfaring innen aerodynamikk for å sikre norske utøvere konkurransefordeler i kampen om medaljer i internasjonale mesterskap. For å sikre en god utvikling av ny kunnskap og at kunnskapen implementeres i idrettene, har prosjektleder parallelt skrevet en doktorgrad på NTNU innenfor sportsaerodynamikk.

Prosjektets målgruppe har vært elitelandslag senior for særforbundene Norges Skiforbund (Alpint, Hopp, Kombinert og Langrenn), Norges Skiskytterforbund og Norges Skøyteforbund. Aero2022 har hatt som mål å implementere ny kunnskap rundt aerodynamikk i landslagene, både hos trenere og den enkelte utøver, og samtidig sikre en god akademisk forankring med stor vitenskapelig kvalitet på forskningen. Prosjektet har blitt delt inn i to: utstyr/bekledning og utdanning/bevisstgjøring.

Utstyr/bekledning baserer seg på å jobbe med forskning rundt utstyr, med spesielt fokus på tekstiler som skal gi utøvere best mulige aerodynamiske fordeler. Utdanning og bevisstgjøring har – gjennom en teoretisk forankring i fluidmekanikk – gått ut på å forstå hvordan en utøvers posisjon eller bevegelse påvirker lift og drag, og hva dette har å si for prestasjon. Arbeidet går så ut på å jobbe direkte med utøvere for å formidle hvordan en kan påvirke kreftene for å forbedre prestasjon.

Gjennomføring av prosjektet

Innenfor utstyr/bekledning har Aero2022, sammen med særforbundene, utviklet egne konkurranse-dresser til skihopp, kombinert, alpint og skøyter. Alle disse prosessene har blitt gjort i vindtunnelene på NTNU. Dette har vært en stor, pågående prosess

gjennom fire år. Det har blitt testet rundt 2000 tekstiler, og brukt over 400 timer i vindtunnelen for å utvikle konkurransedressene brukt under OL.

Innenfor utdanning/bevisstgjøring har over 50 ulike utøvere blitt testet i vindtunnel innenfor hopp, kombinert, alpint, skøyter og langrenn de siste fire årene. Blant annet har både vinnere av verdenscupen i alpint og hopp (Aleksander Aamodt Kilde og Halvor Egner Granerud) begge vært i vindtunnel for tester. Det har blitt 3D-printet dukker til både alpint, hopp og skøyter for mer detaljerte analyser, og arbeid har startet for å utvikle verktøy både innenfor simulering (CFD) og feltmålinger (GPS og maskinlæring). Videre har det blitt publisert forskning i vitenskapelige journaler, presentert på konferanser og implementert hos idrettene.

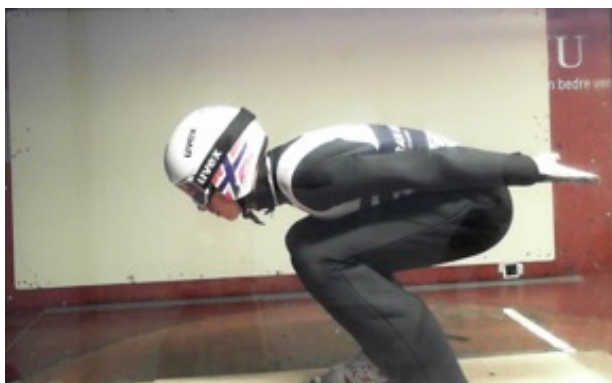
Prosjektet har ført til et nasjonalt tverrfaglig samspill rundt aerodynamikk, der både NTNU Sentrif, Norges Idrettshøgskole (NIH) og Universitetet i Stavanger (UiS) har vært involvert og bistått med kunnskap. Den teoretiske forankringen prosjektet har hatt, gjennom NTNU, samt synergiene som kommer av å direkte implementere vitenskapen i praksis, har vært en vesentlig suksessfaktor i prosjektet. Fremover vil målet være å utløse et godt vitenskapelig nasjonalt samspill mellom NTNU, OLT, NIH og særforbundene som en videreføring av Aero2022.

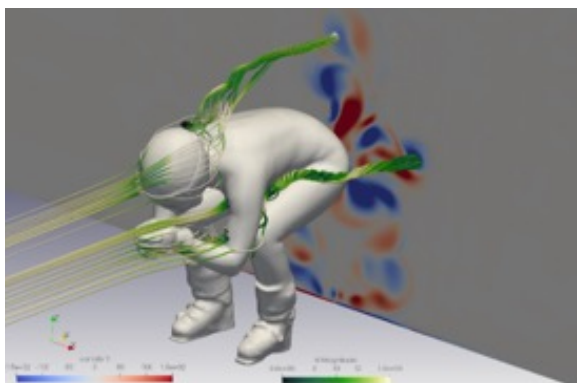
3D-printet skøyte dukke brukt under drakttesting før neste års OL.
Foto: Ola Elfmark

Petter Northug og Johannes Høstflot Klæbo tester effekten av drafting i vindtunnelen på NTNU. Foto: Ola Elfmark

Vindtunneltest av Halvor Egner Granerud før fjorårets sesong for analyser av posisjon i ovarenn samt i vitenskapelig publisering. Foto: Ola Elfmark

CFD-simulering av Aleksander Aamodt Kilde (3D-scannet modell). Brukt for posisjonsanalyse og i vitenskapelig publisering. Simulering: Knut Erik Giljarhus

3.3.4. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

Teknologiprojektene Ski 2022 og Aero 2022 er relativt store og autonome prosjekter som ikke nødvendigvis utøvere og trenere har fullt innsyn i. Dette er nok årsaken til at 46 % av trenerne og 22 % av utøverne oppgir at de ikke vet om de har samarbeidet med teknologiavdelingen. 23 % av utøverne og 40 % av trenerne oppga at de er kjent med at det er et samarbeid. Prosjektene jobber tett med smøresjefer og sport science ansvarlige i idrettene som igjen implementerer kunnskapen i sine team.

Vi som følger involverte idretter tett, vet at prosjektene har vesentlig positiv resultatpåvirkning.

Her er noen sitater fra trenerne:

«Samarbeidet oppleves veldig bra, spesielt med tanke på prosjekt Aerodynamikk.»

«Veldig god service på struktur på ski.»

«De er dyktige og får til ekstremt mye. Spesielt nyttig har prosjektet teknisk taktiske ferdigheter vært. Video og GPS fra løypene og testløp i forkant med hjelp til analyse og tolkning. Slipemaskin og innsatsen som er lagt ned for optimal slip er formidabel. Opplegg kunne vært planlagt noe bedre (avreise-tidspunkter var ikke avklart før tett på) og noen ganger vil avdelingen kanskje få til litt for mye med begrensede ressurser. Vi har dratt nytte av kraftplate kjøpt inn med støtte av avdelingen for forståelsen av stående skyteteknikk. På forhånd var aero2022 et spennende prosjekt mtp drakter, men her så vi igjen at inngangen til prosjektet er alfa omega. Det må presenteres som en mulighet ved å være med, ikke utvikles først og så kritisere idretten for ikke å være med.»

«Vi har hatt diskusjoner og vurderinger rundt pacing og vind, samt med skismøring. Veldig fint at dette tas med støtteapparat og ikke utøvere slik at det kan siles ut og brukes på riktig måte inn mot utøvere. Vi som forbund kan kanskje bli enda flinkere til å bruke dette.»

3.4. FAGAVDELING IDRETTSKOACHING

For fagavdeling Idrettscoaching har prioriterte idretter vært langrenn, alpint, skiskyting, kombinert, skøyter og snowboard. Det har også vært bidrag inn mot freeski.

I samtlige idretter har det vært jobbet med trener-lederutvikling i trenerteam inkludert å være en s parringspartner for trener(e), og kapteinsteam der dette har vært aktuelt. I tillegg har det vært jobbet med verdiarbeid i lagprosesser i de aktuelle idrettene. I de fleste idrettene har det vært jobbet systematisk med utviklingsprosesser knyttet til lederskap og lagprosesser gjennom hele sesongen.

Fagpersoner fra avdelingen har ikke vært med i mesterskap, men har jobbet med trenere via zoom/teams og/eller telefon under mesterskapet. I flere av idrettene har det vært jobbet med tema «Mesterskapscoaching» som en del av forberedelsene. Det er et sterkt fokus i fagavdelingen på at vi utvikler trener-lederkompetanse og kvalitet i lagprosesser sammen med de aktuelle landslagene vi jobber med. I samtlige idretter er alle fagbidragene sterkt forankret hos hovedtrener og/eller trener-team, og mange av de faglige bidragene skjer i nært samspill med OLT-coach. I noen av idrettene har det vært bedre kontinuitet i prosessene i perioden før konkurransesesong enn i konkurransesesong. Et forbedringstiltak i disse idrettene er derfor bedre systematikk og kontinuitet gjennom hele sesongen, inkludert periodene med konkurranser.

3.5. IDRETTSPSYKOLOGI

3.5.1. Generelt

Fagressurser fra idrettspsykologisk avdeling har i forberedelsene til OL i Beijing jobbet systematisk inn mot enkeltutøvere, lag og trenere i alle de ni idrettene hvor Norge var representert med deltakere i mesterskapet. I de åtte idrettene hvor begge kjønn var representert i den norske troppen i Kina, var fagressursene like mye involvert på damesiden som på herresiden.

Avdelingens ansatte, først og fremst sentralt, men også lokalt i regionene i de tilfellene hvor utøvere aktuelle for OL har vært basert der, har igjennom hele fireårssyklusen siden OL i PyeongChang jobbet tett sammen med utøvere, og i mange tilfeller også

trenere. Målet har vært å bidra til en verdibasert, balansert og meningsfull treningshverdag, med høy kvalitet og trivsel, inn mot det store OL-målet.

En overordnet målsetting i disse prosessene har vært at utøverne skal ha kjent et sterkt eierskap til sin egen utvikling. Den daglige trainingen skal ha holdt så høy kvalitet på de områder vi sikkert vet, eller antar kan påvirke ferdighetsutviklingen i trening og prestasjoner i konkurranse, at utøvere og trenere skal ha opplevd OL-deltagelse i Kina som et mulig, realistisk og motiverende mål.

Avdelingens arbeid rundt utøvere og lag i prosessene frem mot OL, har også foregått i tett samarbeid og dialog med andre fagavdelinger i Olympiatoppen der hvor det har vært et ønske fra utøvere selv, trenere eller sportssjefer. Det tverrfaglige arbeidet i forberedelsene har vært styrt og koordinert av de aktuelle coachene i Olympiatoppen.

Majoriteten av vårt arbeid i OL-forberedelsene har imidlertid foregått i form av individuelle samtaler og 1:1 kontakt med utøvere. Utgangspunkt er tatt i utøverens egne ønsker og behov for å styrke sine mentale ferdigheter, og optimalisere konkurransegjennomføring, først inn i kvalifiseringene til OL, og dernest inn i selve gjennomføringen av OL-konkurransen(e).

Tilnærminger, metoder, og verktøy i forberedelsene har variert, alt etter utøvers ønsker og behov, og hva de selv har opplevd som sine mentale utfordringer. Tematikken i samarbeidet har derfor også vært variert, selv om optimalisering av forberedelser og konkurransegjennomføring har vært en fellesnevner. I tillegg til 1:1 kontakt med utøvere, har den mest aktuelle idrettspsykologiske tematikken også i mange tilfeller blitt formidlet i foredrags- og seminarform ut til OL-aktuelle utøvere i idrettene. Labben på NIH har også blitt benyttet for noen utøvere, i noen idretter, i forberedelsene til OL. Frem mot neste OL ønsker fagavdelingen å øke egen kompetanse for å videreutvikle dette samarbeidet rundt bruk av teknologi med idrettene.

Av mer spesifikke idrettspsykologiske temaer som det har vært jobbet med, kan nevnes restitusjon og søvn, rutiner inn imot konkurranser og på konkurransedag, stressmestring og spenningsregulering, fokus

og oppmerksomhetskontroll, følelsesregulering, rehabilitering etter skade, kommunikasjon med trenere, relasjoner til andre utøvere i lagene og optimalisering av konkurransegjennomføring i OL.

For fagavdeling Idrettspsykologi, som for alle andre, la covid sterke restriksjoner på OL-forberedelsene de to siste årene før lekene. En del av kontakten med både utøvere og lag foregikk derfor i denne perioden digitalt – langt oftere enn under normale forhold. Dette kan ha vært en begrensning i kvaliteten på arbeidet, selv om det var gode tilbakemeldinger fra utøverne på den digitale samarbeidsformen.

En anselig del av våre OL-forberedelser foregikk likevel i direkte kontakt med utøvere og lag, innenfor de til enhver tid gjeldende smittevernbestemmelsene. Slik kontakt var, enten på Olympiatoppen, eller på samlinger og konkurranser i inn- og utland. Kontaktflaten med idrettene var smalere enn vanlig, og burde vært bredere, men samarbeidsklimaet var løsningsorientert. Målene ble stort sett nådd.

Å være mer deltakende og mer ute med idrettene på trenings- og konkurransearenaene, er likevel er klart mål for å heve kvaliteten på forberedelsene ytterligere frem mot OL i Italia 2026.

Idrettspsykologisk avdeling har også vært en del av Olympiatoppens prestasjonsteam inn mot Beijing 2022. Avdelingen har derfor deltatt i planleggingen og gjennomføringen av en del fellesarrangementer med idrettene i forkant av OL, der utøvere, landslags-trenere og sportsjefer har vært primær målgruppe. Inkluderingen i prestasjonsteamet på et tidlig tidspunkt har vi opplevd som svært positivt, da det har gitt trygghet og sterkt eierskap i forberedelsene.

Vi har også samarbeidet tett med Olympiatoppens helseteam i forberedelsene til OL. Også i dette samarbeidet ble vi invitert inn tidlig i prosessen. Vi har opplevd dette samarbeidet som svært godt. Det har også vært viktig med tanke på interne samarbeidsrelasjoner i Olympiatoppen, ikke minst fordi det åpnet opp gode relasjoner med helse-teamene i de respektive idrettene i forberedelsen til OL.

3.5.2. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

71 % av utøverne oppgir at de benytter seg av mental trening og 62 % av disse får oppfølging av OLTs fagpersoner med dette.

På spørsmål om hva som var bra og hva som eventuelt kan bli bedre i samarbeidet med idrettspsykologisk avdeling, er disse sitatene plukket ut fra utøverne for å gi et bilde på det:

«Har vært veldig bra, men i akkurat denne avdelingen kan det være høy terskel for å ta kontakt. Kanskje mulig at ressurs fra OLT kan ta kontakt av og til og ikke alltid utøver som kontakter? Ekstra utfordrende for utøvere i små idretter der trener ikke er så nær som i en del større idretter, og dermed fanger opp lettere behov»

«Veldig fornøyd, kan ikke bli noe særlig bedre tror jeg. Men positivt at hun er med oss på tur slik at hun forstår hvordan vi har det på samling og konkurranse, for å lettere skjønne seg på hvilke press og utfordringer vi er utsatt for»

Disse sitatene er plukket ut fra trenerne:

«Det handler om samspill mellom det som blir sagt og hvordan vi kan bruke dette i teamet. Tror det viktigste her er at det må være tett nok dialog om det er noe, samt at det må legges en plan slik vi gjør i treningsarbeidet. Det brukes mange forskjellige og noen har vi god kontakt med og andre litt lite eller ingenting, så det er både positivt med tanke på taushetsplikt osv, men negativt om det endrer treningsarbeidet uten at vi vet om det»

«Utfordringen ligger på utøversiden, flere som burde benytte seg av dette, men de ser ikke selv behovet/nytt»

«Får bedre dialog med utøver, siden jeg var med på timene de hadde. Vet mer hvilke knapper som skal trykkes på i enkelte situasjoner for utøver»

*Therese Johaug øverst på pallen i sitt siste OL som utøver.
Foto: Geir Owe Fredheim,
Team Norway*

3.6. FAGAVDELING ERNÆRING

3.6.1. Generelt

Ernæringsavdelingen har jobbet med fire strategiske hovedområder inn mot OL; i) oppfølging av prestasjonsernæring i idrettene, ii) transport av mat og sportsprodukter, iii) sette ned ernæringsteam til OL inkludert kokker, iv) kosttilskuddsrapportering i forbindelse med lekene.

Det har vært jobbet tett med prestasjonsernæring i de fleste idrettene som deltok i OL. Det var mye arbeid med pakking og transport, da vi var usikre på om vi fikk tillatelse til å lage leir utenfor Village, så mange avgjørelser ble tatt meget kort tid inn mot lekene (bl. kokker eller ikke), noe som skapte unødig stress. Den siste varianten, gjorde at ernæringsavdelingen ikke sendte noen for å gjennomføre OL.

For fremtiden må det sikres at alle idretter har tett og god dialog med ernæringsavdelingen slik at tiltak kan iverksettes i tide. Det bør så tidlig som mulig besluttes hvilken ernæringsfysiolog som skal være operativ under OL, slik at vedkommende tar 100 % ansvar i forberedelsene. På den måten unngår man at viktig informasjon glipper. Dette sikrer også at det er tydelig for hele prestasjonsteamet hvem man henvender seg til når det er spørsmål rundt ernæring. På bakgrunn av erfaringer fra dette mesterskapet ser vi at kommunikasjonen i egen avdeling og mellom ulike avdelinger i Olympiatoppen kan bli bedre. Kosttilskuddsrapporteringen som gjennomføres av alle utøvere bør fortsatt følges opp av avdelingens leder, uavhengig av hvilken fagperson som er operativ under OL.

3.6.2. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

75 % av utøverne har hatt oppfølging fra ernæringsavdelingen i forkant av OL.

På spørsmål om hva som var bra og hva som eventuelt kan bli bedre i samarbeidet med ernæringsavdelingen, er disse sitatene tatt med fra utøverne:

*«Har fått oppfylt mine behov og er tilfreds med det»
«Har ikke hatt noe samarbeid, så hvis jeg visste at det hadde vært mulig, så kunne det vært interessant å benytte seg av det»*

«Godt samarbeid. Opplever forståelse for idrettens krav og måten vi jobber på sammen er givende. Føler meg sett og hørt, og det er lett å ta kontakt for en prat ved behov»

Og disse sitatene er tatt med fra trenerne:
«For å begrense antall personer på samlinger etc pga Covid har det meste skjedd digitalt. Vi håper nå på mer fysisk tilstedeværelse fremover»

«Veldig fornøyd når vi har fått hjelp. Har vært litt for mange ganger det ikke kunne blitt gjennomført pga at det har kommet ting i veien. Kan være mere fleksibilitet fra fagavdelingen»

«Vi måtte bytte ernæringsfysiolog under sommerhalvåret, og rakk så vidt å komme i gang med samarbeidet med den nye. Har en forholdsvis erfaren utøvergruppe, så samarbeidet er i stor grad behovsstyrt. Fungert fint med innspill ift spesifikke utfordringer i OL (høyde, døgn etc.)»

3.7. FAGAVDELING UTHOLDENHET

3.7.1. Generelt

Oversikt

Fokus:

Fagavdeling utholdenhet har delvis vært involvert inn mot de overordnede sesongplaner i en rekke idretter (langrenn, kombinert, skiskyting, alpint og skøyter). Det har vært noe sporadisk samarbeid rundt periode/samlingsplaner, men på dette området har vi særskilt bidratt inn mot kombinert. Grunnet covid ble det fleste opprinnelige planer skrinlagt eller modifisert, blant annet flere høydesamlinger. Det førte til at det var stor variasjon mellom utøverne hva de gjennomførte av samlinger, inkludert variasjon innad i samme lag (se tabell 1).

Tabell 1.

IDRETT	FOKUSOMRÅDE	SAMLINGER
LANGRENN	Treningsplanlegging (årsplanlegging/samlinger/øktmodeller) Observasjon og hjelp til målinger av løpsstrategi på ulike testløp. Evaluering i etterkant av ulike testløp og konkurranser (se kapittel 1.2). Testing.	Val Senales, Font Romeu, Lavaze
KOMBINERT	Treningsplanlegging (årsplanlegging/samlinger/øktmodeller) Oppfølging og gjennomføring av treningssamlinger i høyden, enkeltøkter i Oslo ute/inne, sparring på arbeidsbelastning og intensitetsstyring. Testing.	Park City, Skeikampen, Lavaze
SKISKYTING	Treningsplanlegging (årsplanlegging/samlinger/øktmodeller) Oppfølging og gjennomføring av treningssamlinger i høyden, sparring på arbeidsbelastning, intensitetsstyring og oppfølging av enkeltcaser. Testing.	Anterselva, Livigno, Bessans/Val d'Isère
ALPINT	Treningsplanlegging (årsplanlegging/øktmodeller) Sparring på arbeidsbelastning, intensitetsstyring og opptrening etter skader. Testing.	Oslo
SKØYTER	Treningsplanlegging (opptrening etter skade og øktmodeller) Oppfølging og gjennomføring av treningssamlinger. Testing.	Gran Canaria, Collalbo, Hamar, Stavanger, Oslo

Tabell 1: viser fokusområde og feltarbeid for prioriterte idretter.

Utholdenhetslaboratoriet v/Erlend Hem og Stian Roterud har testet enkeltløpere, både med tanke på luftveier og fysiske tester. Det har foregått noe testing i regionale testlaber. Avdelingen har bidratt med oppfølging av testing av luftveier regelmessig for prioriterte idretter (i felt og på lab). Martin Skaugen har i tillegg fått gjennomført noe testing av kombinertslandslaget på stormølle. Videre har avdelingen holdt faglige foredrag (eksempelvis om formtopping, tidsakklimatisering og høyde) for idrettene.

Hva har fungert bra:

Det har vært bra dialog rundt de langsiktige planene. Basert på tilbakemeldinger holdt Olympiatoppen en innholdsrik samling i mai 2019 der langrenn, skiskyting og kombinert møttes til faglig seminar om høydetrening. Det har generelt vært godt samarbeid

på samlinger med de ulike idrettene. Spesielt har utviklingsarbeidet mot løpsstrategi fungert godt med langrenn (se punkt 1.2).

Hva kan fungere bedre?

Testing, sammen med en kontinuerlig evaluering av treningsprosess, har vært en sentral suksessfaktor de siste 30 årene. Testhistorikk viser imidlertid at færre langrennsløpere er inne til jevnlig testing til tross for at dette har vært et ønsket fokusområde i flere år. Sammen med idrettene bør vi få bedre frem fordeler med en mer systematisk tilnærming for følgende punkter: Bruk til evaluering, sikre utvikling, danne en «bank» av tester slik at utøvere vet sin normale situasjon, og historisk datagrunnlag for kommende generasjoner. Generelt er dette et område vi ikke har lykkes med de senere årene og som vi sammen med særidretten bør ta tak i.

På grunn av covid ble, som nevnt over, de opprinnelige planene for høydesamlinger endret til et antall som var mindre enn ønskelig. I tillegg var det av samme årsak generelt mindre kontakt med utøvere da disse ikke oppholdt seg mye på OLT (bl.a. stormølle). Det er ønskelig med mer sparring rundt periodeplaner og samlingsplaner samt mer dialog rundt utholdenhetstrening generelt og høydetrening spesielt. Avdelingen har fagpersoner på utholdenhet med lang erfaring rundt høydetrening som bør brukes mer aktivt inn mot planlegging. Olympiatoppen bør også fokusere på å være mer inne som støtte og sparring rundt øktmodeller i utholdenhet samt sikre at kunnskap overføres på tvers av idretter. Dette har vært krevende i en covid-situasjon. Ansvarer ligger her like mye på OLT som de ulike idrettene. Det er viktig at det under oppstartsmøter med idrettene i størst mulig grad synliggjøres hva Olympiatoppen kan forvente av idrettene (eks fokusområder og oppfølging) og hva idrettene kan forvente av Olympiatoppen.

3.7.2. Løpsdisponering

Fokus:

Thomas Losnegaard og Jan Kocbach har ledet arbeidet med løpsdisponering i høyde og lavland (primært mot langrenn). Fra 2018 har det vært stort fokus på å optimalisere løpsdisponering på individuelle distanserenn med ytterligere fokus på konkurranse i høyde. Det er primært åpningsfart samt hvordan disponere krefter i ulike typer terreng som har vært viktig. Senere har det vært arbeidet noe med taktikk i felt samt hvordan oppvarming bør gjennomføres. Bidraget har vært på høydesamlinger (Val Senales 2019 og 2021, Font Romeau 2019 og Lavaze 2021), lav-moderat høyde (Sognefjellet 2019, 2020, Hafjell 2020, Oslo 2019, 2020, Beitostølen 2018-2021) samt tilbakemelding på enkeltøkter og nasjonale og internasjonale konkurranser (ca. 90-100 konkurranser/økter i perioden).

Metodikken har først og fremst vært tilbakemelding til utøver basert på GPS/sensor-filer (fra klokke eller Catapult) og samtaler med utøvere og trenere. Parallelt har avdelingen gjennomført forskningsprosjekter knyttet til tematikken med samarbeid mellom OLT, NIH og NTNU.

Hva har fungert bra?

De fleste utøverne har endret sin disponering i lavlandet med positiv effekt på prestasjonen, mens deler av utøverne også klarte å endre sin disponering i høyden med tilsvarende positiv effekt på prestasjon. Det er også konkrete eksempler på dette under OL og VM. I OLT og forskningsmiljøene er det en stor enighet rundt hvordan disponering bør være i langrenn, skiskyting og kombinert. Erfaringen fra langrenn har også blitt benyttet i skiskyting og kombinert. Erfaringene har i tillegg blitt implementert i ulike klubber og lag på lavere nivå. Det har vært gode diskusjoner på samlinger og til dels på digitale møter.

Hva kan fungere bedre?

Læringseffekt i høyden ble påvirket av at det ble færre skikkelige tester i høyden enn planlagt pga. covid (selv om de mest dedikerte utøverne klarte det også med redusert omfang). Ting faller fort tilbake til «det gamle» dersom man ikke har tett, løpende oppfølging med utøvere og trenere. Fagavdelingen må ofte gjøre mange henvendelser for at filer skal sendes, selv om dette har vært avtalt. Dette er krevende, og det forventes at NSF tar et større eierskap fremover. Oppfølging på digitale møter der de fleste møter uten kamera, har ofte gitt dårligere diskusjoner og redusert læringseffekt. Det er også ønskelig med mer kontinuerlig feedback fra trenere og sportssjef om hvordan fagavdelingens arbeid fungerer inn mot utøvere.

3.7.3. Treningslokalet på Eagle Nest

Fokus:

Prosjektet, ledet av Martin Skaugen, var å opprette et treningslokale på Eagle Nest under lekene. Treningslokalet skulle tilby utøvere fra langrenn, skiskyting og kombinert skreddersydde innendørsfasiliteter med rulleskimøller, løpemøller og styrkeapparater, noe som var ansett som et konkurransefortrinn.

Hva har fungert bra:

Det har vært god dialog og samarbeid med relevante personer i prestasjonsteamet hele tiden. Det var helt klart en fordel å ha erfaring med et tidligere prosjekt under OL i Sør-Korea (positive/negative erfaringer).

Hva kan fungere bedre?

Grunnet pandemien var prosjektet uoversiktlig, og det var vanskelig å vurdere om prosjektet kunne

gjennomføres. Få dager før åpningsseremonien ble hele prosjektet kansellert. Dette skyldtes at alle norske utøvere ble flyttet fra Eagle Nest til utøverlandsbyen (tilbud om ekstra sengeplasser + covidrestriksjoner). Ved nærmere inspeksjon viste det seg også at de kinesiske samarbeidspartnerne ikke hadde utført arbeidet på treningslokalet etter de krav og spesifikasjoner som var avtalt (elektrisk, ventilasjon/kjøling). Det var blant annet alt for varmt i rommet til at utøverne kunne trene der (24 grader). Det norske teamet i Kina måtte derfor opprette en «nødgym» på et av hotellrommene for utøverne i utøverlandsbyen, mens treningslokalet på Eagle Nest ble brukt av støtteapparatet. Under OL ble ingen av stakemøllene tatt i bruk.

Oppsummeringsvis er det svært viktig å gjennomføre inspeksjonstur for kvalitetssikring. Dette lot seg ikke gjennomføre på grunn av pandemien. Det er også avgjørende å sikre at eksterne samarbeidspartnere (her; de kinesiske) har forstått hva som er avtalt. Denne kommunikasjonen var tidvis uoversiktlig. I slike situasjoner må man be om tilstrekkelig med bekreftelser til å være sikker på at det som er kommunisert, faktisk er forstått.

3.8. FAGAVDELING MOTORIKK OG FERDIGHETSUTVIKLING

Prioriterte idretter har vært hopp, kombinert, alpint, para-alpint, skøyter og skiskyting. Sekundærprioriterte idretter har vært freeski, snowboard, para-snowboard, curling og para-langrenn. Sett i ettertid synes prioriteringene i stor grad å ha vært fornuftige.

Avdelingen har jobbet tverrfaglig med kraft/styrkeavdelingen spesielt. I noen utøverprosjekter der Idrettspsykologi har vært involvert, har det også vært en grad av samspill på tverrfaglig nivå. Sett i ettertid har dette gitt faglig utvikling i de respektive avdelinger.

Arbeidsmetoden inn mot de forskjellige idrettene har vært varierende. Utøverprosjekter har vært sentralt noen steder, og oppfølging av landslag har vært dominerende i andre idretter. En vanlig arbeidsmetode i en idrett kan være utøverprosjekter i daglig treningskvalitet mellom samlinger og oppfølging av hele landslag på samlinger.

Utøverprosjektene hadde sitt utspring i samtaler mellom fagteam OLT, OLT-Coach og utøver/trener. I ettertid er vurderingen at det er viktig å evaluere også underveis i prosessen. Dokumentasjon og læringspunkter for fagavdelingen bør være og gjøres mer tilgjengelig. Prosjektene bør også ha en mer formell avslutning.

3.9. FAGAVDELING STYRKE

3.9.1. Innledning

Avdeling for Styrke har i størst grad bidratt i inn mot skiskyting, snowboard/para-snowboard, freeski, alpint/para-alpint og kjelkehockey. Avdelingen har også bidratt noe mot idretter som langrenn/para-langrenn, skøyter, kombinert, skihopp og para-skiskyting, i tillegg til mindre bidrag til ishockey og curling. Sett i ettertid synes prioriteringene i stor grad å ha vært fornuftige.

I de prioriterte idrettene har styrkeavdelingen i enkeltprosjekter jobbet tverrfaglig med motorikk og ferdighetsutvikling, ernæring, idrettspsykologi og helseavdelingen. Dette har vært en god strategi som fungerte meget bra og ga faglig utvikling i alle avdelinger. En sentral arbeidsmetode har vært å opprette prosjekter rundt enkeltutøvere, med gode eksempler fra alpint, freeski og snowboard. Prosjektene tok utgangspunkt i utøveren og trenerens vurdering/presentasjon av ønsket målsetning, og prosjektmålet ble konkretisert i samtaler mellom utøver, trener, Olympiatoppen-coach og fagansatte i Olympiatoppen. Mange prosjekter fungerte godt med ukentlig oppfølging i vår-sommer-høst-månedene.

Utfordringen med utøverprosjektene har vært noe manglende dokumentasjon og evaluering. Mange prosjekter ble aldri formelt avsluttet med møte eller rapport, men for utøverne er det ikke sikkert at dette hadde stor betydning da treningsgrunnlaget ble lagt. Det har vært god kontinuitet på personell som har fulgt opp de enkelte idrettene i styrkeavdelingen. Læringsutbyttet og erfaringen har derfor vært god.

3.9.2. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

Tilbakemeldingene som gjengis her kan være tilbakemeldinger til alle treningsfagene, det vil si utholdenhet, styrke, motorikk og ferdighetsutvikling. 74 % av utøverne og 76 % av trenerne er fornøyd eller meget fornøyd med treningsøktene som er planlagt og gjennomført av OLTs fagkonsulenter, mens 17 % oppgir at de ikke har hatt denne type oppfølging.

Her er noen kommentarer på hva som kan forbedres i oppfølgingsprosessen fra treningsavdelingen til OLT:

«Jeg synes dialogen rundt treningene hos OLT Midt-Norge har vært veldig god. Jeg har kunnet utfordre trenerne på deres tanker, og sammen har vi funnet en god balanse mellom generell basistrening og spesifisitet»

«Jeg kan ønske meg enda tettere arbeid, spesielt i hjemmeperiodene på sommeren»

«Jeg er veldig fornøyd med samarbeidet til alpint og OLT. De øktene vi har i hallen med Lene og Claude har vært helt avgjørende for vår utvikling. I tillegg har det vært utrolig bra å sette opp styrkeprogrammet i samarbeid med Sindre, som har utrolig bra kunnskap innenfor vektløfting og bygging av muskelgrupper»

77 % av trenerne og 60 % av utøverne sier det er utviklet en arbeidskravsanalyse for idretten sin, og 82 % av utøverne oppgir at de tester formutviklingen månedlig eller 1-3 ganger i året på Olympiatoppen.

3.10. HELSETEAMET

3.10.1. Forberedelser

Helseteamet hadde seks regelmessige møter i forkant av OL, hvorav de fem første var i samarbeid med helseteamet til PL. Alt helsepersonell som jobbet tett på OL-aktuelle utøvere var invitert med på disse møtene, i tillegg til andre relevante faggrupper på OLT (ernæring, psykologi og fysiologi).

Informasjon og håndtering av covid var et gjennomgående fagtema på alle møtene, i tillegg til tids- og høydeakklimatisering, luftveisproblematikk og luftforurensning, mediehandtering og antidopingarbeid. Fagtemaene ble presentert som forelesninger, med tid til diskusjoner og erfaringsutveksling. Relasjonsbygging var også et av hovedfokusområdene på disse møtene.

Birk Ruud, år med forberedelser – fokus – nå eller aldri!
Foto: Geir Owe Fredheim, Team Norway

Covidsituasjonen vanskeliggjorde mulighetene til å møtes fysisk, og fire av møtene ble gjennomført som digitale møter (teams). Det ble likevel en god gjennomgang og drøfting av hva som karakteriserer et velfungerende helseteam og hvordan en best får det til.

Dialog med helseteam

I hele forberedelsesperioden ble det tilstrebet tett dialog med de respektive særforbund. Helseteamet forsøkte til enhver tid å være tilgjengelige for spørsmål, diskusjon, konsultasjoner og møter.

Covid håndtering

Mye av tiden i forkant av OL, og spesielt de siste tre månedene før avreise, ble rettet mot covidhåndtering. Det innebar oppdatering på en stadig endret situasjon i Norge og verden, formidling og rådgiving ut til særforbundene, utøvere og annet støttepersonell. I tillegg til spørsmål, tolkning og formidling rundt planlagt covidhåndtering i Kina/OL.

Vi organiserte også et tilbud om og gjennomføring av covid-19 vaksinasjon av alle utøvere og støtteapparat som ønsket dette gjennom et samarbeid mellom IOC, Pfizer, FHI og bydel/kommune (Oslo/Trondheim).

Helseundersøkelse og -monitorering

Teamet tilstrebet at alle utøvere som var i OL skulle ha gjennomgått en helseundersøkelse i forkant av OL, og 66 % av alle utøverne i OL hadde vært igjennom en slik undersøkelse i regi av OLT før avreise. To av særforbundene valgte å ikke følge OLTs helseundersøkelse. Ser man bort fra utøverne i disse to særforbundene, var 87 % av OL-utøverne til helseundersøkelse. Alle særforbund fikk også tilbud om bruk av et system for helsemonitorering i den daglige oppfølgingen av utøverne.

Medisiner og utstyr

CMO og sjefsfysioterapeut kartla behov, og bestilte og pakket nødvendige medisiner og medisinsk utstyr til troppen.

Hva har fungert bra?

Helseteammøter og fokusområder

Selv om det er ønskelig å kunne ha flere fysiske møtepunkt, kan man også i fremtiden med fordel bruke teams som en løsning i perioder der det vil kunne være vanskelig å møtes fysisk.

Helseteamet lyktes i stor grad med relasjonsbygging i forberedelsene til OL, og dette ble en av teamets store styrker under mesterskapet.

Helseundersøkelse og -monitorering

Helseundersøkelsen innebar utfylling av relevante helsespørsmål, konsultasjon hos laglege/-fysioterapeut, og en oppsummeringssamtale med medisinsk ansvarlig og/eller sjefsfysioterapeut. Dette opplevdes som en svært viktig arena for å bli kjent med utøvere og helseteam. Prosessen synliggjorde og ansvarliggjorde helsemessige problemstillinger som måtte følges opp videre, og var et fint utgangspunkt for et videre tverrfaglig arbeid.

Covidhåndtering

I et landskap der mye var preget av usikkerhet og stadige endringer, var helseteamets strategi å være tilgjengelige stort sett til enhver tid for diskusjon og spørsmål. Tilbakemeldingene viser at dette fungerte bra.

Hva kan bli bedre?

Tydeliggjøring rundt de ulike leder- og OLT-coachrolers mandat bør bedres, noe som sannsynligvis vil føre til bedre kommunikasjon innad i organisasjonen.

Medisinsk ansvarlig og sjefsfysioterapeut bør velges ut på et tidlig tidspunkt, dvs. minimum to år i forkant av mesterskapet. Dette vil bidra til at man bedre kan legge en strategi for hvordan helseteamet kan komme tettere innpå de mest autonome helseteamene/særforbundene, i tillegg til at planleggingen av helseoppfølgingen (helseundersøkelsen og -monitoreringen) vil kunne optimaliseres ytterligere. Å få med ALLE særforbund inn i helsemonitoreringssystemet bør tilstrebes i forkant av fremtidige OL. Helseundersøkelsen vil sannsynligvis gjøre det enklere å få til en tydeligere rolleavklaring mellom medisinsk ansvarlig, sjefsfysioterapeut og de respektive helseteamene med tanke på oppfølging og kommunikasjon (seg imellom og med utøvere).

En tydelig forventningsavklaring tidlig i prosessen med alle aktuelle i helseteamet når det gjelder deltakelse og involvering i forkant av OL (helseteam-møter og oppfølging av utøvere), bør tilstrebes. Man bør også være tydelig med hensyn til kommunikasjon rundt uttak av helseteamet; hvem som er med i avgjørelsen, hvordan prosessen foregår og når.

Samtidig bør dette balanseres med å understreke viktigheten av arbeidet HELE teamet gjør, også de som ikke drar til mesterskapet.

Til tross for at flere faggrupper ble invitert med på helseteammøtene, vil det med fordel kunne jobbes enda bedre for et tettere samarbeid i forberedelsene (mellom helseteam, ernærings-, fysiologi- og psykiologivdelingen).

3.10.2. Gjennomføring

Mye av helseteamets arbeid dreide seg om covid-håndtering, både i planleggings- og gjennomføringsfasen. Utover problemstillinger knyttet til dette var det generelt sett lite sykdom og skade i den norske troppen. Samarbeidet i helseteamet var svært bra, og viktigheten av å jobbe med dette i forkant av fremtidige mesterskap, ble tydelig underveis. Medisinsk ansvarlig og sjefsfysioterapeut reiste til Beijing tre dager før første charterflyet ankom for å sette opp og gjøre klar helsefasilitetene i de tre forskjellige Olympiske leirene.

Testregime

Helseteamet måtte forholde seg til arrangørs og kinesiske myndigheters testregime i forkant av reise, ved ankomst og underveis i lekene. Det innebar to PCR tester siste fire døgn før avreise, test ved ankomst Beijing og daglige tester under hele oppholdet i Kina. På grunn av det betydelige smittetrykket i Norge og Europa i ukene før avreise, valgte teamet i tillegg å gjennomføre hurtigtester av alle reisende før innsjekk på våre to chartere. Det var et godt samarbeid med svenske og danske kollegaer, slik at dette ble gjennomført også ved utenlandske reisende.

Helseteamet informerte, tilrettela og gjennomførte nødvendig testing før avreise (< 72 timer) ved helseavdelingen på Olympiatoppen. Særforbundene som av ulike årsaker testet seg i utlandet tok selv ansvar for at dette ble gjennomført ved godkjente steder. Helseteamet fungerte her som rådgivere.

Informasjon rundt testregimet, både før og under lekene, var grundig, og den praktiske gjennomføringen fungerte fint.

Smittevern

Det var allerede strenge smitteverntiltak i regi av BOCOG og IOC som måtte følges i forkant av og underveis i lekene (se Playbook version2). I tillegg definerte helseteamet også noen få, ytterligere smitteverntiltak innad i troppen. Det ble brukt mye tid på informasjon rundt dette i forkant av og underveis i lekene, og til tross for at troppen bestod av utøvere/støtteapparat fra flere ulike «kulturer», fant man en tilfredsstillende måte å håndheve dette på. Utøvere/støtteapparat var stort sett flinke til å overholde smitteverntiltakene.

Positive PCR tester, karantene og isolasjon

Det var totalt åtte positive PCR tester, hvorav tre av disse også testet positivt på bekreftende prøve og ble overflyttet til isolasjonshotell. Varigheten av oppholdene i isolasjon varierte fra 2-12 døgn. Fler-tallet (7 av 8) av de positive PCR testene var hos personer som nylig hadde gjennomgått covidinfeksjon (opptil seks uker før avreise). I tillegg ble 21 personer i troppen definert som nærkontakter.

Det var krevende kommunikasjonsflyt rundt prøvesvar og håndtering av positive prøver med kinesiske myndigheter, og personvernet ble dessverre ikke overholdt fra kinesisk side ved flere anledninger. I tillegg var regelverket rundt opphevelse av isolasjon uklart. Håndtering av positive prøvesvar, nærkontakter og isolasjon medførte mye arbeid på medisinsk- og covidhåndteringsansvarlig (Chief Medical Officer = CMO/Chief Liaison Officer = CLO) og deler av støtteapparatet ellers.

Annen sykdom/skade

En person i støtteapparatet ble innlagt på sykehus. En av legene i helseteamet var til stede ved symptomdebut, gav adekvat medisinsk behandling og fulgte vedkommende i transport til sykehus. Engelsk kunnskapen til det lokale helsepersonellet var her svært dårlig, men dette hjalp etter overflytting til annet sykehus. Vedkommende følte seg godt ivare tatt der. Etter én uke ble pasienten skrevet ut i god allmenntilstand, og etter konferering med spesialisthelsetjenesten hjemme i Norge, oppholdt vedkommende seg i lavlandet (Beijing) frem til avreise med første charter (14 dager etter hendelsen).

Det var generelt svært lite sykdom og skade i den norske troppen (åtte milde infeksjonssykdommer, hvorav tre av disse sannsynligvis dreide seg om matforgiftning). I tillegg var det ni skader i muskel-skjelettapparatet, men ikke av en slik karakter at utøver ikke var i stand til å konkurrere videre under mesterskapet. Øvrig sykdom/skade var av mild karakter, i tillegg til at det også var en del vedlikeholdende behandling av muskel- og skjelettplager.

Hele/deler av helseteamet i to av særforbundene ble forhindret fra å dra grunnet covid- infeksjon. Sjefs-fysioterapeuten fylte da helserollen i disse særforbundene, i tillegg til at CMO også var tilgjengelig ved medisinske problemstillinger.

Læringspunkter

Helseteamet besto av totalt 20 personer, hvorav 9 fysioterapeuter, 3 manuellterapeuter, 1 massør og 7 leger (1 ortoped, 4 allmennleger og 2 fysikalsk medisiner). Ett av særforbundene delte perioden på 2 leger. I tillegg bestod helseteamet også av 2 psykologer (Zhangjiakou og Beijing) og 1 fysiolog (Zhangjiakou). Det var lege og fysioterapeuter i alle tre leire, og dette var en absolutt nødvendighet. Det var ingen ernæringsfysiolog med under lekene, noe som ville vært en fordel. Dette er også tilbakemeldinger som er mottatt fra særforbundene.

25% av helseteamet var kvinner. Som påpekt i etterkant av tidligere OL, bør man tilstrebe enda høyere kvinneandel i fremtiden, spesielt i idrettene. For øvrig var det en god sammensetting av teamet, både sett i lys av erfaring, kompetanse og personlige egenskaper. Det opplevdes å være et svært godt samarbeid på tvers av idrettene, noe som sannsynligvis var et resultat av at dette var et av de viktigste fokusområdene i forkant av avreise.

Helseteamet hadde en vaktordning i Zhangjiakou Village der helsepersonell hele tiden var i leir (det var flere leger/fysioterapeuter og lag her). Dette var nødvendig beredskap, samtidig som det å være tilgjengelig ville gjøre terskelen for å oppsøke helseteamet lavere. Dette opplevdes som en viktig faktor i dialogen/kontakten med utøverne/støtteapparatet. Å diskutere og forventningsavklare den enkeltes rolle i en slik vaktordning i forkant av lekene, vil være nyttig i fremtiden.

*Kombinertgutta Espen Bjørnstad, Jørgen Graabak, Jens Lurås Oftebro og Espen Andersen tok gull, men savner lagkompisen Jarl Magnus Riiber!
Foto: Geir Owe Fredheim, Team Norway*

Medisinsk ansvarlig (CMO) hadde også ansvaret for håndteringen av covid-relaterte spørsmål (CLO). Det medvirket til at arbeidsbelastningen periodevis var stor, og kunne medført utfordringer dersom det også hadde dukket opp andre større medisinske problemstillinger. Til tross for at teamet hadde en assistent CLO, kunne disse to oppgavene (CMO og CLO) med fordel vært delt mellom to personer.

Kommunikasjon

Den begrensede (og krevende) informasjonen rundt prøvesvar og håndtering av positive prøver med kinesiske myndigheter, utfordret også kommunikasjonsflyten innad i organisasjonen og i helseteamet, og understreket viktigheten av tydelig ansvarsfordeling også i fremtiden. Dette gjelder også hvilken, hvordan og av hvem helserelatert informasjon formidles til media.

Det ble avholdt regelmessige helseteammøter, digitalt med alle i helseteamet (uavhengig av lokalisasjon og omtrent annenhver dag) og fysisk for de som var i samme leir (primært Zhangjiakou, annenhver dag). Dette var et viktig møtepunkt og arena for oppdatering, status og eventuelle spørsmål. Møtetidspunkt ble avtalt fra gang til gang, og de fleste deltok på alle møtene. Daglige møter, i kombinasjon med nettmøter og fysiske møter, bør tilstrebes også i fremtiden.

Datasikkerhet vanskeliggjorde bruken av journal-systemet, og løsningen for å komme inn i System X fungerte ikke for alle (problemer med innlogging). Flere i helseteamet noterte på papir før innskriving etter hjemkomst. På grunn av dårlig nettverk var det i tillegg periodevis vanskeligheter ved bruk av den felles kommunikasjonsplattformen (Signal).

Sykdom/skader

Det var generelt lite sykdom og skader i den norske troppen, spesielt smittebårne sykdommer. Mye av dette skyldes nok smitteverntiltakene som alle etterlevde. Å videreføre de grunnleggende tiltakene vil være fornuftig til senere mesterskap. I lys av erfaringene fra dette OL vil det sannsynligvis være enklere å motivere til etterlevelse av slike tiltak i fremtiden. Flere av de medisinske problemstillingene var knyttet til støtteapparatet. Man bør vurdere/diskutere om man bør ha en kartlegging i forkant av helserelaterte problemstillinger i støtteapparatet for å være bedre

forberedt. Dette vil også gjelde støtteapparat som ikke følges opp av særforbundene (en del av OLTs støtteapparat).

Annet

Kineserne hadde krav om registrering av alle medisiner som ble fraktet inn/ut av Kina. Dette innebar at det måtte gjøres en kartlegging av dette i særforbundene i god tid før avreise. Mengden medikamenter var redusert sammenliknet med tidligere år, og det anbefales alltid en løpende vurdering i forkant av hvert mesterskap av hva som anses som nødvendig å ha med.

Servicenivået på poliklinikkene opplevdes dårligere sammenliknet med tidligere år, og dette bør, i den grad det er mulig, forsøkes kartlagt i forberedelsene.

3.10.3. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

66 % av utøverne oppgir at de er fornøyde med helseoppfølgingen fra Olympiatoppens helseavdeling i forberedelsene til OL, mens 74 % av trenerne sier det samme. 20 % av utøverne har ikke hatt oppfølging fra helseavdelingen under forberedelsene til OL.

Hele 89 % av utøverne og 79 % av trenerne var fornøyd med helseoppfølgingen under OL.

Kommentarer fra utøverne:

«Ikke så mye utsette på samarbeidet her. Vært ekstra hektisk med Covid-situasjonen vi er i, men fått tydelig og klare beskjeder om hva vi skal forholde oss til. Under OL var helseteamet flinke til å ta utfordringer som man støttet på»

«Har fått oppfylt mine behov og er tilfreds med det»

«Under OL synes jeg vi ble veldig godt fulgt opp. Teamet var tilgjengelig hele veien, og det var enkelt å få god veiledning. En veldig trygghet å ha med seg noen fra helseavdelingen på dopingkontroller»

Kommentarer fra trenerne:

«OLTs covidrestriksjoner og protokoll overrasket meg. Vår idrett har kjørt et ekstremt konservativt regime med bakgrunn i sannsynlighet for å stille på start. Det virket ikke godt nok planlagt på turen over, men bedret seg etter hvert på hotellet osv. Litt lite informasjon og ledelse underveis på tur.»

«Jeg synes det tok for lang tid før man så utfordringene ved omikron-varianten i forhold til inngangen til OL. Det virket som litt for mye av forberedelsene baserte seg på erfaringer gjort i Tokyo, hvor situasjonen i Europa var veldig annerledes. Under OL var oppfølgingen fantastisk, og jeg kan med hånden på hjertet si at vi ikke hadde nådd målene våre der uten den utrettelige jobben og den tette oppfølgingen fra helseteamet der borte. Empatisk, sto på døgnnet rundt for å hjelpe/bistå når utfordringer dukket opp, og informerte godt hele veien.»

«Følte det var for lite oppfølging i forkant av OL. Med alle skjema osv som måtte fylles ut. F.eks hadde vi en utøver som fikk påvist Covid i november. Vedkomne førte dette i Athlete monitoring, men hørte ingenting fra OLT. I seg selv ikke så big deal, men det fikk litt følger i forkant av OL da vedkommende måtte levere inn noen ekstra skjema/søknader. Veldig bra på rehabilitering.»

3.11. PRESSEATTACHÉTEAMET

3.11.1. Forberedelser

Oppfølging/relasjoner i lagene:

På grunn av Tokyo-OL og pandemiens utfordringer var det nødvendig med kontinuitet i hvilke idretter presseattachéene fulgte opp. Med unntak av hopp, ble samme presseattaché som i 2018 videreført for alle idretter. Med utgangspunkt i allerede velkjente relasjoner, har denne kontinuiteten vært viktig, særlig i en tid hvor fysiske møter har vært vanskelig å få til. Teamets erfaring har vært helt avgjørende i denne situasjonen.

Mediebriefinger i lagene:

Mediebriefingene knyttet seg til å forberede landslagene tidlig på hva som ventet dem i Beijing knyttet til medieoperasjonen, utfordringer om menneskerettigheter/ytringsfrihet, reklameregler og sosiale medier samt å være rådgivere på disse feltene fram mot avreise.

Forventningsavklaring mediene:

Det ble holdt god dialog med mediene og TV-rettingshaver for å avklare forventninger og gi løpende informasjon om medieoperasjonen. Det ble avviklet en rekke møter med rettighetshaver Discovery i tillegg til to informasjonsmøter med mediene. Det ene var på Sportsjournalistforbundets årsmøte, mens det andre var med alle akkrediterte journalister.

Tidlig bestilling av mediefasiliteter:

Med erfaring fra Tokyo, ble det viktig å etablere relasjoner til nøkkelpersoner i BOCOGs medieoperasjon så tidlig som mulig. Dette ga Team Norway første-prioritet til alle bestillinger av fasiliteter/pressekonferanserom til mediemøter.

Hva har fungert bra?

Digitale møteplasser:

Møter, planlegging og mediebriefinger via Teams har fungert godt innad i teamet og i forberedelsene med lagene. Det er effektivt, og gir mulighet for kortere fot-i-bakken møter, ikke minst i lys av at teamet både er spredt bosatt og reiser mye.

Samspillet med mediene:

Dialogen med rettighetshaver og mediene/Sportsjournalistforbundet har vært tett. Dette har stor betydning, da operasjonen er basert på et nært samspill som må fungere. Mediene verdsetter at de blir involvert, og at de blir lyttet til og får informasjon om utfordringene for operasjonen. Det gode klimaet i forberedelsesfasen ga håp om positive effekter også i gjennomføringsfasen.

To OL på seks måneder:

Presseattachéteamet har solid OL-erfaring, og dette har vært avgjørende for å rekke gode prosesser til Beijing. To OL på seks måneder er krevende. Erfaringene fra Tokyo, hvor tre av fem presseattachéer jobbet, har vært nyttige for planleggingen. I den krevende situasjonen verden var i, har erfaring vært gull verdt.

Hva kan bli bedre?

Kontakt med BOCOG:

Det er en stressende faktor at det er vanskelig å komme tidlig nok i kontakt med de riktige menneskene i BOCOG. Det har ikke stått på forsøkene, men det bør vurderes hvordan tidligere kontakt kan oppnås. Utfordringen er trolig at nøkkelpersoner har tidsbegrensede engasjementer og dermed ikke er operative før den siste perioden før lekene starter.

Digital informasjon på storsamlinger:

Gjennom vinteren var det flere utøvere som kommuniserte at de hadde lite informasjon (særlig om ytringsfrihet/menneskerettigheter), til tross for at temaene var belyst i storsamlinger og/eller digitale foredrag. Det kan være nødvendig å jobbe for at viktig informasjon faktisk blir mottatt av troppen.

3.11.2. Gjennomføring

Medieoperasjonen

Samspillet med mediene gikk etter planen, både hva angår mediemøter, TV-studio og kommunikasjon mellom troppen/idrettene/presseattachéene og mediene. Arbeidet som ble gjort på forhånd, med bestilling av pressekonferanser/mediemøter, var avgjørende for forutsigbarhet. Det ble gjennomført om lag 50 pressekonferanser og mediemøter, samt ca. 30 digitale studio-seanser, flest for Discovery, men også for NRK/TV 2.

Kommunikasjon med mediene

Det var knyttet spenning til kommunikasjonsplattformene i Kina, og etter blandete erfaringer med Signal før mediene ankom Beijing, ble Whatsapp valgt i stedet. Kommunikasjon om dagsplaner, samt rene pressemeldinger fra troppen, ble formidlet på e-post. All idrettsesifikk informasjon ble derimot lagt ut på egne Whatsapp-grupper for hver enkelt idrett. Plattformene og kommunikasjonsflyten fungerte etter planen.

Spørreundersøkelse

Etter lekene ble mediene invitert til å svare på en spørreundersøkelse om medieoperasjonen. Svarprosenten var skuffende 40 %, mot 57 % etter OL i PyeongChang. På spørsmål om hvordan mediene vurderer samspillet mellom mediene og OL-troppen, svarer 31 prosent «svært bra», 46 % «bra» og 23 % «litt bra». Ingen svarer på den negative siden.

Spesielle hendelser

Arrangørtabbe:

Arrangøren skapte (uten forvarsel) kaos for mediene i starten av OL. De bestemte seg plutselig for at mediene måtte bestille posisjoner i Mixed Zone, og at bare et begrenset antall medier fikk plass. Dette skapte store problemer og et dårlig samarbeidsklima mellom IOC/arrangør/mediene de første konkurranse-dagene. Presseattachéteamet gikk langt ut over sitt ansvar og jobbet intenst på arenaene for å bidra til å løse floken. Teamet gikk også til topps hos IOC, BOCOG og aktuelle internasjonale særforbund for å finne løsninger.

Håndheving av SOME-regler:

Reglene for sosiale medier er krevende å håndtere. Samtidig som reglene oppleves uklare, og praktiseres ulikt, gikk IOC for første gang systematisk til

verks for å avdekke regelbrudd. Det ble spesielt fokusert på brudd på reglene knyttet til filming fra Field of Play, noe som utfordrer TV-rettighetene. Det kom krav fra IOC om enkeltutøvere som måtte slette eksplisitt innhold. Presseattachéene gjør en omfattende jobb med å forankre reglene og anmode utøvere og trenere om å følge bestemmelsene.

Læring

Fleksibilitet i mediemøtene:

De to siste lekene har vært utfordrende på grunn av covid. Med erfaringene fra Tokyo var vi opptatt av å sikre oss fasiliteter til pressekonferansene. Det er mange hensyn å ta, herunder smittevern, kulde og størrelse på Mixed Zone på Village Plaza. Mediene etterlyste flere uformelle mediemøter i Mixed Zone. Når vi er ferdige med covid ved neste korsvei, bør vi søke tilbake til mer fleksible løsninger på mediemøtene der det er mulig.

Marked og SOME:

Etter OL i Tokyo ble det spilt inn at markedsavdelingen bør ta et større ansvar for å følge opp reklamereglene overfor særforbundene. Presseattachéene skal bidra, men de skal ikke opptre som «politi» i disse sakene. Marked tok et større ansvar denne gangen, og dette bør videreutvikles. Det bør også legges press på IOC for tydeliggjøring av reglene.

Håndtering av krevende saker i særidrettene:

Landslagene er autonome enheter også under OL, men innimellom kan/bør presseattachéteamet vurdere å løfte saker inn i kollektivet for å diskutere alternative løsninger.

3.11.3. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

80 % av utøverne og trenerne er enige om at media ikke påvirket resultatene i OL negativt.

Følgende svar belyser spørsmålet «Hvordan opplevde du at presseattachéene styrte mediehåndteringen på under OL?»:

«..., som jeg har hatt mest med å gjøre under OL, er utrolig flink. Setter veldig pris på at hun er flink til å sette grenser for media, slik at jeg som utøver slipper å være "bad guy"»

«Styrte den utmerket»

«Meget bra»

Følgende kommentarer er tatt med fra trenerne:

«Bra. Flink presseattaché, erfaren, og tok av mye av belastningen som kunne påvirket oss i negativ forstand»

«Veldig bra. Alt var vel koordinert med null friksjon for utøvere. Det var lite belastende for utøvere å stille til alt som var avtalt»

3.11.4. Spørreundersøkelse media

Deltakelse og metodiske/kildekritiske betraktninger

I likhet med etter OL i PyeongChang (og Tokyo) ble medierepresentanter som dekket OL i Beijing invitert til å svare på en spørreundersøkelse om Olympiatoppens medieoperasjon under OL, og gi sine tilbakemeldinger om hvordan samspillet mellom mediene og OL-troppen fungerte. Undersøkelsen ble sendt ut til 64 mediefolk, som representerte skrivende journalister, fotografer, TV-reportere, radioreportere, kommentatorer, vaksjefer osv.

Dersom vi tar med svar som er registrert som noe ufullstendige (dvs. har droppet å svare på ett eller flere spørsmål), ble svarprosenten på rundt 50. Dette er noe skuffende og ned fra 57 % etter PyeongChang. Etter OL i Tokyo var svarprosenten 69. Svarene på undersøkelsen vil likevel kunne gi et akseptabelt grunnlag for å beskrive hovedlinjer, dog uten at man skal trekke for bastante konklusjoner.

I vurderingen av svarene i undersøkelsen er det naturlig å ta høyde for at det normalt foreligger motstridende interesser mellom mediene og utøverne/troppen. I et metodisk perspektiv bør man være åpen for at dette vil kunne påvirke journalistenes svar og dermed prege undersøkelsen. Det samme kan det faktum at dette var det første vinter-OL med covid-restriksjoner. De fleste spørsmål skulle besvares med vurdering fra 1 til 6, hvor 1 var «svært bra» / «svært viktig» på den positive siden, mens 6 var «svært dårlig» / «svært uviktig».

Ved å ha seks kategorier ble respondentene «tvunget» til å plassere svaret sitt enten på positiv eller negativ side. Motargumentet for denne inndelingen vil naturligvis være at respondentene mister anledningen til å legge seg midt på treet, på hverken/eller, dersom dette ville ha vært prioritert svar.

Om respondentene

Respondentene i undersøkelsen fordelte seg på 77 % menn og 23 % kvinner, med nesten 40 % i aldersgruppen 21-30 og i overkant av 30 % mellom 31-40 år. Bare 10 % av respondentene var over 50 år.

I forkant av utsendelsen av undersøkelsene ble det gjort en grundig jobb med å sortere e-postlistene. Hensikten var å sikre at personene som fikk muligheten til å delta, reelt sett hadde jobbet direkte i samspill med troppen og presseattachéene. Av dem som har svart var 45 % skrivende journalister, 42 % TV-reportere og 13 % radio-reportere.

Av deltakerne i undersøkelsen var det 25 % av medierepresentantene som dekket sitt første OL, mens nesten 40 % hadde vært i olympiske leker i jobbsammenheng 2-4 ganger tidligere. 35 % hadde flere enn 4 OL på CV-en.

58 % av mediefolkene som svarte var også på jobb under OL i Tokyo. De hadde derfor erfaringer og referanser derfra med hensyn til smittevern, restriksjoner og strukturer for medieoperasjonen under et OL med COVID.

Om forberedelsene

Journalistene fikk spørsmål om hvor godt forberedt de selv, utøverne og presseattachéene var til medieoperasjonen under OL. Av svarene fremgår det at journalistene mener at alle gruppene var godt forberedt, men at de selv var aller best forberedt. Av medierepresentantene svarer 84 % at de var svært godt eller godt forberedt (kategori 1 og 2 av 6). For presseattachéene svarte mediene at 74 % var innenfor kategori 1 og 2, mens for utøverne var tallet 73 % i disse kategoriene.

Om presseattachéenes rolle

Det er svært tydelig tilbakemelding fra mediene på spørsmålet «I hvilken grad vil du si at presseattachéene er nødvendige for at samspillet mellom media og troppen skal fungere?». 43 % svarer «Helt nødvendige», altså kategori 1, mens 46 % svarer kategori 2 «nødvendige». Totalt er 97 % på den positive siden. Dette budskapet er forsterket etter PyeongChang, men bildet er noenlunde likt i tilbakemeldingene etter Tokyo.

Dynamikken mellom mediene og presseattachéene fremstår som viktig under OL. Forholdet og samspillet er et nødvendig spenningsfelt, hvor attachéene har en stabiliserende rolle med helhetlig oversikt over mediemøter, opptredener i digitalt TV-studio, medaljeseremonier, andre medieforpliktelser og tidsrammer.

På spørsmål om presseattachéenes tilgjengelighet, svarer journalistene 89 % kategori 1 og 2 «svært bra» og «bra», med 43 % på kategori 1, «svært bra». Det er noe lavere score på spørsmålet om hvordan attachéene håndterte mediemøtene med de norske utøverne, med cirka 68 % svar i kategori 1 og 2, med 25 % på kategori 1 («svært bra») og 43 % på «bra». Alle som har svart, ligger på den positive siden.

Når det kommer til håndtering av enkelthenvendelser fra mediene, er også inntrykket positivt, men her jevnes svarene mer ut. 68 % er på den positive siden (jevnt fordelt på de tre kategoriene), mens 18 % er på den negative siden (kategori 4 og 5). I åpne svar stilles det spørsmål ved om alle henvendelsene fra mediene reelt sett nådde fram til utøverne, og om de ble tatt videre. Basert på medienes tilbakemeldinger, er det verdt å se på om det ligger et forbedringspotensial her.

På spørsmål om presseattachéenes håndtering av samspillet i mixed zone, kommer det også frem noen nyanser. 71 % svarer på den positive siden, med hovedvekten på alternativ 2 «bra» med 39 %. 21 % svarer på den negative siden (kategori 4 og 5). Mixed zone er en klassisk utfordring under OL, ettersom presseattachéene ikke får jobbe i TV- og radiosonen. Dette gir utfordringer med hensyn til koordinering. Like fullt et dette et tema å se nærmere på. På spørsmål om presseattachéenes fremtreden, svarer 82 % kategori 1 og 2, med 3,6 % (én respondent) på den negative siden (kategori 4 av 6).

Covid-relaterte spørsmål

Mediene ble spurt om, i lys av pandemien, i hvilken grad Olympiatoppen informerte og ivaretok medienes behov i forberedelsene til OL. Her svarer 90 % på den positive siden, fordelt på 31 % «svært godt», 38 % «godt» og 21 % «litt godt». Én respondent (3,4 %) svarer «litt dårlig», 7 % svarer «vet ikke».

Journalistene ble også spurt om hvordan presseattachéene håndterte medieoperasjonen i lys av pande-

miens begrensninger og reglementer. Her svarer alle på den positive siden, med 21 % «svært godt», 45 % «godt» og 34 % «litt godt».

Medieguiden

Medieguiden har tradisjonelt vært et viktig verktøy for journalistene, og en historisk dokumentasjon over hvem som var med i de ulike OL-troppene. Tidligere ble guiden trykket på papir, men de siste 3-4 OL har den kun vært tilgjengelig elektronisk. Det ble registrert 5300 brukere av team- og medieguiden på Olympiatoppens nettsider i februar.

Informasjon er i dag lettere tilgjengelig enn før, og på spørsmål om hvor viktig medieguiden er for journalistene/redaksjonene, er svarene svært spredt fra ytterpunktene «svært viktig» til «svært uviktig». 68 % av journalistene svarer på den positive siden, med hovedvekt på kategori 3 «litt viktig». 40 % svarer dette. 20 % svarer på den uviktige siden. Det er mer positive signaler om betydningen av medieguiden etter Beijing, enn etter PyeongChang, da 50 % var på den uviktige siden.

Tilbakemeldinger i åpne svar

Journalistene har gitt tilbakemeldinger i åpne svar på noen spørsmål. Temaer som går igjen, er å åpne mer for mediemøter som ikke er rene pressekonferanser (som i hovedsak ble valgt av smittevern hensyn, kulde, begrenset antall plasser i mixed zone og forutsigbarhet/trygghet for at alle skulle få adgang/plass). Herunder, når covid er over, å gi mulighet for flere alternative møteplasser, én til én-intervjuer og mer visuelle settinger for TV.

Det spilles også inn at presseattachéene kan fordele utøverne bedre i mixed zone, slik at de ikke blir stående i ventekø i TV-sonen (hvor presseattachéene ikke har adgang).

Videre blir utøverne utfordret til å by mer på seg selv og bidra mer journalistisk i samspillet med mediene.

Helhetsinntrykk av samspillet

På spørsmål om hvor godt journalistene synes samspillet mellom mediene og OL-troppen fungerte totalt sett, er hele 100 % på den positive siden, med 32 % på svært godt (kategori 1) og 48 % på kategori 2. Når det gjelder kategori 1 er dette en økning fra 19 % i PyeongChang.

*Birk Ruud feirer seieren i Freestyle Big Air.
Foto: Geir Owe Fredheim, Team Norway*

Når spørsmålet blir utvidet til vurdering av den norske troppens medieoperasjon i sin helhet, med akkrediteringsprosess, forberedelser, møter, informasjon, dagsplaner, gjennomføring, pressemøter, medieguide osv., svarer 88 % på den positive siden, mens én respondent (4 %) svarer «litt dårlig». 8 % svarer «vet ikke».

3.12. OLYMPISK AVDELING

3.12.1. Forberedelser

OL i henholdsvis Tokyo og Beijing ble gjennomført med sju måneders mellomrom. Avdelingens ansvar var å ivareta planlegging og gjennomføring av begge mesterskapene.

Det måtte leies inn ekstra personell, og avdelingsleder jobbet med Beijing hjemmefra under store deler av OL i Tokyo.

Erfaring fra Tokyo knyttet til covid samt manglende informasjon fra BOCOG og andre samarbeidspartnere i Beijing, tilsa at det måtte lages back-up-planer for flere delområder i prosjektet. Det ble særlig fokusert på back-up-plan for bemanning under gjennomføring – både av generelle hensyn og hvis sykdom grunnet covid-smitte.

To personer jobbet sammen om hvert ansvarsområde i prosjektplanen (f.eks. frakt, leirledelse/bemanning og flybilletter), enten fra egen avdeling eller med hjelp fra andre avdelinger på OLT.

Erfaringen fra OL Tokyo gjorde at medarbeiderne i avdelingen var trent på å leve med usikkerhet. Vi visste at det måtte være både en plan A-B og C for det meste, og at det kunne bli endringer både helt til avreise og etter ankomst Beijing. Slik ble det også, med følgende eksempler:

Alle utøvere måtte bo i Olympic Villages. Dette medførte at antall personer på Hotel Eagle Nest ble halvert. Antall senger i de tre Olympic Villages måtte reforhandles for å få plass til utøvere og noen trenere.

Antall kvalifiserte utøvere ble mindre enn antatt. Dette betydde at kabalen med diverse akkrediteringskategorier (SRS, NOC Tech og Ao) måtte reforhandles flere ganger.

Delprosjektet «frakt» fungerte godt i samarbeid med Schenker til tross for mye usikkerhet rundt Hotel Eagle Nest, kontinuerlige endringer av regler lokalt i Kina og endringer av type frakt (sjø, tog og fly). Delprosjekt «flyreiser» ble glimrende håndtert av Rebekka. Å leie charterfly var smart.

Samarbeidet internt i avdelingen var supert, og teamet klarte å beholde roen og humøret. Rebekka, Annbjørg, Mari og Arthur var en berikelse å ha med på laget i avdelingen.

Vi lærte at vi må bli bedre på følgende:

Mandatet til Olympisk og paralympisk avdeling er å lede planlegging og gjennomføring av mesterskap. Leder Olympisk avdeling, dvs. prosjektleder Olympiske leker, rapporterer til toppidrettssjefen som er prosjekteier. Dette må avklares på nytt slik at det blir tydeliggjort hva som skal være vinteridrettssjefens rolle og hva som skal være prosjektleders rolle i et OL-prosjekt. Slik sikrer vi at det blir tydelig for alle involverte hvem som har ansvar for hva.

De fleste som skulle til Beijing, hadde ikke vært involvert under OL i Tokyo og var derfor ikke like forberedt på endringer og usikkerhet. Vi mener at vi kunne sørget for bedre erfaringsoverføring hvis vår avdeling hadde et større mandat til å styre prosjektet og derved fått anledning til å informere og involvere nøkkelpersoner fra prestasjonsteam og idrettene. Vi må bemanne bedre under opprigging og nedrigging av bosteder.

IT-løsningen med teamnor-plattformen var krevende å jobbe etter. E-poster ble ikke mottatt, ble ikke sendt, alt av tidligere og relevante e-post og dokumenter måtte kopieres og lagres på nytt før avreise. Dette ble svært utfordrende under gjennomføring. Andre NOCs, IOC og BOCOG benyttet VPN løsning. Det er vanskelig å forstå nødvendigheten av denne kompliserte løsningen vi ble pålagt å bruke.

3.12.2. Gjennomføring

Olympic Villages var flotte, vi hadde dyktige leirsjefer og det var god stemning fra start til slutt. Kinas håndtering av covid skapte imidlertid store utfordringer for oss alle.

Eksempler:

Vår fraktleverandør Schenker ble nektet leveranse til våre bosteder. Dette ble løst med forhandlinger mot BOCOG og IOC.

Fasilitetene på Hotel Eagle Nest var ikke i henhold til kontrakt hvilket medførte ad hoc-løsninger på treningsmuligheter for utøvere og bemanning av kokketeam, samt mye unødvendig ekstraarbeid og energibruk på diskusjoner med hotelleierne og Access Adventure.

Vi hadde innkvartert SRS-akkrediterte på «feil» hotell hvilket medførte flytting til andre hoteller og bytte av akkrediteringer for å sikre sikker transport til arena.

Vi lærte at vi kan bli bedre på følgende:

Det var et stort prestasjonsteam, totalt 38 personer (antall utøvere 83). Leirledelse og prestasjons-team som skal bo på samme sted, kan med fordel ha jevnlig møter både under forberedelse og gjennomføring. Dette for å avklare forventninger og diskutere hvordan man kan hjelpe hverandre, og på den måten bli et godt team.

Norsk grovbrød er så godt som avgjørende for mange vinterutøvere og støtteapparat. Tilstedeværelse fra ernæringsavdelingen ville vært en fordel i og med at det var utfordrende arbeidsforhold for kokk/baker.

Så lenge NOC betaler og organiserer egen transport, innkvartering og mat, gir IOC mulighet for svært mange akkrediteringer for ledere i forskjellige kategorier. Dette påfører store kostnader og er krevende å håndtere. Vi utnyttet alle mulige akkrediteringer, totalt 147 for 83 utøvere.

Den norske troppen har tradisjon for ekstern innkvartering i egen regi. For fremtiden bør vi planlegge for at alle utøvere bor i Olympic Villages, med mindre åpenbare behov tilsier noe annet. Utøverne og nærmeste støtteapparat var svært fornøyd med å bo i Olympic Villages. Det vil alltid være behov for noe innkvartering utenfor OVL, men dette kan med fordel skaleres ned.

Der det er mulig bør den norske troppen benytte seg av arrangørens AAA-hoteller i og med at dette på en enkel og sikker måte ivaretar mat, transport og annen logistikk.

*Johannes Thingnes Bø, Vetle Sjaastad Christiansen, Sturla Holm Lægreid og Tarjei Bø feirer seieren i stafett skiskyting 4x7,5 km menn i Zhangjiakou.
Foto: Heiko Junge / NTB*

3.12.3. Tilbakemeldinger fra utøvere og trenere

80 % av trenerne og 74 % av utøverne var tilfreds eller veldig tilfreds med innkvarteringen under OL. Alle utøverne som svarte på undersøkelsen, var helt enig eller litt enig i at leirledelsen var tilgjengelig ved behov og at servicen var god under mesterskapet. 98 % av trenerne svarte det samme.

Følgende spørsmål ble stilt om reisen:

«Har du kommentar til reisen til og fra mesterskapet, eller transporten underveis i mesterskapet?»

Her et utdrag fra svarene fra utøverne:

«Alt som var i regi av OLT var 100 % tilfredsstillende, men transporten til og fra arena og flyplass var lite effektivt og ekstremt dårlig klima på buss t/r flyplass»

«Å reise med business til Beijing var utrolig bra. Dette gjorde at prosessen med å snu døgnet til kinesisk tid ble vesentlig lettere. Utrolig bra!»

«Det gikk relativt greit! Bare kjip opplevelse på flyplassen på tur hjem da det ikke var mulig å kjøpe seg noe mat og drikke noe sted, og vi ventet veldig lenge før avreise»

Fra trenerne:

«Ble løst godt, ut fra forutsetningene (en verden nesten uten rutefly, og et OL i verdens mest covid-lukkede land). Transport fra OLT under OL fungerte utmerket. Transport fra arrangør startet dårlig, men ble tilpasset til et OK nivå gjennom mesterskapet»

«Reisen ned var bra. Hjemreisen var ikke helt heldig. Vi ankom 5 timer før flyet gikk, og endte allikevel med en time sittende i flyet for å laste inn bagasje. Det verste var at etter gjennomgang av sikkerhetskontroll (som fort ble over 3t før avgang), var det hverken mat eller drikke. Dette er ikke heldig eller bra for utøvere eller trenere»

«Vi reiste ikke med charter til OL. Vi hadde rutefly fra Oslo til Zurich og der satt vi litt spredd på en full økonomiklasse mens et par alpinister, noen utøvere fra Sverige og Finland samt et par fra FIS satt foran på business hvor det var god plass. På reisen fra Zurich til Beijing var det god plass på økonomi, så det gikk bra»

3.13. KLÆR OG SKO

Et viktig område har vært å utarbeide kleskolleksjoner sammen med leverandører. Hensyn som her er ivarettatt er klima i Beijing, at de norske fargene blir synlige både «live» og i media, funksjonalitet og passform samt at klærne skal passe for personer med ulik alder og handicap.

Olympiatoppen har avtale med følgende leverandører:

- Phenix
- On Running
- Pierre Robert
- Dale
- Dressmann
- Cubus

Det har vært en prioritert at alle i OL- og PL-troppen får utdelt samme kles- og utstyrs pakke. Noe har vært nødvendig å sy om for at alle skal føle seg som en likeverdig del av teamet. Det er også jobbet mye for at Phenix, On, Dressmann, Dale, Cubus og Pierre Robert blir representert og profilert på en god måte i tråd med gjeldene sponsoravtaler.

Hva har fungert bra?

Det har vært et godt samarbeid med Phenix. Phenix tenker likt som oss om design og kvalitet. Tøyet fikk gode tilbakemeldinger fra deltagere på både design og funksjonalitet. Når det gjelder Pierre Robert var dette en god samarbeidspartner med tanke på deres store fokus på miljø og bærekraft. Her samarbeidet vi om å justere modeller etter innspill fra OL/PL-utøvere, slik at ullundertøyet ble funksjonelt bedre. Leveransen fra Dressmann og Cubus var gode og fungerte for alle i troppen, men med de strenge covidrestriksjonene ser vi at dette er en tøykategorier som vi ikke fikk brukt under OL/PL. Som vanlig leverte Dale en ullgenser. Dette plagget var helt nødvendig i det kalde klimaet i Beijing. Avtalen med Dale er viktig.

Det er praktisk å ha prøverom med OL/PL- kolleksjonen på Olympiatoppen. Det gjør at utøvere, trenere og ledere kan prøve i forbindelse med trening og samlinger.

Lagerlokalet på Røa Næringspark har vært funksjonelt og hatt tilstrekkelig med plass. Organisering og samarbeid innad i teamet var godt og effektivt. Vi

kan bli enda flinkere til å få med flere ressurser når det er mye jobb som skal gjøres, slik at det blir et større team.

Hva kan bli bedre?

Det må sørges for at Team Norge holder sin del av avtalen med OL/PL- sponsorene på sko og bekledning. Vi må sammen bidra til at alle i teamet til enhver tid stiller med riktig bekledning til bestemte anledninger. Her får presseattachéen et ekstra ansvar som sisteskanse før møte med media.

Alle i teamet må få en forståelse for konsekvensene ved brudd på disse avtalene. For å tydeliggjøre dette er det et ønske om at alle skal signere på at de har mottatt klespakken og informasjon om regler rundt korrekt bruk av tøy og sko. Tøy deles først ut når deltakelse er sikkert. Det informeres også om at klespakken dessverre må returneres dersom vedkommende ikke skal reise allikevel. Avhengig av omstendighetene bør en mindre pakke vurderes som «plaster på såret».

Klesbestilling er alltid litt utfordrende med tanke på størrelser, da bestillingen skjer to år før troppen er klar. Det må derfor være en god dialog med coachene/forbundene for å kartlegge mulig tropp 2 år før OL/PL, slik at bestillingen blir så korrekt som mulig. Det er viktig at antall og størrelser kvalitets-sikres både ved bestilling og mottak av klesleveransen.

Til Beijing klarte ikke ON å levere vintersko. Det er utfordrende å ha en skoleverandør som skal levere både vinter- og joggesko. Vi må derfor vurdere å ha en egen sponsor på vintersko.

Det har vært et ønske om solbriller fra flere ledere. Dette er veldig utfordrende fordi mange utøvere har egen solbrillesponsor. Skal vi inngå en solbrilleavtale må det være frivillig for utøvere å benytte seg av avtalen. Utøverne må stå fritt til å velge hvilken leverandør de vil ha på solbriller, da det ofte er en del av konkurranseutstyret.

*Marius Lindvik vinner et historisk gull i stor bakke.
Foto: Lehtikuva, Markku Ulander / NTB*

Enkelte utøvere og trenere ønsker seg flere pins. Det kan være at vi skal justere opp antall pins som deles ut. Dette blir et kostnadsspørsmål.

3.13.1. Tilbakemelding fra utøvere og trenere

86 % av utøverne var fornøyd med klær og utstyr som ble delt ut til OL. Av trenerne sa 84 % det samme. På spørsmål om logistikken rundt utdelingen av klær og utstyr som ble delt ut, svarte 77 % av utøverne og 91 % av trenerne at de var fornøyd.

Kommentarer fra utøverne:

«Veldig bra! Varmer jakker var et pluss, og ble veldig viktig ettersom det var kaldt og mye vind. Den hvite boble frakken var helt avgjørende!»

*«Større søkelys på bærekraft - gjenbruk, tidløshet»
«Vi burde fått en bedre tights, og vi burde fått treningssshorts og joggeshorts»*

«Et veldig viktig punkt er skotøy. Vi reiser til et sted der alle vet at det skal være -20 og kaldere, og de eneste som får vintersko er de som tar gull ... Kul greie at gullvinnere får det, men syntes alle kunne fått en eller annen type varme vintersko i en nøytral farge, så kan gullvinnere fortsatt få egen modell i gullfarge. Men dumt hvis dette skal gå utover andre utøvere som da må bruke joggesko i snøen i -20»

Kommentarer fra trenerne:

«Kjempe bra. Det var -15 hver dag, og har jeg ikke vært frøsen»

«Vi kunne spilt mer på nasjonale sjarmen vi har i Norge. Pynte tøy kunne hentet inspirasjon fra norske fest antrekk (bunader, tradisjonelle ull gensere, kjente norske mønstre.). Teknisk bekledning og yttertøy var av bra kvalitet. Vi burde fått utdelt eller hatt valget mellom skikkelig vintersko eller vinter joggesko. Men dette er bare småtterier»

«Når det er vinter OL i slike kalde områder, så må hele klespakke være varm nok. Da holder det ikke med joggesko. Gjerne ha dialog med idrettene rundt hodeplagg, halser, votter og annet. Videre er det veldig synd at Norge er eneste nasjon hvor det er mangel på pins, og at trenere/leder ikke får, da dette er eneste valuta, spesielt mot de frivillige. Det er også veldig få pins per utøver»

OL i Beijing var en suksess for Norge, men for å fortsatt være på dette nivået stiller vi utøvere og trenere spørsmålene:

- Hva må Olympiatoppen bli bedre på i fremtiden?
- Hva er Olympiatoppen gode på og må fortsette med?

Følgende svar er tatt med for å gi et bilde på svarene som har kommet:

«OLT må fortsette å ha den beste kompetansen på ulike fagområder. Dette gir oss som landslag en trygghet og mulighet til å søke råd og få hjelp av mennesker med stor kompetanse på ulike områder der vi kan ha behov. Viktig at disse faggruppene er tilgjengelige ved behov og at leveringstiden er så kort som mulig. Takk for et godt samarbeid denne OL perioden. Mange personer hos OLT er en del av våre prestasjoner og en del av vår utvikling. Tusen takk»

«OLT har bredt tilbud med kompetanse. Fortsett å utvikle seg, både i stab og treningsfasiliteter»

«Ha de gode ressurspersonene. Ha fokus på glede, trivsel og samhold i leir. Fortsett med å være åpne for at alle idretter er ulike, og at kulturen/identiteten er ulik hos idrettene. Være åpne for tilbakemeldinger, slik at vi alle sammen kan bli bedre»

«Teambasert problemløsning fungerer meget bra via coach hvor ulike personer løser sine arbeidsoppgaver som til sammen løser et sammensatt problem f.eks. bringe inn reserve til laget på kort tid»

«For vår del kan OLT forbedre sin forståelse for vår idrett. Kulturen, krav og naturlig utvikling. Vi har mye å lære av hverandre og store muligheter for utvikling, som er en bra ting!»

«Introdusere seg og gi grunnleggende info til utøvere som ikke har vært med tidligere»

«Utvikling, innovasjon og å tørre og gjøre fornyinger og endringer. Vite hva som er optimalt til enhver tid. Tenke nytt, være oppdatert innenfor alle fagområder»

«Det er menneskene som er Olympiatoppen for meg. Folk som bryr seg. Fortsett med det!»

«Veldig hyggelige og profesjonelle ansatte. Jeg har stor troverdighet til de ansatte, samtidig som de er åpne for å høre på oss utøvere. Noe som skaper et veldig fint samarbeid»

3.14. OPPSUMMERING OG LÆRING AV FORBEREDELSE OG GJENNOMFØRING AV OL

Sammenliknet med de siste vinterolympiadene var det i Beijing mindre interaksjon mellom de ulike konkurransestedene. Dette skyldtes til dels store avstander mellom de tre konkurransestedene og pålagte reiserestriksjoner for å unngå smitte. Dette gjorde at spesielt alpint, curling og skøyter hadde lite kontakt med de andre idrettene under gjennomføring av lekene.

Feiringer av de mange gode prestasjonene ble gjennomført, men ofte med færre til stede enn normalt.

For Norge sin del var Eagle Nest en nøkkel i gjennomføringen av OL. Dette var et ungdomsherberge som lå nærme konkurransearenaen for nordiske grener, og som var base for alle smøreteamene, fagpersoner og øvrige personer fra Olympiatoppen, samt en baker som forsynte troppen med rundstykker og «norske bakevarer».

*Tiril Kampenhaus Eckhoff tar med seg gull fra miks stafett, sølv i fellesstart og bronse i jaktstart i Beijing.
Foto: Geir Owe Fredheim, Team Norway*

Under har vi listet opp momenter vi vurderer å ha lyktes med og hva som burde vært håndtert bedre i med hensyn til forberedelse og gjennomføring av OL i Beijing:

Hva var bra?

- Sultne og påskrudde team med god «drive»
- Høyde- og tidsakklimatisering med pacingfokus (dog ikke optimalt for alle i langrenn)
- God rolleavklaring innad i hver idrett og mellom OLT og idrettene
- Gjensidig tillit og lav terskel for dialog
- Tilrettelegging av treningsfasiliteter i leir
- Gode treningsmessige forberedelser (godt trente utøvere)
- Kom tidlig på plass med smøreteamene og Ski 2022
- Forberedt på det ukjente i gjennomføring
- Slipetrailer plassert på et gunstig sted nærme konkurransearenaen
- Utstyr (ski, dresser)
- Idrettene i sin vante boble gjennom at idrettens personell ble prioritert inn i leirene
- Lite sykdom
- Charterfly gjorde reisen lettere

Hva kunne vært bedre?

- Covid i Norge og Europa – utsatt reise for utøvere og trenere
- Nærkontakter og smitte i gjennomføring
- Inspeksjon av anlegg og bosted (ikke mulig grunnet covid-restriksjoner)
- Bedre støtte rundt uttak og mediehåndtering for enkelte idretter

OL i Beijing vil for Norge sin del bli husket for svært gode resultater. Alle de ni idrettene dro hjem med medalje, og Marte Olsbu Røiseland og Therese Johaug dro hjem med tre gullmedaljer, og Johannes Thingnes Bø dro hjem med hele fire gullmedaljer. 16 gullmedaljer og 37 medaljer totalt viser at de flotte resultatene fra lekene i PyeongChang i 2018 ikke var tilfeldig. I en oppsummering som denne er det naturlig å trekke frem skiskyting som i alt vant 14 medaljer (6 gull) på 11 øvelser og kombinert som tok 4 medaljer (2 gull) på 3 øvelser.

Norge har gjennom OL i Beijing befestet sin posisjon som verdens beste vinternasjon. I ettertid har mange forsøkt å forklare hvorfor det går så bra med norsk vinteridrett. Det skal vi ikke gjøre her, men vi ønsker å peke på noen faktorer som vi mener bidro til medaljefesten i Beijing:

- Det er god kontinuitet hos de personene som er rundt utøverne i daglig trening og i gjennomføring av mesterskapet;
- Vinteridrettene i Norge har en kultur for stadig å utvikle talenter til internasjonale topputøvere;
- Utøverne som lykkes i OL, har gjennom gode resultater i verdenscup vist at de hører hjemme i verdenstoppen. Ingen vinner medaljer i et OL ved tilfeldigheter;
- Samhandlingen mellom vinteridrettene og Olympiatoppen er god. Dette forsterkes av felles forskning- og utviklingsprosjekter som Ski 2022 og Aero 2022;
- Det kan se ut som norske utøvere og ledere klarer å håndtere krevende situasjoner bedre enn konkurrentene;
- Vinteridrettene har sammen med Olympiatoppen utviklet en prestasjonskultur som bidrar til sterke prioriteringer, samhold og prestasjoner.

Et OL i Kina er for Olympiatoppen og idrettene en kompleks operasjon. Basert på våre vurderinger av hva vi lyktes med og hva som kan forbedres, har vi identifisert følgende læringspunkter:

- Fagteamene som jobber med idrettene, må fortsatt utfordre og støtte idrettene rundt OLTs prioriteringer; 1) daglig treningskvalitet 2) relasjoner i prestasjonsteam og 3) konkurranseforberedelser og -gjennomføring gjennom hele fireårsperioden.
- Olympiatoppen må tidlig i dialog med idrettene og avklare bosted for akkrediterte og uakkrediterte.
- Være tydelig på roller, møteplasser og kommunikasjonslinjer både internt i Olympiatoppen og i samspillet med idrettene.
- I komplekse og uforutsigbare situasjoner har ikke alle alltid informasjon og forutsetninger til å vite bakgrunn for alle beslutninger. Tillit og lojalitet i et prestasjonsteam må derfor bygges over tid i forkant av en så stor operasjon som et OL.
- Olympiatoppen og idrettene må jobbe for å skape gode relasjoner og kontakter til arrangørlandet. Dette viser seg ofte å være positivt for å finne gode og praktiske løsninger under gjennomføring av lekene.
- Ovenfor har vi listet opp hva vi var gode på under forberedelser og gjennomføring. Alle disse punktene ligger under det å være «best forberedt» som har vært vårt mål og visjon de to siste mesterskapene i Asia.
- Samspillet mellom fagkompetansen i Olympiatoppen og idrettens kompetanse under forberedelser og gjennomføring, har avgjørende betydning. Tilbakemeldingene fra idrettene tyder på at det har vært bra – men det kan alltid bli bedre.

“

Vinteridrettene i Norge har en kultur for stadig å utvikle talenter til internasjonale topputøvere.

Åpningsseremoni i Paralympics.
Foto: Kristin Bentdal, OLT

4. Paralympiske leker – PL

4.1. INNLEDNING

Norge ble åttende beste nasjon i Paralympics Beijing med 4 gull, 2 sølv og 1 bronse. Det er 20 år siden vi har vært bedre enn tiende beste nasjon, som er Norges langsiktige målsetting å jobbe for. Fire utøvere bidro til våre totalt sju medaljer. Innledningsvis i rapporten er alle medaljevinnerne i OL og PL listet opp, og bak i rapporten finnes en komplett liste over alle resultat i OL og PL.

Evalueringen av Paralympiske leker er gjennomført som en kort oppsummering av evalueringen gjort av fagområdene, helse og aktuelle OLT-coacher. Før disse oppsummeringene presenteres, gis en kort oversikt over måloppnåelse, premisser for forberedelser og gjennomføring, organisering og uttakspuss.

Underveis i evalueringen vises også de viktigste resultatene fra spørreundersøkelsen til utøvere og trenere. Dette fremstår i kursiv. Av 14 utøvere, inkl. én ledsager, er det 10 som har besvart (71,5%). Av 7 trenere er det 6 som har svart (86%). Dette anser vi som et godt tilbakemeldingsgrunnlag.

4.2. MÅLOPPNÅELSE

Målsettingen for troppen var 8 medaljer og oppnå bedre resultater enn i PyeongChang i 2018.

Totalt vant Norge 7 medaljer, hvorav 4 gull, 2 sølv og 1 bronse. Målsettingen for antall medaljer ble altså ikke nådd.

Norges langsiktige mål om å være blant de ti beste nasjoner ble derimot innfridd; vi ble åttende beste nasjon. Dette skyldtes at vi fikk hele 4 gull, idet rangeringen baseres på antall gullmedaljer.

På spørsmål om utøverne nådde sine mål, svarer 33% av trenerne bekreftende. 67% svarte at målsettingen ikke ble innfridd.

På samme spørsmål svarer 20 % av utøverne at målet ble innfridd. For 80 % ble målsettingen ikke innfridd. Samtidig svarer 80 % av utøverne at de er fornøyde med egen innsats. Alle trenerne uttrykker at de er veldig fornøyde eller fornøyde med egen innsats.

4.3. PREMISSE FOR FORBEREDELSE OG GJENNOMFØRING

OL og Paralympics planlegges side om side i samme organisasjon; Olympiatoppen. Det som er beskrevet innledningsvis i denne rapporten, gjelder derfor i stor grad også for paralympiske forberedelser og gjentas ikke her.

Paralympics ble gjennomført i perioden 4.-13. mars 2022. Leirene ble åpnet for utøvere og støtteapparat én uke før åpning, dvs. 25. februar 2022.

Dette Paralympics var det andre under pandemien, og vesentlig mer krevende enn Tokyo. Dette skyldtes særlig tre forhold:

- Rett før OL i Beijing åpnet samfunnet opp. Innen Paralympics var i gang, så var smitterisikoene vesentlig høynet. Flere i troppen ble smittet, noe som resulterte i isolasjon og lange karantene-tider.
- Lekene ble arrangert på tre destinasjoner, med begrenset mulighet til forflytning av prestasjons-team mellom disse. Forflytning ble ytterligere begrenset ved selvpålagte regler om å begrense innføring av nye personer i de etablerte miljøene.
- Russland gikk til krig mot Ukraina mellom OL og Paralympics. Konsekvensene av krigen for henholdsvis Paralympics og Russland, fikk stor

oppmerksomhet. IPC valgte dagen før åpningsseremonien å utestenge Russland og Hviterussland fra lekene.

Disse tre ekstraordinære forholdene innbar en stor utfordring og satte alle på en skikkelig prøve. Erstatning av støtteapparat grunnet covid-smittede og nærkontaktsituasjoner, gjorde akkrediteringer og sengekabal til et gjentagende tema gjennom lekene. Dette krevde også mye forhandling med arrangør.

Utenomsportslige forhold gjorde at det ble et krevende Paralympics. Opplevelsen er likevel at Norge hadde et velfungerende, handlekraftig og godt samarbeidende team, hvor de nevnte forholdene ikke fikk store negative konsekvenser for utøvernes prestasjoner.

4.4. ORGANISERING

I forberedelser til tidligere leker har det vært operert kun med ett team som håndterte både praktiske forhold og prestasjonsfokus. Dette ble gjort fordi paralympiske forberedelser er mindre komplekse enn forberedelser til OL som følge av en vesentlig mindre tropp. Evalueringene og våre erfaringer viste samtidig svakheter ved denne løsningen, og i desember 2020 det ble derfor besluttet en annen organisering i forkant av lekene i Beijing. Teamet inndelt i prosjektteam og prestasjonsteam. Denne organiseringen er mer lik organisering i forbindelse med forberedelser til OL. Følgende team ble etablert:

- Fagteam forberedelse, jf. OLTs kjerneoppgaver (ledet av OLT-coacher)
- OLTs prestasjonsteam PL – forberedelse
- Prosjektteam forberedelse
- OLTs prestasjonsteam PL – gjennomføring

Vinteridrettssjefen har øverste ansvar og samspiller tett med Chef de Mission (CdM), Cato Zahl Pedersen, om etablering og utvikling av prestasjonsteamet.

CdM er operativ leder for prestasjonsteamet, som har følgende hovedoppgaver:

- å identifisere sentrale konkurransefortrinn som kan utvikles i forberedelsene;
- å utvikle løsninger for gjennomføring;
- å prioritere og implementere løsninger i gjennomføringen;
- å utvikle samspill for best mulig gjennomføring.

OLTs prestasjonsteam PL – forberedelse har bestått av vinteridrettssjef Helge Bartnes, CdM Cato Zahl Pedersen, OLT-coachene Ståle Frey, Arthur Koot og Mikko Kokslien, sjeflege PL Hilde Moseby Berge, lege Kirsten Sola, presseattache og følgende personer fra fagområdene: idrettspsykologi Fam Lockert (senere erstattet av Tom Henning Øvrebø på grunn av barsel- permisjon), utholdenhet Stian Roterud og ernæringsfysiologi Anu Koivisto-Mørk.

OLTs prestasjonsteam PL – gjennomføring var fordelt på de tre forskjellige leirene.

- Yanqing Alpint, hvor Cato Zahl Pedersen opererte som leirsjef og coach. Lege Kirsten Sola fungerte som bidragsyter for alpinlaget ved siden av legegjerningen.
- Beijing Paracurling, hvor Ståle Frey fungerte som leirsjef, coach og fysioterapeut.
- Zhangjiakou Langrenn og skiskyting, med sjeflege Mona Kjeldsberg, klinisk ernæringsfysiolog Anu Koivisto-Mørk, klinisk psykolog Tom Henning Øvrebø og presseattache Martin Hafsahl. Ledelsen av prestasjonsteamet skulle ivaretas av OLT-Coach. Grunnet både dødsfall i familie og covid-smitte med karantene, så ble denne funksjonen sterkt redusert.

Prosjektteam forberedelse har bestått av Erlend Kirkesæther og Tonje Hinze fra OL/PL avd., leirsjef Monica Viker Brekke og CdM Cato Zahl Pedersen. Bjørn Sigurd Sommerfeldt, OL/PL avd., ble trukket inn i sluttspurten, da Tonje Hinze ble covid-smittet og måtte utsette reisen.

Prosjektteam gjennomføring besto fra start av Bjørn Sigurd Sommerfeldt, OL/PL avd., etterfulgt av Tonje Hinze fra OL/PL avd. mot slutten av lekene, leirsjef Monica Viker Brekke og CdM Cato Zahl Pedersen.

4.5. UTTAKSPROSESSEN

Uttaksprosessen fulgte den samme tidslinjen og prosedyren som for OL, med unntak av et senere uttakstidspunkt. Uttaksprosessen var avklart med alle fire aktuelle særforbund.

I uttaksprosessen opplevde vi dessverre to feiluttak. Det viste seg at to utøvere som var tatt ut til deltakelse i PL likevel ikke hadde rett på kvoteplass. Det ene tilfellet skyldtes en bestemmelse i reglementet for deltakelse som CdM hadde avklart med leder for WPNS, men hvor WPNS gjorde retrett etter uttaket. Det andre tilfellet skyldtes personlig feil fra CdM med hensyn til tilgjengelige kvoteplasser, hvor forholdet heller ikke hadde blitt tilstrekkelig kvalitetssikret av olympisk/paralympisk avdeling.

Det var tidlig klart at paracurling (5), langrenn (4), skiskyting (1), alpint (2) og snowboard (1) skulle delta under lekene. Senere i bipartite-prosessen fikk vi innvilget én ekstra kvoteplass i langrenn (totalt 5). Vår kvalifiserte snowboarder skadet seg og måtte dessverre avbryte sesongen.

13 utøvere og én ledsager deltok under lekene.

Laget i paraishockey kvalifiserte seg dessverre ikke til PL denne gangen. Ettersom et lag gir flere akkrediteringer enn idretten selv behøver, ble dette en utfordring for antall akkrediterte i støtteapparatet for øvrig.

Læringspunkt:

Det må sikres at etablert prosedyre for antall kvoteplasser pr idrett følges til punkt og prikke, herunder tilstrekkelig kvalitetssikring til at personlige feil ikke kan skje eller i hvert fall avdekkes.

Tilbakemeldingen fra trenere og utøvere:

Tre av trenerne og fem av utøverne var litt eller helt uenig i at uttaksprosessen opplevdes som ryddig og tilfredsstillende.

Dette er sannsynligvis knyttet til feiluttakene som ble gjort, men at uttaksprosessen ellers var tilfredsstillende.

Kun en av utøverne var litt uenig i at uttaket ble gjort slik at de fikk en optimal oppladning til Paralympics.

4.6. OLT-COACH

4.6.1. Innledning

De fire idrettene som representerte Norge under Paralympics, var curling, alpint, langrenn og skiskyting. I forberedelsesperioden hadde følgende OLT-coacher oppfølgingsansvar for disse idrettene:

Alpint:	Arthur Koot
Curling:	Ståle Frey
Langrenn:	Arthur Koot
Skiskyting:	Mikko Kokslien

I det følgende gis en gjennomgang av de fire idrettens forberedelser og gjennomføring sett fra OLT-coachenes perspektiv.

4.6.2. Paracurling

Forberedelser

Hovedfokus:

- Det aller viktigste var å holde oss friske for å kunne delta
- Daglig treningskvalitet
- Skape god kjemi i laget

OLT Coach og trener hadde tett og jevnlig kontakt med ressurs i Idrettscoaching. Fokus var på kjemien i laget og nødvendig rolleavklaring trener/utøver på og utenfor banen.

Alle var veldig ansvarsfulle med hensyn til eget smittevern. Oppkjøringen ble imidlertid ikke optimal. Frykten for covid-smitte gjorde at laget trakk seg fra flere planlagte turneringer, med redusert matching som konsekvens. Likeledes ble det begrensninger i samlinger for laget, slik at spillerne trente individuelt hjemme (2 i Halden, 2 i Trondheim og 1 i Stavanger/Haugesund.) Selv egentreninger ble til en viss grad redusert pga. smittefare.

Gjennomføring

Hovedfokus:

- Holde oss friske
- Ro og harmoni i laget
- Unngå «brakkesjuka»

Paracurling var de eneste norske utøverne i Beijing Village. Laget tidsakklimatiserte seg i leir en uke før konkurransene startet. Det var kun én offisiell istreningstime i denne perioden, noe som var likt for alle. I den forbindelse var bosituasjonen helt suveren, med

god plass både til å kunne trekke seg tilbake og være sammen i fellesrom. Ledelsen hadde egen leilighet hvor de bodde, fysiorom og fellesrom. Boforholdene la også til rette for å skape kjemi og energi i laget.

Laget satte pris på den tilrettelegging den norske leirledelsen hadde gjort i forkant, med diverse matvarer og interiør som gjorde det «hjemmekoselig».

Laget hadde stor glede av de to assistentene som organisasjonskomiteen stilte med. Med god energi ordnet de opp i de formelle tingene som måtte gjøres og ting som uventet dukket opp.

Vi brukte Athlete Lounge og treningssenteret flittig.

Grunnet sen ankomst for den ene utøveren ble lagoppsettet endret innledningsvis. Konkurransene gikk omtrent som forventet ut fra sub-optimal treningskvalitet og manglende matchtrening. Laget spiller noen veldig gode kamper og best mot de beste lagene. Laget hadde imidlertid også et lavt bunnivå, og får noen unødvendige tap mot svakere lag. Laget endte på 7. plass.

Læringspunkter:

- I et helhetssperspektiv hvor prestasjon og «best forberedt» er hovedfokus, kunne det vurderes hvilken risiko og andre tiltak en må ta for gjennomføring av daglig treningskvalitet og matching i en viktig forberedelsesfase.
- Det er alltid grunn til helhetlig tilnærming og vurdering av lege straks en sykdomssituasjon inntreffer. Tidsfaktoren er avgjørende for oppdagelse og behandling når mesterskap nærmer seg.

4.6.3. Paraalpint

Paralandslaget har de siste årene bestått av to utøvere og flere rekruttutøvere som er med på deler av opplegget. Laget er organisert under sportssjef og har to trenere som følger opp utøverne tett i de daglige både på samlinger og i daglig barmarkstrening mellom samlingene. Det har vært kontinuitet på trenersiden i flere sesonger. Laget gjennomfører trening og forberedelsesarbeid i alle de alpine disipliner.

Paraalpint har de siste årene bygd opp et svært godt barmarkstilbud til utøverne der de har en trener som følger opp tett i de daglige. Dette i samarbeid

med OLT fagpersoner fra hovedsakelig motorikk/ferdighetsutvikling og kraft/styrke. Det har vært fokus på å utvikle spesifikke fysiske utviklingsområder for den enkelte og bygge den mer generelle fysiske kapasiteten til utøverne. Idrettspsykologi har fulgt opp utøverne individuelt, og bidratt der det har vært aktuelt tverridrettslig og støttet laget når det har vært behov i tett samarbeid med trenerteamet. Ernæring har gjennomført screening og fulgt opp utøverne individuelt.

Tilbakemeldinger fra fagpersonene er meget positiv på samspillet med paraalpin. Spesielt fremheves eierskap til utøverne, samarbeidet med trenerteamet og tett oppfølging med kontinuitet.

Læringspunkter:

- Det er et ønske om at paraalpin har flere treffpunkter og samarbeid i treningssammenheng med de øvrige alpinlagene. Dette for å kunne lære av hverandre.
- Fagpersoner trekker også frem at deltakelse på samling er svært verdifullt og lærerikt. Dette kan økes.

4.6.4. Paralangrenn

Paralandslaget har det siste året bestått av fire utøvere og to rekruttutøvere som er med på opplegget. De har hatt to trenere som følger opp utøverne, i tillegg til skismørere og øvrig støtteapparat innen helse som rapporterer til landslagskoordinator. Sportsjef Langrenn har delegert ansvaret til landslagskoordinatoren. Utøvergruppen består av to stående, én svaksynt, én ledsager og to sittende. Noen har en relativt kort treningsbakgrunn på elitenivå, mens andre har lengre erfaring. Dette gir ulike behov i gjennomføring og tilrettelegging av trening.

Det har vært lagt opp til relativt mange samlinger der gruppen trener og lever sammen med alle de fordelene og noen ganger utfordringene det medfører. Gjennom covidsesongen 20/21 ble det svært begrenset med internasjonale konkurranser for paralangrenn. Isteden ble det lagt opp til flere samlinger. VM på hjemmebane i 2021 ble flyttet til 2022, en drøy måned før Paralympics. To mesterskap i samme sesong førte til at det måtte gjøres prioriteringer i planene og oppkjøringen inn mot mesterskapene.

I forberedelsene til sesongen har flere av OLTs fagavdelinger bidratt inn mot Paralangrenn. Idretts-coaching har bidratt inn mot trenerteamet med sparring og konkret arbeid knyttet til lederskap og kulturbygging i laget. Ernæring har bidratt med å bygge matkultur samt bidrag inn mot spesifikke mesterskapsforberedelser. Det har også vært gjennomført screening av samtlige der enkelte har hatt tettere individuell oppfølging. Idrettspsykologi har bidratt med oppfølging av enkelte etter behov. Utholdenhet har bidratt med noe testing, sparring på høydetrening og GPS-analyser der man har sett på tematikk knyttet til løpsstrategi. I tillegg har OLTs regionale avdelinger bidratt inn mot enkeltutøvere. OLT – Innlandet har koordinert innsatsene her, og bidratt med oppfølging hovedsakelig i motorikk og ferdighetsutvikling i det daglige. Kort tid før sesongen startet ble det klart at Paralangrenn ønsket noe oppfølging for en utøver som til da hadde stått utenfor landslaget. Fagpersoner ble stilt til rådighet til sparring og noe oppfølging der det var mulig og etter behov.

Samarbeidet med paralangrenn har vært bra. Både trenere og utøvere har vist stor interesse inn mot bidragene fra OLTs fagpersoner når det har blitt gjennomført tiltak, selv om de til tider er forsiktige i å be om støtte. De siste årene har det vært mange ulike personer inne i forskjellige sammenhenger for å bidra, men det har tidvis vært relativt lite tilstedeværelse fra OLT i oppfølging og gjennomføring.

Læringspunkter:

- Sammen med Paralangrenn kan OLT komme frem til en tydeligere plan på hvilke områder det skal tas tak i fremover og hvem som gjør hva.
- I større grad ha jevnlig møter på praksisfeltet og fot i bakken-møter på hvert enkelt område samt tverrfaglige møteplasser. Her har både OLT og Paralangrenn et ansvar.

Kjartan Haugen stilte i både sprint stående og 4 x 2,5 km åpen mix klasse, i sistnevnte ble det bronse. Foto: Kristin Bentsdal, OLT

4.6.5. Paraskiskyting

Landslaget har bestått av én utøver. Før oppstart av sesongen kom en ny trener på plass, på fulltid. Fra sesongstart i Canada ble teamet styrket med en skismører. Paralaget har vært mye sammen med rekruttlaget til forbundet og de har reist mye sammen på samlinger tidligere år. Denne sesongen var det også flere samlinger med både elitelag og rekruttlag. Dette oppleves å ha vært av stor verdi for paralaget, som er såpass lite.

Fokusområder for sesongen 2021-22 var blant annet høydetrening og høydetilpasning. Det var planlagt fire samlinger, inkludert pre-camp. Disse gikk sammen med henholdsvis rekruttlag og elitelag, med unntak av den siste pre-campen i Italia. En samling måtte kanselleres grunnet sykdom. Andre viktige utviklingsområder for sesongen, var arbeidskapasitet og arbeidsøkonomi, ved blant annet hjelp av justering av teknikk.

I arbeidet med paraskiskyting er det motorikk- og ferdighetsutvikling, ernæring og idrettspsykologi (tett inn mot mesterskapet) som har vært involvert fra Olympiatoppen sin side.

Innenfor motorikk- og ferdighetsutvikling har det vært jobbet regionalt i et samspill mellom Midt-Norge og Innlandet. Det oppleves å ha blitt gjort et løft innenfor fokusområdet arbeidsøkonomi. Samspillet med trener og utøver har fungert bra når man har vært sammen og jobbet. Det savnes allikevel flere treffpunkter, slik at man kunne jobbet enda mer og bedre mot dette området.

Det ble gjenopprettet et samarbeid med ernæring før sommeren, med en screening. Deretter ble det jobbet systematisk med å legge inn relevante målinger og ernæringstiltak. Samspillet har fungert bra, med regelmessige Teams-møter for å vurdere utvikling og status samt gjøre nødvendige justeringer. Dette har vært viktig i totalen, men også spesielt inn mot ernæringstiltak i høyden. Utfordringene har vært at man kom noe sent i gang og at det har vært få fysiske treffpunkter.

Totalt sett oppleves forberedelsene til PL som gode innenfor skiskyting. Det har vært et godt samspill mellom trener og utøver, og man har på en god måte implementert parasatsingen inn i den funksjonsfriske satsingen. Blant annet har trenerne fra elitelagene og

Nils-Erik Ulset avslutter en lang karriere i Beijing.
Foto: Kristin Bentsdal, OLT

rekрутtagene gitt verdifulle bidrag til både trener og utøver i paralandslaget. Målet var å ta medalje under Paralympics.

Tilbakemeldingen fra trenere og utøvere viser (med ett unntak – svarte «verken / eller» - samstemte i at de opplevde samarbeidet med OLT-coach som meget godt eller godt.

Kommentarer fra evalueringen understøtter dette. *«Coach er engasjert, støttende og bidrar slik at vi kan gjennomføre våre planer. Coach kunne gjerne ha vært til stede under gjennomføring»*

«Coach er flink til å ta kontakt, holde begge parter oppdatert og bidra positivt med sin kompetanse. Også veldig god på å holde rød tråd i arbeidet og tenke helhet. Flink til å bruke egen kompetanse, men med utgangspunkt i særvidretten og utøver-trener»

«Coach følger oss særdeles godt opp. Tar tak i problemstillinger, gjerne i forkant, samt kommer med tips og triks uten å være belærende. En ydmyk og jovial fyr»

4.7. OLYMPISK- OG PARALYMPISK AVDELING

Forberedelser

Vi avklarte tidlig i prosessen ansvarsfordeling mellom på den ene siden prosjektteamets leder og ansvar, og prestasjonsteamets leder og ansvar på en andre. Vi fant en fornuftig arbeidsfordeling i prosjektteamet.

I motsetning til tidligere, hvor prosjektmøtene tidvis opplevdes ineffektive, har prosjektmøtene vært relevante med riktig innhold til riktig tid.

Samarbeidet mellom prosjektteamene for OL og Paralympics har vært fordelaktig for begge prosjekt, for eksempel samarbeid med Schenker for frakt og samarbeid om deltagermanual. Prosjektleder har hatt god innsikt i OL-prosjektet, noe som har vært en styrke.

Læringspunkter

- Sikre tidlig tilgjengeliggjøring og deling av relevant informasjon med prestasjonsteamet.
- Teams-gruppen som ble opprettet primo januar, burde vært etablert ved oppstart av teamet.

- For ytterligere å forbedre oss, bør det sees på rolleavklaring, prosjektorganisering og samhandling internt på OLT og eksternt med idrettene. Dette gjelder Paralympics så vel som de andre mesterskapene vi har ansvar for på Olympia-toppen.
- Det oppleves et stort forbedringspotensial i hvordan vi drar veksler på hverandre til det beste for både PL-prosjektet og OL-prosjektet.
- Det bør vurderes om flybillettbestillingen bør legges på to personer for de respektive OL- og PL-troppene.

Gjennomføring

Deputy CdM ble covidsmittet relativt tett opp mot lekene. Hun ble erstattet av kollega i Olympisk/Paralympisk avdeling. Det bli skissert avtale om å bytte tilbake under lekene, når opprinnelige Deputy CdM ble smittefri. På dette tidspunktet var prosjektleder for forberedelsene blitt trukket ut av prosjektet grunnet oppdrag under OL. Det var en del løse tråder rundt akkrediteringer på grunn av Covid-caser, og en misforståelse rundt bytte av akkreditering. Dette løste seg i god dialog med organisasjonskomiteen.

Både YVL (alpint) og ZVL (langrenn, skiskyting) ble rammet av smittesituasjonen. ZVL ble hardest rammet. De smittede ble definert som nærkontakter, og måtte håndteres etter eget regelverk fra arrangør. Regelverket ga betydelig ekstraarbeid knyttet til transportlogistikk, rom/sengekabal, henting av mat, isolasjon og usikkerhet for ny smitte. Den smittede Deputy CdM hjemme bisto med endringer av flybilletter og var god «back-office» for teamet. Hun testet heldigvis negativt etter hvert, og reiste for å overlapp den fungerende Deputy CdM i tre dager før sistnevnte reiste hjem som planlagt.

Paralympic Villages (BVL og ZVL) var ikke klare for å ta imot oss da vi kom. Leilighetene var ikke klare. Vi måtte improvisere planene våre for innflytting. Vi kom godt ut av det, takket være et handlekraftig team og dyktige kinesiske assistenter.

Læringspunkter

- Smittevern burde vært enda bedre ivarettatt før troppens avreise, spesielt tatt i betraktning den økende smittesituasjonen når samfunnet åpnet

opp. Forhåpentligvis var disse lekene de siste i en slik krevende pandemisituasjon, slik at dette læringspunktet etterleves som en sterk påminnelse om vårt eget ansvar for å holde seg frisk.

- Mange av utfordringene vi møtte under gjennomføring av Paralympics var vanskelig å forutse rekkevidden av. Det er under krevende forhold og med stadige uforutsette hendelser at tydelig lederskap blir ekstra viktig. Erfaringene fra disse lekene gir grunnlag for enda tydeligere rolleavklaring.

Tilbakemeldingene fra spørreundersøkelsen er positive: *«Trenere og utøvere er samstemte i at tilfredsheten med innkvartering var stor, samt at leirledelsen var veldig serviceinnstilt og tilgjengelige ved behov»*
«Veldig fornøyd med hele logistikken rundt reisen. Vi hadde mye bagasje, og vi fikk med oss alt både til og fra. Logistikken under PL fungerte også svært godt»

«Veldig bra planlagt og veldig bra gjennomført»

«Transport underveis ble løst på en særdeles god måte, og den var ikke lettvin å få til grunnet nærkontakthåndtering. Bra jobba!!»

«Dere er gode på logistikk, og reiseopplegget denne gang var nok ikke enkelt å lande. Det klarte dere likevel på en svært god måte. Dere klarte også å sortere ut den mest nødvendige informasjonen vi trengte før avreise og gjøre den forståelig slik at alle skjemaer og koder var på plass for nesten alle»

«Ekstremt gode på å legge alt «utenomsportslig» til rette, så vi kan fokusere på det som er viktig»

«Veldig hyggelige mennesker, som jeg vil takke alle sammen som har hjulpet til. Dere var gode på logistikk og håndtering av uventa ting»

«Leirledelse gjorde en veldig god jobb med leiren. Oppholdet ble veldig bra. Veldig profesjonelle i forkant med planlegging og informasjon»

4.8. HELSEAVDELINGEN

Forberedelser

Det ble gjennomført og fulgt opp helseundersøkelser av alle aktuelle utøvere, samt oppfølging av sykdoms- og skaderegistrering med mål om god helse og minst mulig fravær fra trening.

Det ble avholdt regelmessige helseteammøter sammen med OL, med fokus på forventede helseutfordringer i Beijing.

Det ble gjennomført vaksinerings mot Covid 19 av alle utøvere og støttepersonell på longlist. Kun én utøver ble smittet med Covid 19 i perioden mellom ParaS-nø-Vm og Paralympics.

Mesteparten av tiden etter avslutningen av PL i Tokyo, ble brukt til å følge med på utviklingen av pandemien og hvordan smitte skulle forebygges før og under lekene. Lege har deltatt i alle planleggingsmøter i prosjektteamet for å ivareta helseaspektet. Det har vært et godt samarbeid med klinisk ernæringsfysiolog og psykolog. Det ble gjennomført erfaringsoverføring fra OL-leger i Beijing til PL-leger før avreise.

Læringspunkter

- Smittesituasjonen var «all time high» dagen før Paralympics-troppen reiste, og alle smittevern-tiltak i Norge ble opphevet 2-3 uker før avreise. Smittevernrutinene som er avtalt på forhånd, skulle vært fulgt i enda større grad.
- Det var mye usikkerhet rundt reise som skapte ekstra bekymring for oss. Det skulle vært større grad av involvering og bestemmelser om setevalg på flyturene.
- Utøvere må melde hyppigere og tydeligere helseutfordringer. En sen rapportering førte denne gang til hasteinnleggelse på sykehus og forsinket avreise for en utøver, noe som burde vært unngått.
- Longlist må være komplett i god tid for å følge opp helseutfordringer samt vaksinerings mm.
- Det bør etableres bedre oppfølgingsrutiner etter helseundersøkelser.
- Ideelt bør helseteam følge flere av idrettene på samlinger/reise (begrenset bl.a. av pandemien).
- Helsepersonell som følger utøvere i forberedelsene, bør også delta under gjennomføringen.

Tilbakemeldingen fra trenere og utøvere:

På spørsmål om hvor fornøyd trenerne var med oppfølgingen fra Olympiatoppens helseavdeling i forberedelsene, så svarer 60% at de var meget fornøyd og 40% litt misfornøyd. For utøverne sin del var 80% fornøyd og 20% hverken/eller.

Gjennomføring

Helseteamet besto av to leger og tre fysioterapeuter (hvorav to i kombinerte roller som coach/fysio og trener/fysio), klinisk psykolog og klinisk ernæringsfysiolog.

Smitteverntiltakene var strenge og ble fulgt nøye opp av arrangør under hele mesterskapet. Det var daglige PCR-halsprøver av alle, og to daglige prøver av nærkontakter. Munnbind var påkrevd hele tiden, bortsett fra i konkurransesituasjon.

Kommunikasjon og informasjonsflyt fra arrangør angående svar på PCR-tester var «vilkårlig» til tross for våre forsøk på oppklaringer.

Smittetilfellene medførte at både utøvere og støt-tepersonell ble definert som nærkontakter. På det meste hadde vi 11 nærkontakter samtidig. Dette avstedkom en del merarbeid og usikkerhet blant en del av utøverne med hensyn til mulig risiko for smitte.

Alle utøverne som bodde i høyden (1600 moh), langrenn, skiskyting og alpint var i dopingkontroll minst en gang hver, med blod- og urinprøver. Det var gode rutiner og profesjonell gjennomføring av dopingkontrollene.

Én av utøverne kom rett fra høydeopphold og inn i lekene. Flere av utøverne følte seg slitne, tungpustne og ble fort stive i lårene eller gikk seg tomme de første 7-10 dagene. Én utøver fikk forverring av astma og måtte få ekstra medisiner.

Det ble avholdt tre felles digitale helsemøter. Både samarbeidet innad i helseteamet og samarbeidet med prestasjonsteamet fungerte godt.

Læringspunkter

- Videreføre felles sosialrom. Dette ble et kjærkomment samlingspunkt med mulighet for humor, latter, avreagering, trøst, omtanke og vafler! Dette bør videreføres!
- Høydeakklimatisering bør vurderes før nye mesterskap i høyde/mellomhøyde
- Behovet for leger må vurderes i forhold til tropens sammensetning. Det var nødvendig med to leger til stede ved store avstander mellom de ulike leirene
- Et godt samarbeid mellom helse og leirledelse er nødvendig for å løse praktiske utfordringer, blant annet romkabal når det ble mange nærkontakter

Tilbakemeldingen fra trenere og utøvere:

På spørsmål om hvor fornøyd trenerne var med helseoppfølgingen under lekene, så svarer alle at de var meget fornøyd. For utøverne sin del var 90% fornøyd og 10% litt misfornøyd.

4.9. ERNÆRING

Forberedelse

Det ble gjennomført ernæringscreening av samtlige aktuelle utøvere for å kartlegge ernæringsstatus, med etterfølgende skreddersøm av tiltak basert på funn i screeningen. En slik etablering av kontakt letter også håndtering ved behov som oppstår under gjennomføring. Dette ble gjort enten som deltagelse på samlinger, screening og oppfølging på Teams og fysiske møter og tester.

Tiltakene omfattet alt fra ernæringstiltak for kliniske utfordringer og prestasjonsernæring (restitusjonsrutiner, rutiner for konkurranse dag), høydeernæring, ernæring i forbindelse med tidsakklimatisering og vektregulering.

Det ble også gjort planlegging av medbrakt mat og forsendelse til PL samt gitt informasjon til idrettene om dette. Det ble kartlagt hva som tilbys av mat i Main Dining Hall og Athlete Loungene i Beijing og svarene ble videreformidlet til idrettene. Videre ble det gitt råd til samtlige tilreisende om mat og drikke for lang reise til Beijing. Generelt har vi hatt fokus på å bygge prestasjonsteam og helseteam til Beijing.

*Jesper Saltvik Pedersen vinner hele fire gullmedaljer
og en sølvmedalje i Paralympics! Foto: Kristin Bentsdal, OLT*

Hva har fungert bra?

De som var på ernærings screening, har fått stort utbytte av dette på flere måter:

- Individuell veiledning av utøvere og inkludering av nødvendige andre fagpersoner.
- Informasjon om matopplegget nådde alle utøvere.
- Lav terskel for utøvere å spørre om råd under lekene.
- God oversikt over spesielle ernæringsbehov (allergier, GI sykdom, preferanser m.m.)

Etablering av helse- og prestasjonsteam fungerte bra. De fleste var også i Tokyo, hvor gode relasjoner var skapt for godt samarbeid.

Regelmessige tverrfaglige møter ga god og oppdatert status på samtlige utøvere.

Læringspunkter

- Bedre og tidligere informasjon om frakt (regler, tidsfrister) og leveranser av matvarer fra sponsorer.
- Bedre informasjonsflyt om mat som blir igjen fra OL til Paralympics. Holde disse forsendelsene separat, slik at vi klarer å skaffe en oversikt på om estimatene for medbrakt mat og produkter treffer, eller om de bør justeres til neste gang
- Ernæring bør også være involvert i valg av «kose-mat».

Gjennomføring

Endringer av fagpersoner inn mot lekene, grunnet Covid-smitte, skapte noen utfordringer og var ikke en optimal situasjon under lekene.

Håndtering av spesielle hendelser

Flere slet med at de ble matlei i karanteneperioden, og dette prøvde vi å ta tak i med å tilby mer variasjon. Det ble løst ved at berørte gjorde bestillinger for lunsjer og middager, som vi organiserte leveranse til på rommet. I tillegg rigget vi i stand matbord ved inngang til sosialrom i leir.

Læringspunkter

- Viktig med godt etablerte team og god rolleforståelse lenge før avreise, samt tydeligere definerte back-up teamet med involvering i forkant.
- Ved frafall pga karantene, burde den som har forberedt teamet også lede det elektronisk.

Tilbakemeldingen fra trenere og utøvere:

«Veldig bra og helhetlig. Har vært oppfølging ofte nok til at det blir rød tråd og lett å ta med videre»

«Jeg har blitt fulgt opp regelmessig, fått masse gode råd, tanker om kropp og kunnskap om mat har blitt bedre»

«Hun har bidratt svært sterkt i arbeidet både før og under lekene, både innenfor ernæring og som en tilrettelegger for prestasjon generelt. Hun bidrar der det trengs, er en ressurs til å fikse og ordne ulike ting og ser løsninger»

4.10. IDRETTSPSYKOLOGI

Forberedelser

Grunnet fødselspermisjon, var deltagelse i forberedelsene begrenset.

Det ble lagt til rette for en god overlapp inn mot de ulike idrettene. I alpint og langrenn ble det gjennomført Teams-møter med ledere og trenere. Det ville også vært en fordel med et møte med utøverne i langrenn og alpint. I curling ble det gjennomført fysisk møte med trener, OLT-coach og utøvere. I skiskyting ble det gjennomført 1-1 samtale med utøver i forkant og underveis.

Gjennomføring

Gjennomgående god stemning i leir. Utfordringene i langrenn kom til overflaten ved noen anledninger, og det ble håndtert.

Det var positivt og nyttig å ha eget rom, både med hensyn til smittesituasjon og muligheter for å ha 1-1 samtaler. Det var også nyttig å ha nettbaserte møter underveis med helseteam og ledergruppa.

Læringspunkter

- Ikke gunstig å komme sent inn i forberedelsene når man skal jobbe under lekene.
- Viktig å løse ulike utfordringer i lag i god tid før avreise.
- Uforutsette og krevende hendelser lar seg håndtere, bl.a. takket være ansatte som strekker seg langt og utøvere som er tilpasningsdyktige.
- Viktig at personer som kommer inn i leir underveis viser forståelse for den situasjonen som rår, denne

gang i forbindelse med smittesituasjonen.

- Viktig med gode prosedyrer i beredskapsplanen og at disse blir fulgt ved ekstraordinære hendelser.
- Det dukker alltid opp ting man ikke er forberedt på
- Viktigheten av å skape gode sosiale opplevelser underveis. Dette var ekstra krevende i disse lekene, primært pga. regime rundt covid, men også fordi troppen var fordelt på tre leire.

Tilbakemeldingen fra trenerne og utøverne:

Trenerne:

«Samarbeidet fungerte utmerket, og opplevde det som bra og relevant»

«Litt liten synlighet, vet at utøverrelasjonen er konfidensiell. Det bør kunne gå an å dele måten man jobber med utøverne på. Føler at man ikke er delaktig i dette arbeidet i det hele tatt»

Utøverne:

«Har hatt gode samtaler i forkant, som jeg vil benytte meg av ved senere anledning også»

«Vi har hatt samtaler i laget som har vært veldig bra, men kunne hatt flere. Tror vi hadde tjent på det, fokus er veldig viktig under våre kamper»

«Veldig fornøyd med samarbeidet, og de har fulgt meg opp når jeg har trengt det»

«Det burde være langt mer systematisk arbeid, og mer i forkant. Nå ble det mer brannsløkking for å kompensere for manglende arbeid gjennom de siste årene, samt redusere den negative effekten av en dysfunksjonell gruppedynamikk heller enn som et prestasjonsfremmende tiltak»

4.11. MEDIA

Forberedelser

Teamet og troppen

Forberedelsene bestod av forberedende møter med prestasjonsteamet og idrettene (ledere, utøvere og støtteapparat) med hovedtema mediehåndtering under lekene, informasjon om presseattachéens rolle for troppen, i teamet og overfor media. Vi hadde gjennomgang av reklameregler, digitale medier, sosiale medier, pressetreff, medieguide, mixed zone, Playbook, smittevern-restriksjoner og bruk av bilder, digital mediekontakt og muligheter for bistand.

Akkreditert media

Det ble avholdt forberedende møter og gjort avklaringer, bistand med akkreditering og bo, gjennomgang av mediemuligheter, ønsker og restriksjoner i Playbook.

Andre medier og eksterne interessenter

Det ble gjort informasjonsarbeid knyttet til muligheter og restriksjoner for ikke-akkrediterte medier, sponsorer og særforbund.

Overfor arrangør

Vi opprettet kontakt med ansvarlige for mediesone på arena, og jobbet med å sikre gode relasjoner og fleksible løsninger for booking av mixed zone.

Opptakten med Para-VM på Lillehammer ble også brukt som forberedelser og møteplasser for teamet, og fungerte bra, i tillegg til at det skapte mye god medieoppmerksomhet for utøverne.

Læringspunkter

- Medie- og markedsføringsarbeidet bør gjøres vesentlig bedre gjennom hele fireårsperioden for å bygge oppmerksomhet og interesse rundt våre utøvere og idretter.

Gjennomføring

Standard medietreff i forkant og mixed zone under gjennomføring fungerte som planlagt og i tråd med erfaringene fra tilsvarende covid-restriksjoner fra Tokyo. I tillegg brukte vi mixed zones i de tre leirene (Village Plaza i BVL, YVL og ZVL) til ekstra medietreff og intervjuer. Fordi både Aftenposten, NTB og VG droppet å reise, var kun NRK til stede av norske akkrediterte medier, samt OLT/NIFs akkreditert som leverte bilder og sitater til egne kanaler og for lokalmedier hjemme.

Håndtering av spesielle hendelser

Det var særlig to hendelser ved dette Paralympics som var krevende: Smittevernregimet og krigen i Ukraina. Tilfellene med smitte i troppen og nærkontaktregimet ble for medieoperasjonen spesielle hendelser som krevde særskilt håndtering. Til dette var erfaringene fra OL gode å dra nytte av.

Russlands krig i Ukraina skapte også ekstraordinære tiltak i troppen og mot media. Vi gjennomførte egne dedikerte møter både på ledernivå og med idrettene for å dele informasjon, synspunkter og tiltak for kommunikasjons håndtering knyttet til vedtakene og utspillene som kom. IPCs håndtering med nøytralitetsvedtaket først, og utkastelsesvedtaket like etter, genererte mye ekstern interesse overfor både tropp og ledelse. Det ble løpende håndtert ut fra de forutsetningene vi hadde. En bedre koordinering av den innledende kommunikasjon mellom den politiske ledelsen og prestasjonsteamet ville ha sikret et bredere kunnskapsgrunnlag og plan for håndteringen.

Vi som prestasjonsteam har god erfaring med å håndtere uventede hendelser. Selv om disse opplevdes som særskilt negative og krevende, ble de håndtert bra under de rådende forutsetninger.

Den interne/eksterne diskusjonen om manglende høydetrening/mangelfulle forberedelser i langrenn, genererte også økt medieinteresse. Dette skapte også negativt fokus som måtte håndteres på flere nivåer både eksternt og internt underveis.

Læringspunkter

- Gode forberedelser, beredskap og forventnings- og ansvarsavklaringer viser seg alltid viktig.
- Erfaringer fra OL når det gjelder mediehåndtering, er svært nyttige å bruke til forberedelsene og under gjennomføringen av Paralympics.
- Det er en stor fordel å ha en akkreditert fotograf fra NIF/OLT/TeamNorway som både kan dekke lekene i egne kanaler, men også bistå særforbund, utøvere og media hjemme med akkrediterte bilder og sitater.

Tilbakemeldinger fra media:

Resultatene er entydige «Svært bra» og «Bra».

Fritekst kommentarer understreker dette:

«Jeg opplevde stor fleksibilitet og vilje til å legge til rette til tross for vanskelige arbeidsforhold»

«Savnet kanskje oppdateringer på hvilke utøvere som faktisk stilte til start i de ulike øvelsene»

«Mye som kunne vært bedre når det kommer til tilgang til utøverne og hvor vi kunne få intervjuer, men det handler nok bare om covidreglene og ikke noe noen av oss kunne gjøre noe med»

«Presseattaché var lett å forholde seg til, og følte han var på tilbudssiden, kom flere ganger med forslag til hvem som var på arenaen og kunne intervjues»

Tilbakemeldingen fra trenerne og utøverne:

Fra trenerne:

«Fin styring av media, og vi ble ikke påvirket av media i særlig stor grad. Vi hadde bare besøk av presseattachéen et par dager, men ting fungerte godt likevel»

«Dette fungerte utmerket! Veldig bra»

Fra utøverne:

«Veldig bra. Var nøye på at det ikke skulle gå ut over prestasjon»

«Veldig flink til å informere oss og sørge for at vi ikke fikk unødvendig stress»

«Veldig bra. Kunne med fordel vært en i hver arena»

Veldig fornøyd med samarbeidet med fagkonsulentene – de er «på», innovative og fine folk å jobbe med.

4.12. TILBAKEMELDINGER FRA UTØVERE OG TRENERE

Tilbakemelding fra trenerne og utøverne på ulike områder i forberedelsene:

Covid

På spørsmålet i hvilken grad covid har påvirket muligheten til å trene optimalt, så svarer 40 % av trenerne i liten grad og 60 % i noen grad. For utøverne sin del svarer 50 % i ingen eller liten grad, mens den andre halvparten svarer at den har påvirket i noe og stor grad.

Treningsavdelingen

På spørsmål om hvor fornøyd utøveren er med oppfølgingen under treningsøktene som er planlagt og gjennomført av OLTs fagkonsulenter, så er det et entydig svar på at det har vært bra for de 60 % som har benyttet denne oppfølgingen. 40 % svarer at de ikke har benyttet seg av det. Alle trenerne svarer også et entydig positivt svar.

Trenerne uttrykker:

«Veldig fornøyd med samarbeidet med fagkonsulentene ved motorikk/teknikk og kraft/styrke. De er på, innovative og fine folk å samarbeide med»

«Jeg føler at samarbeidet fungerer svært bra, og dette utvikles stadig videre i samhandlingen»

«Å være til stede ofte nok vil alltid være et ønske, men vil likevel skryte av tilgjengelighet og evnen til å delta tidlig nok i planleggingsprosessen til særidretten. Dette bør videreføres til senere»

Arbeidskravsanalyse

40 % av utøvere og 80% av trenerne svarer at det ligger en arbeidskravsanalyse til grunn for treningsplanene.

Testing

70% av utøverne uttrykker at de ikke har gjennomført noen test på Olympiatoppen.

“

Norges langsiktige mål om å være blant de ti beste nasjoner ble innfridd, vi ble åttende beste nasjon.

*Indira Milena Liseth ble nummer åtte
i 12 km sittende langrenn i Paralympics.
Foto: Kristin Bentsdal, OLT*

Resultater OL

GREN/ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
Alpint					
Kombinasjon	Aamodt Kilde	Aleksander	Sølv	A	1992
Utfor	Aamodt Kilde	Aleksander	5	A	1992
Utfor	Smiseth Sejersted	Adrian	11	B	1994
Utfor	Jansrud	Kjetil	DNS	A	1985
Storslalåm	Kristoffersen	Henrik	8	A	1994
Storslalåm	Lie McGrath	Atle	DNF	U	2000
Storslalåm	Braathen	Lucas	DNF	B	2000
Storslalåm	Windingstad	Rasmus	DNF	B	1993
Slalåm	Foss-Solevåg	Sebastian	Bronse	A	1991
Slalåm	Kristoffersen	Henrik	4	A	1994
Slalåm	Lie McGrath	Atle	31	U	2000
Slalåm	Braathen	Lucas	DNF	B	2000
Super-G	Aamodt Kilde	Aleksander	Bronse	A	1992
Super-G	Smiseth Sejersted	Adrian	4	B	1994
Super-G	Jansrud	Kjetil	23	A	1985
Super-G	Windingstad	Rasmus	29	B	1993
Mixed team	Windingstad	Rasmus	Bronse	B	1993
Mixed team	Wilkens Solheim	Fabian	Bronse	B	1996
Mixed team	Haugan	Timon	Bronse	U	1996
Mixed team	Fürst Holtmann	Mina	Bronse	B	1995
Mixed team	Stjernesund	Thea Louise	Bronse	B	1996
Mixed team	Tviberg	Maria Therese	Bronse		1994
Utfor	Mowinckel	Ragnhild	14	A	1992
Storslalåm	Mowinckel	Ragnhild	5	A	1992
Storslalåm	Stjernesund	Thea Louise	6	B	1996
Storslalåm	Tviberg	Maria Therese	12		1994
Storslalåm	Fürst Holtmann	Mina	DNF	B	1995
Slalåm	Stjernesund	Thea Louise	15	B	1996
Slalåm	Fürst Holtmann	Mina	DNF	B	1995
Slalåm	Tviberg	Marie Therese	DNF		1994
Super-G	Mowinckel	Ragnhild	6	A	1992
Skiskyting					
Sprint	Thingnes Bø	Johannes	Gull	A	1993
Sprint	Bø	Tarjei	Bronse	A	1988
Sprint	Holm Lægreid	Sturla	7	A	1997
Sprint	Sjaastad Christiansen	Vetle	20	B	1992
Jaktstart	Bø	Tarjei	Sølv	A	1988
Jaktstart	Thingnes Bø	Johannes	5	A	1993
Jaktstart	Sjaastad Christiansen	Vetle	15	B	1992
Jaktstart	Holm Lægreid	Sturla	24	A	1997
Fellesstart	Thingnes Bø	Johannes	Gull	A	1993
Fellesstart	Sjaastad Christiansen	Vetle	Bronse	B	1992
Fellesstart	Holm Lægreid	Sturla	6	A	1997
Fellesstart	Bø	Tarjei	12	A	1988
20 km	Thingnes Bø	Johannes	Bronse	A	1993
20 km	Bø	Tarjei	8	A	1988
20 km	Sjaastad Christiansen	Vetle	13	B	1992
20 km	Holm Lægreid	Sturla	15	A	1997
4 x 7.5 km	Holm Lægreid	Sturla	Gull	A	1997
4 x 7.5 km	Bø	Tarjei	Gull	A	1988
4 x 7.5 km	Thingnes Bø	Johannes	Gull	A	1993

Vedlegg I

GREN/ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
4 x 7.5 km	Sjaastad Christiansen	Vetle	Gull	B	1992
Mixed stafett	Bø	Tarjei	Gull	A	1988
Mixed stafett	Thingnes Bø	Johannes	Gull	A	1993
Mixed stafett	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	Gull	A	1990
Mixed stafett	Olsbu Røiseland	Marte	Gull	A	1990
Sprint	Olsbu Røiseland	Marte	Gull	A	1990
Sprint	Landmark Tandrevold	Ingrid	5	A	1996
Sprint	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	11	A	1990
Sprint	Lien	Ida	38	B	1997
Jaktstart	Olsbu Røiseland	Marte	Gull	A	1990
Jaktstart	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	Bronse	A	1990
Jaktstart	Landmark Tandrevold	Ingrid	14	A	1996
Jaktstart	Lien	Ida	33	B	1997
Fellesstart	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	Sølv	A	1990
Fellesstart	Olsbu Røiseland	Marte	Bronse	A	1990
15 km	Olsbu Røiseland	Marte	Bronse	A	1990
15 km	Landmark Tandrevold	Ingrid	8	A	1996
15 km	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	22	A	1990
15 km	Aagheim Kalkenberg	Emilie	38	U	1997
4 x 6 km	Offigstad Knotten	Karoline	4	B	1995
4 x 6 km	Kampenhaug Eckhoff	Tiril	4	A	1990
4 x 6 km	Lien	Ida	4	B	1997
4 x 6 km	Olsbu Røiseland	Marte	4	A	1990
Curling					
Mixed double	Skaslien	Kristin	Sølv	A	1986
Mixed double	Nedregotten	Magnus	Sølv	A	1990
Menn	Nedregotten	Magnus	6	B	1990
Menn	Walstad	Steffen	6	B	1986
Menn	Nergaard	Torger	6	B	1974
Menn	Høiberg	Marcus	6	B	1991
Menn	Trulsen Vaagberg	Magnus	6	B	1995
Freestyle					
Big air	Ruud	Birk	Gull	A	2000
Big air	Nummedal	Christian	10	B	1995
Big air	Frostad	Tormod	12	U	2002
Big air	Dahl	Ferdinand	19	A	1998
Slopestyle	Ruud	Birk	5	A	2000
Slopestyle	Dahl	Ferdinand	16	A	1998
Slopestyle	Nummedal	Christian	23	B	1995
Slopestyle	Frostad	Tormod	25	U	2002
Big air	Killi	Johanne	7	A	1997
Big air	Eie	Sandra	12	B	1995
Slopestyle	Killi	Johanne	6	A	1997
Slopestyle	Eie	Sandra	19	B	1995
Kombinert					
LH/10 km	Graabak	Jørgen	Gull	A	1991
LH/10 km	Luraas Oftebro	Jens	Sølv	A	2000
LH/10 km	Riiber	Jarl Magnus	8	A	1997
LH/10 km	Andersen	Espen	15	B	1993
NH/10 km	Graabak	Jørgen	Sølv	A	1991
NH/10 km	Luraas Oftebro	Jens	10	A	2000
NH/10 km	Andersen	Espen	11	B	1993

Resultater OL

GREN/ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
NH/10 km	Bjørnstad	Espen	27	B	1993
LH/4 x 5 km	Bjørnstad	Espen	Gull	B	1993
LH/4 x 5 km	Andersen	Espen	Gull	B	1993
LH/4 x 5 km	Luraas Oftebro	Jens	Gull	A	2000
LH/4 x 5 km	Graabak	Jørgen	Gull	A	199
Hopp					
Stor bakke	Lindvik	Marius	Gull	A	1998
Stor bakke	Egner Granerud	Halvor	8	A	1996
Stor bakke	Tande	Daniel-André	31	A	1994
Stor bakke	Johansson	Robert	32	A	1990
Liten bakke	Lindvik	Marius	7	A	1998
Liten bakke	Johansson	Robert	20	A	1990
Liten bakke	Egner Granerud	Halvor	30	A	1996
Lag/LH	Egner Granerud	Halvor	4	A	1996
Lag/LH	Tande	Daniel-André	4	A	1994
Lag/LH	Johansson	Robert	4	A	1990
Lag/LH	Lindvik	Marius	4	A	1998
Lag/mixed	Johansson	Robert	8	A	1990
Lag/mixed	Lindvik	Marius	8	A	1998
Lag/mixed	Strøm	Anna Odine	8	B	1998
Lag/mixed	Opseth	Silje	8	A	1999
Liten bakke	Opseth	Silje	6	A	1999
Liten bakke	Strøm	Anna Odine	15	B	1998
Liten bakke	Minyan Bjørseth	Thea	21	U	2003
Snowboard					
Big air	Røisland	Mons	Sølv	A	1997
Big air	Kleveland	Marcus	8	A	1999
Big air	Sandbech	Ståle	16	B	1993
Slopestyle	Røisland	Mons	7	A	1997
Slopestyle	Sandbech	Ståle	11	B	1993
Slopestyle	Kleveland	Marcus	14	A	1999
Big air	Eilertsen	Hanne	27	U	1999
Slopestyle	Eilertsen	Hanne	16	U	1999
Skøyter					
1000 m	Lorentzen	Håvard	Bronse	A	1992
1000 m	Magnussen	Bjørn	25	U	1998
1000 m	Dahl Johansson	Allan	28	B	1998
1500 m	Kongshaug	Peder	4	U	2001
1500 m	Dahl Johansson	Allan	12	B	1998
1500 m	Ulekleiv	Kristian	16	U	1996
5000 m	Engebråten	Hallgeir	Bronse	B	1999
500 m	Lorentzen	Håvard	15	A	1992
500 m	Magnussen	Bjørn	17	U	1992
Fellesstart	Ulekleiv	Kristian	14	U	1996
Fellesstart	Kongshaug	Peder	28	U	2001
Lagtempo	Kongshaug	Peder	Gull	U	2001
Lagtempo	Engebråten	Hallgeir	Gull	B	1999
Lagtempo	Lunde Pedersen	Sverre	Gull	A	1992
1000 m	Wiklund	Ragne	18	A	2000
1500 m	Wiklund	Ragne	12	A	2000
1500 m	Haugen	Sofie Karoline	28		1995
3000 m	Wiklund	Ragne	5	A	2000

Resultater OL

GREN/ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
5000 m	Wiklund	Ragne	5	A	2000
500 m	Ripsrud	Martine	23		1995
500 m	Nistad Samsonsen	Julie	24	A	2000
Fellesstart	Haugen	Sofie Karoline	23		1995
Fellesstart	Fjellanger Bøhm	Marit	25		1988
Lagtempo	Fjellanger Bøhm	Marit	6		1988
Lagtempo	Haugen	Sofie Karoline	6		1995
Lagtempo	Wiklund	Ragne	6	A	2000
Langrenn					
15 km + 15 km	Holund	Hans Christer	4	A	1989
15 km + 15 km	Golberg	Pål	5	A	1990
15 km + 15 km	Høsflot Klæbo	Johannes	40	A	1996
15 km + 15 km	Røthe	Sjur	DNF	A	1988
15 km klassisk	Høsflot Klæbo	Johannes	Bronse	A	1996
15 km klassisk	Holund	Hans Christer	4	A	1989
15 km klassisk	Golberg	Pål	11	A	1990
15 km klassisk	Valnes	Erik	15	A	1996
4 x 10 km	Golberg	Pål	Sølv	A	1990
4 x 10 km	Høsflot Klæbo	Johannes	Sølv	A	1996
4 x 10 km	Holund	Hans Christer	Sølv	A	1989
4 x 10 km	Iversen	Emil	Sølv	A	1991
50 km	Hegstad Krüger	Simen	Bronse	A	1993
50 km	Røthe	Sjur	5	A	1988
50 km	Holund	Hans Christer	13	A	1989
50 km	Høsflot Klæbo	Johannes	DNF	A	1996
Sprint fri	Høsflot Klæbo	Johannes	Gull	A	1996
Sprint fri	Solås Taugbøl	Håvard	10	A	1993
Sprint fri	Valnes	Erik	11	A	1996
Sprint fri	Golberg	Pål	21	A	1990
Teamsprint klassisk	Høsflot Klæbo	Johannes	Gull	A	1996
Teamsprint klassisk	Valnes	Erik	Gull	A	1996
10 km klassisk	Johaug	Therese	Gull	A	1988
10 km klassisk	Udnes Weng	Tiril	21	B	1996
10 km klassisk	Udnes Weng	Lotta	25	U	1996
10 km klassisk	Myhrvold	Mathilde	44	U	1998
30 km fellesstart fri	Johaug	Therese	Gull	A	1988
30 km fellesstart fri	Udnes Weng	Lotta	13	U	1996
30 km fellesstart fri	Udnes Weng	Tiril	14	B	1996
30 km fellesstart fri	Haga	Ragnhild	28		1991
4 x 5 km	Udnes Weng	Tiril	5	B	1996
4 x 5 km	Johaug	Therese	5	A	1988
4 x 5 km	Fossesholm	Helene Marie	5	B	2001
4 x 5 km	Haga	Ragnhild	5		1991
7.5 + 7.5	Johaug	Therese	Gull	A	1988
7.5 + 7.5	Fossesholm	Helene Marie	18	B	2001
7.5 + 7.5	Haga	Ragnhild	29		1991
Sprint fri	Caspersen Falla	Maiken	8	A	1990
Sprint fri	Udnes Weng	Tiril	9	B	1996
Sprint fri	Myhrvold	Mathilde	21	U	1998
Sprint fri	Udnes Weng	Lotta	22	U	1996
Teamsprint klassisk	Udnes Weng	Tiril	8	B	1996
Teamsprint klassisk	Caspersen Falla	Maiken	8	A	1990

Resultater PL

GREN	ØVELSE	ETTERNAVN	FORNAVN	RESULTAT	STIPEND	FØDT
Alpint	Slalåm, sittende	Saltvik Pedersen	Jesper	Gull	A	1999
Alpint	Storslalåm, sittende	Saltvik Pedersen	Jesper	Gull	A	1999
Alpint	Super-G, sittende	Saltvik Pedersen	Jesper	Gull	A	1999
Alpint	Superkombinasjon, sittende	Saltvik Pedersen	Jesper	Gull	A	1999
Alpint	Utfor, sittende	Saltvik Pedersen	Jesper	Sølv	A	1999
Langrenn	Sprint, stående	Nilsen	Vilde	Sølv	A	2001
Langrenn	4x2,5 km, åpen mix	Oxaal	Thomas	Bronse	U	1999
Langrenn	4x2,5 km, åpen mix	Nilsen	Vilde	Bronse	A	2001
Langrenn	4x2,5 km, åpen mix	Haugen	Kjartan	Bronse		1975
Langrenn	10 km fristil, stående	Nilsen	Vilde	5.	A	2001
Langrenn	12 km, sittende	Skarstein	Birgit	6.	A, sommer	1989
Langrenn	Sprint, stående	Haugen	Kjartan	6.		1975
Skiskyting	6 km sprint, stående	Ulset	Nils-Erik	7.	A	1983
Curling	Lag, mix	Løchen	Sissel	7.	B lag	1969
Curling	Lag, mix	Skogstad	Geir Arne	7.	B lag	1973
Curling	Lag, mix	Stordahl	Jostein	7.	B lag	1966
Curling	Lag, mix	Larsen Sveberg	Mia	7.	B lag	1998
Curling	Lag, mix	Syversen	Ole Fredrik	7.	B lag	1971
Langrenn	7,5 km, sittende	Skarstein	Birgit	7.	A, sommer	1989
Skiskyting	12,5 km, stående	Ulset	Nils-Erik	8.	A	1983
Langrenn	12 km, sittende	Liseth	Indira Milena	8.	B	1986
Langrenn	10 km fristil, synshemmet	Oxaal	Thomas	9.	U	1999
Langrenn	Sprint, sittende	Skarstein	Birgit	9.	A, sommer	1989
Skiskyting	10 km, stående	Ulset	Nils-Erik	10.	A	1983
Langrenn	20 km klassisk, stående	Haugen	Kjartan	10.		
Langrenn	Sprint, synshemmet	Oxaal	Thomas	12.	U	1999
Langrenn	Sprint, sittende	Liseth	Indira Milena	12.	B	1986
Langrenn	7,5 km, sittende	Liseth	Indira Milena	12.	B	1986
Alpint	Slalåm, stående	Grasto Nilsson	Marcus	19.	U	2001
Alpint	Storslalåm, stående	Grasto Nilsson	Marcus	24.	U	2001
Alpint	Super-G, stående	Grasto Nilsson	Marcus	30.	U	2001
Langrenn	20 km klassisk, synshemmet	Oxaal	Thomas	DNS	U	1999
Langrenn	15 km klassisk, stående	Nilsen	Vilde	DNF	A	2001
Langrenn	Guide for Oxaal	Lid	Ole-Martin	Guide		

Vedlegg II

RESULTATUTVIKLING PARALYMPICS VINTER 2006 – 2022

Tabell 2.

	Utøvere	Andel nye utøvere	Medaljeøvelser	Andel 1.-8. plass	Andel pallen	Gull	Sølv	Bronse	4.-8.	Nasjonskamp
2006 Torino	29	20 %	20	55 %	25 %	1	1	3	6	12
2010 Vancouver	27	33 %	19	68 %	32 %	1	3	2	7	12
2014 Sochi	31	50 %	26	39 %	15 %	1	2	1	6	11
2018 PyeongChang	32	25 %	29	55 %	28 %	1	3	4	8	14
2022 Beijing	13 *)	30 %	25	56 %	28 %	4	2	1	7	8

*) Med paraishockey og en skadet snowboarder ville troppen vært på 31 utøvere.

Som det kommer frem av tabell 2, så er nær 1/3 av resultatene medaljeøvelser. Noe over halvparten av resultatene er topp 8 prestasjoner. Det er på et nivå som Norge har ligget på de senere Vinter Paralympics. Med en representasjon av nye utøvere på rundt 1/3 ved hvert Paralympics, så har Norge klart å beholde sin posisjon mellom 11. og 14. plass. I dette Paralympics kan vi gledelig konstatere en 8. plass på nasjonsrankingen.

Notater

OLYMPISKE- OG PARALYMPISKE LEKER I BEIJING 2022 OPPSUMMERING AV EVALUERING

Rapport 2022

Olympiatoppen

**NORGES IDRETTSFORBUND
OG OLYMPISKE OG
PARALYMPISKE KOMITÉ**

Postadresse
Postboks 5000
0840 Oslo

Besøksadresse
Sognsveien 228
0863 Oslo

tlf +47 21 02 90 00
www.olympiatoppen.no
